

Παρασκευή 22/02/19 Μιγαδικές Συναρτήσεις Ι 1^η ώρα + 2^η ώρα
(Εισαγωγή στη Μιγαδική Ανάλυση)

Αντικείμενο: Μελέτη συναρτήσεων από το σύνολο των μιγαδικών αριθμών σε αυ-
πό αναλυτική άποψη (διδ. συνέχεια και κυρίως μιγαδική διαφ.)

Βιβλιογραφία: α) Μερκουράκης, Χατζηπαφλάης, Εισαγωγή στη Μιγαδική Ανάλυση, 2005
(Θεωρία πλάγια, δομή μέτρια, ασκήσεις/εφαρμογές λίγες)
β) Κραβαρίτης, Εφαρμοσμένη Μιγαδική Ανάλυση
(Επαρκής θεωρία, πολλές ασκήσεις)
γ) Καρακώστας, Εισαγωγή στη Μιγαδική Ανάλυση
(Περιέχει την αναγκαία θεωρία, ταιριάζει τις ιδιότητες Μιγαδικών Αριθμών)

Σημειώσεις (ατέλει) στη σελίδα του διδάσκοντα (θα εφελουιστούν ως προς
μέρη της θεωρίας που λείπουν) [σικρός, να περιέχουν όλη την
απαραίτητη θεωρία με αποδείξεις ή παρατηρήσεις σύνδεσης ως προς
τοπολογία και συνέχεια αλλά και διαφορισιότητα με σημειώσεις
« Διανυσματικής Ανάλυσης » (Α.Λ. III & IV) περιέχουν κάποιες, όχι πολλές, ασκήσεις)

Προτεινόμενη Διεθνής Βιβλιογραφία: Remmert, Theory of Complex Functions

Κεφάλαιο 1: Μιγαδικοί Αριθμοί

Προαπαιτούμενα (προφανώς όχι τα πάντα από το αντίστοιχο μάθημα)
1) Ο άξονας των πραγματικών (το σώμα των πραγμ. αριθμών $\mathbb{R}$)
2) Ιδιότητες πραγμ. συναρτ. πραγμ. μεταβλ. $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ (π.χ. εκθετική, λογαριθμική, τριγωνομ.)
3) Διαφορισιότητα διανυσματικών πεδίων από το $\mathbb{R}^2$ στο $\mathbb{R}^2$.

1.1 Ορισμός: Αλγεβρική δομή, βασικές έννοιες του σώματος των μιγαδικών αριθμών

Κίνητρο: Η εξίσωση $x^2+1=0$ δεν μπορεί να επιλυθεί στο $\mathbb{R}$.

Για την επίλυση της απαιτείται ένας αριθμός (ή περισσότεροι) ο οποίος θα ονομάζεται i με την ιδιότητα $i^2=-1$

Απάντηση: (βλ. Άλγεβρα). Αποδεικνύεται ότι η ελάχιστη (και μέχρι ισόφαση μοναδική) επέκταση του σώματος $(\mathbb{R}, +, \cdot)$ των πραγμ., ένα σώμα που θα περιέχει ένα i με την ιδιότητα $i^2=-1$ είναι ένας διανυσματικός χώρος διάστασης δύο με διανυσματικά $\bullet$ βάσεις που θα αντιστοιχούν στην πραγματική μονάδα $1 \in \mathbb{R} \subset \mathbb{C}$ και τη φανταστική μονάδα $i \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$ αυτή την ελάχ. επέκταση την ονομάζουμε σώμα μιγαδικών αριθμών και το συμβολίζουμε:

$(\mathbb{C}, +, \cdot)$

Συγκεκριμένα: 1) Αντιστοιχούμε 1-1 και επί την μεταθετική ομάδα $(\mathbb{C}, +)$ με την $(\mathbb{R}^2, +)$ όπου (0) το ουδέτερο στοιχείο $0 \in \mathbb{R} \subset \mathbb{C}$ αντιστοιχεί στο $(0,0) \in \mathbb{R}^2$

(β) η πραγμ. μονάδα $1 \in \mathbb{R} \subset \mathbb{C}$ αντιστοιχεί στο $(1,0) \in \mathbb{R}^2$

(γ) η φαντ. μονάδα $i \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$ αντιστοιχεί στο $(0,1) \in \mathbb{R}^2$

και γενικότερα, (δ) κάθε πραγμ. αριθμός $x \in \mathbb{R}$ αντιστοιχεί στο $(x,0) \in \mathbb{R}^2$

(ε) κάθε μιγαδικός αριθμός $z \in \mathbb{C}$ αντιστοιχεί, μοναδικά, σε ένα διάνυσμα $(x,y) \in \mathbb{R}^2$ μέσω της αλγεβρικής παράστασης (ή μορφής)

$z = x + yi = x(1,0) + y(0,1) = (x,y) \in \mathbb{R}^2$
 $\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$
 $\in \mathbb{C} \quad \in \mathbb{R} \quad \in \mathbb{R}$

[Από εδώ και κάτω (και στο εξής) όταν θα γράφουμε $z = x + yi = x + iy$ θα εννοούμε (εκτός αν αναφέρεται κάτι διαφορετικό) ότι $x, y \in \mathbb{R}$]

(στ) η πρόσθεση $(+): (\mathbb{C} \times \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C})$ ορίζεται μέσω της πρόσθεσης στο $\mathbb{R}^2$, δηλ $\forall z_1, z_2 \in \mathbb{C}$ με $z_1 = x_1 + y_1 i = (x_1, y_1)$ και $z_2 = x_2 + y_2 i = (x_2, y_2)$ και έχουμε $z_1 + z_2 = (x_1, y_1) + (x_2, y_2) = (x_1 + x_2, y_1 + y_2) = (x_1 + x_2) + (y_1 + y_2)i$

Παράδειγμα: $(3 + 2i) + (5 + 3i) = 8 + 5i$

Παρατήρηση: Το σύνολο $\mathbb{C}$ είναι μεταθετική ομάδα ως προς την πρόσθεση δηλ ισχύουν οι ιδιότητες: προσ., μεταθ., $\exists$ ουδ., $\exists$ αντ., τις οποίες αποδεικνύει μέσω των αντιστοιχιών των διανυσμάτων του $\mathbb{R}^2$.

Παρασκευή 22/02/19

Μιγαδικές Συναρτήσεις I

3η ώρα

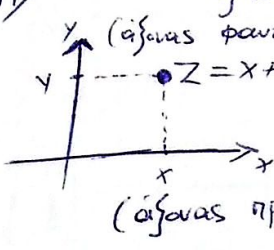
Ειδικότερα, ότι το $0 = 0 + 0i = (0, 0)$ είναι το ουδ. στοιχείο της πρόσθεσης προκύπτει ως $z + 0 = (x + yi) + (0 + 0i) = (x, y) + (0, 0) = (x, y) = z$ και αφού $z + (-z) = 0 \Leftrightarrow (x, y) + (-x, -y) = (x, y) + (-x, -y) = (0, 0)$ βλέπουμε ότι ο αντίθετος του $z = x + yi$ είναι ο $-z = (-x) + (-y)i$

Παρατήρηση: Η πρόσθεση του $\mathbb{C}$ επεκτείνει την πρόσθεση στο $\mathbb{R}$ αφού $\forall x_1, x_2 \in \mathbb{R} \subset \mathbb{C}: x_1 + x_2 = (x_1 + 0i) + (x_2 + 0i) = (x_1 + x_2) + 0i = x_1 + x_2$

Παρατήρηση: Κάθε μιγαδικός αριθμός $z = x + yi, (x, y \in \mathbb{R})$ είναι το άθροισμα ενός πραγματικού $x \in \mathbb{R} \Leftrightarrow (x, 0) \in \mathbb{R}^2$ και ενός φανταστικού αριθμού $yi = y(0, 1) = (0, y)$

[Μιγαδικός = πραγματικός + φανταστικός]
 $\in \mathbb{C} \times \mathbb{C}$ $\begin{matrix} \in \text{άξονα των } x \\ \in \text{άξονα των } y \end{matrix}$ (στο $\mathbb{R}^2$)

Άρα $z = x + yi = (x, y) =: \underbrace{x}_{\text{πραγμ. μέρος του } z} + i \underbrace{y}_{\text{φανταστ. μέρος του } z}$

[Προσοχή: $\text{Re } z, \text{Im } z \in \mathbb{R}$]

Για το λόγο αυτό το $\mathbb{C}$ λέμε ότι ταυτίζεται με το $\mathbb{R}^2$ το οποίο (αντιστοιχεί ονομάζεται) $\mathbb{R}^2$ και ως προς (H) $\mathbb{C}$ και ως μιγαδικό επίπεδο

Αναφορικά με τον πολλαπλασιασμό (ως εσωτερική πράξη) στο $\mathbb{C}$ $\cdot: \mathbb{C} \times \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$. Αυτός προκύπτει από την απαίτηση να μπορούμε να κάνουμε στο $\mathbb{C}$ πράξεις $\ll$ όπως στο $\mathbb{R} \gg$ (δλδ πράξεις σφαιρικές) (με $z_1 + z_2$ και $z_1 \cdot z_2$) οι οποίες θα περιέχουν το i και βέβαια θα ιβχούσε: $i^2 = i \cdot i = -1$. Πράγματι, για $z_1 = x_1 + y_1 i, z_2 = x_2 + y_2 i$ έχουμε:

$$z_1 \cdot z_2 = (x_1 + y_1 i)(x_2 + y_2 i) = x_1(x_2 + y_2 i) + y_1 i(x_2 + y_2 i) = x_1 x_2 + x_1 y_2 i + y_1 i x_2 + y_1 y_2 i^2 = x_1 x_2 + x_1 y_2 i + x_2 y_1 i - y_1 y_2 = (x_1 x_2 - y_1 y_2) + (x_1 y_2 + y_1 x_2) i$$

Παρατήρηση (WOW): Πάνω σε αυτή τη δομή του γινόμενου δύο μιγαδικών αριθμών σσηρίζεται η διαφορά της μιγαδικής παραγώγου και της παραγώγου διανυσματικού πεδίου διάστασης δύο.

Άσκηση: Εξετάστε ότι ο μιγαδικός πολ/μός ερεκτείνει τον πολ/μό στο $\mathbb{R}$, ότι ο βαθμωτός πολ/μός στο $\mathbb{R}^2$ είναι ειδική περίπτωση πολ/μού πραγμ. επί μιγαδ., ~~και~~ ότι με αυτόν τον πολ/μό και ουδέτερο στο $\lambda = (1, 0)$ ο πολ/μός όπως έλε στο $\mathbb{C} \setminus \{0\} = \mathbb{C}^*$ έχει τις ιδιότητες μεταθετικής ομάδας. ότι ισχύουν οι επιφ. ιδιότητες.

Μιγαδικές συναρτήσεις Πέμπτη 28/02/19 1η ώρα

Άσκηση (Από προηγούμενο μάθημα)

Πράγματι, με έτσι ορισμένο $+$ και $\cdot$ και $i^2 = -1$ το $(\mathbb{C}, +, \cdot)$ είναι σώμα.
Επέκτεινεί το $(\mathbb{R}, +, \cdot)$

Πχ το $1 \in \mathbb{R}$ αντιστοιχεί στο $1 = (1, 0) = 1 + 0i \in \mathbb{C}$ έχει τα ιδιότητα

$\forall z = x + yi \in \mathbb{C}^* = \mathbb{C} \setminus \{0\}$ $1 \cdot z = (1 + 0i)(x + yi) = x + (0x + 1 \cdot y)i = x + yi = z$
και $\forall z \in \mathbb{C}^* = \mathbb{C} \setminus \{0\}$] ο αντίστροφος του z , συμβολίζεται με $z^{-1} = \frac{1}{z}$

Ποιος είναι αυτός; Είναι φανερών;

Έχουμε $z = x + yi \in \mathbb{C}^*$ δοσμένο. Θα βρω $w = a + bi \in \mathbb{C}^*$ έτσι ώστε $zw = 1 = 1 + 0i$

$$zw = (x + yi)(a + bi) = (xa - yb) + i(ya + xb) \Leftrightarrow (xa - yb, ya + xb) = (1, 0) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} xa - yb = 1 \\ xb + ya = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{pmatrix} x & -y \\ y & x \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a \\ b \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \Leftrightarrow \begin{pmatrix} a \\ b \end{pmatrix} = \frac{1}{x^2 + y^2} \begin{pmatrix} x & y \\ -y & x \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{pmatrix} a \\ b \end{pmatrix} = \frac{1}{x^2 + y^2} \begin{pmatrix} x \\ -y \end{pmatrix} \Leftrightarrow w = a + bi = \frac{1}{x^2 + y^2} (x - yi)$$

178 για $z = x + yi \in \mathbb{C}^*$ ο αντίστροφος $z^{-1} = \frac{1}{z} = \frac{x}{x^2 + y^2} + \frac{(-y)}{x^2 + y^2} i$

Άσκηση / Παρατήρηση: α) Ο πολλαπλός στο $\mathbb{C}$ επεκτείνει τον πολλαπλό στον $\mathbb{R}$

β) Ο βαθμιαίος πολλαπλός στον $\mathbb{R}^2$ είναι ειδική περίπτωση

[α) << προϋπόθεση να δοθεί του πολλαπλού δύο πραγματικών αριθμών είτε στον $\mathbb{R}$ είτε να δοθούν τους αριθμούς ως (ειδικούς) μιγαδικούς να τους πολλαπλώ ως τέτοιους και θα βγει το ίδιο αποτέλεσμα >>

$$x_1 \cdot x_2 = (x_1 + 0i)(x_2 + 0i) = (x_1 \cdot x_2 - 0) - (x_1 \cdot 0 + x_2 \cdot 0)i = x_1 \cdot x_2 + 0i = x_1 \cdot x_2$$

(β) (αντιστοιχία για $a \in \mathbb{R}$)

$$az = a(x+yi) = a(x,y) = (ax, ay) = (ax) + (ay)i$$

$$\underline{i} = (a+0i)(x+yi) = (ax - 0y) + i(0x + ay) = (ax) + i(ay)$$

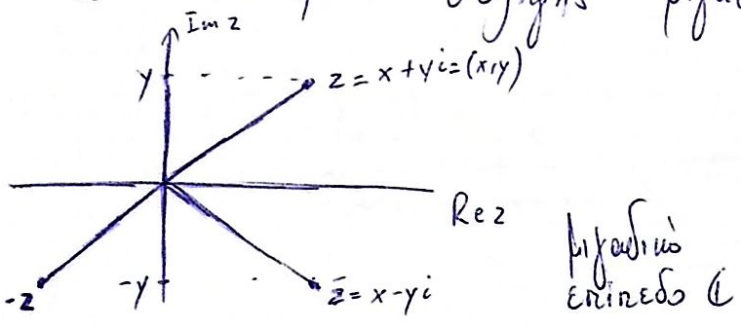
Ορισμός: Έστω $z = x + yi \in \mathbb{C}$ ($x, y \in \mathbb{R}$). Τότε:

$\text{Re } z := x$ ονομάζεται πραγματικό μέρος του z

$\text{Im } z := y$ ονομάζεται φανταστικό μέρος του z

$|z| := \sqrt{x^2 + y^2}$ ($= \|(x,y)\|$) απόλυτη τιμή (ή μέτρο) του z

$\bar{z} := x - yi$ συζυγής μιγαδικός αριθμός του z

↑
κατοπτρισμός ως προς $\text{Re } z$

Πρόταση: (απλές ιδιότητες των παραπάνω).

Έστω $z, z_1, z_2 \in \mathbb{C}$. Τότε:

$$\text{Re } z = \frac{z + \bar{z}}{2}, \quad \text{Im } z = \frac{z - \bar{z}}{2i}, \quad z \cdot \bar{z} = |z|^2, \quad |-z| = |z| = |\bar{z}|, \quad \overline{\bar{z}} = z$$

$$\overline{z_1 + z_2} = \bar{z}_1 + \bar{z}_2, \quad \overline{z_1 \cdot z_2} = \bar{z}_1 \cdot \bar{z}_2, \quad |z_1 \cdot z_2| = |z_1| |z_2|$$

και ισχύουν οι ανισότητες:

$$|\text{Re } z|, |\text{Im } z| \leq |z|, \quad |z_1 + z_2| \leq |z_1| + |z_2|$$

Γεωμετρικά: Οι προβολές του z ως προς άξονες

Μαθηματικές Συναρτήσεις Πέμπτη 28/02/19 2η ώρα

Απόδειξη: Άσκηση εκτός από τα εξής.

$$(a) \quad z = x + yi, \quad (x, y \in \mathbb{R}) \Rightarrow \bar{z} = x - yi \Rightarrow z + \bar{z} = x + yi + x - yi = 2x \Rightarrow \\ \Rightarrow x = \frac{z + \bar{z}}{2}, \quad \text{όπου } x = \operatorname{Re} z$$

$$(b) \quad z\bar{z} = (x + yi)(x - yi) = x^2 - (iy)^2 = x^2 + y^2 = |z|^2$$

Παρατήρηση: Η ιδιότητα $z\bar{z} = |z|^2 \geq 0$ ($\Leftrightarrow |z| = \sqrt{z\bar{z}}$) είναι χρήσιμη αν
π.χ. θέλουμε να υπολογίσουμε (δλδ να γράψουμε σε αλγεβρική μορφή)
το $\frac{1}{-1+3i}$ δλδ $z = x + yi$

$$\frac{1}{-1+3i} = \frac{-1-3i}{(-1+3i)(-1-3i)} = \frac{-1-3i}{(-1)^2 + 3^2} = \frac{-1}{10} - \frac{3}{10}i$$

Άρα, αν $z \in \mathbb{C}^*$, τότε

$$z^{-1} = \frac{1}{z} = \frac{1}{z} \cdot \left(\frac{\bar{z}}{\bar{z}}\right) = \frac{\bar{z}}{z\bar{z}} = \frac{\bar{z}}{|z|^2}$$

δλδ $\frac{1}{x+yi} = \frac{x-yi}{x^2+y^2} = \frac{x}{x^2+y^2} + \frac{-y}{x^2+y^2}i \rightarrow \text{Άσκηση 1}$

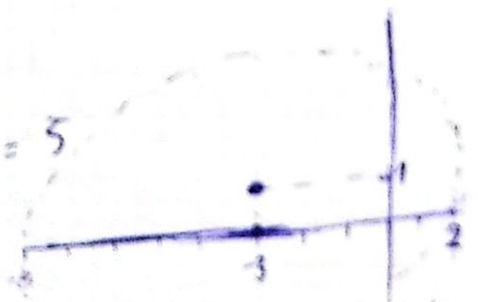
Παρατήρηση: Για $i = 0 + 1i$ έχουμε $\operatorname{Re} i = 0, \operatorname{Im} i = 1, |i| = 1$ και $\bar{i} = -i$

Άσκηση: Περιγράψτε γεωμετρικά τα σύνολα

$$\left\{ z \in \mathbb{C} : |z - i + 3| = 5 \right\}$$

$$z = x + yi = (x, y)$$

$$|z - i + 3| = \left\| \begin{matrix} (x, y) \\ (0, 1) \\ (3, 0) \end{matrix} \right\| = 5$$

§ 1.2 Δυνάμεις εκθετική συνάρτηση, πολλαπλασιαστική μορφή μιγαδικών αριθμών

Ορισμός: Για $n \in \mathbb{Z}$ ορίζουμε τη συνάρτηση n -δυνάμεις ως $z \mapsto z^n = \underbrace{z \cdot z \cdot \dots \cdot z}_n$ $\forall z \in \mathbb{C} \ \forall n \in \mathbb{N}$
 n φορές επαναλαμβανόμενα

$z \mapsto z^0 := 1, z \in \mathbb{C}$
 $z \mapsto z^{-n} := \frac{1}{z^n}, z \in \mathbb{C}^*, n \in \mathbb{N}$

Ιδιότητες (Άσκηση)

$\forall z, w \in \mathbb{C}^* \quad z^n \cdot z^m = z^{n+m}, (z^w)^n = z^{nw}$

Άσκηση: Δ.ο. $\overline{z^n} = \overline{z}^n, |z^n| = |z|^n \ \forall z \in \mathbb{C}^*, \forall n \in \mathbb{Z}$

- $n=0: \overline{z^0} = \overline{1} = 1 = \overline{z}^0$
- $n \in \{1, 2, 3, \dots\} \subset \mathbb{N}: n=1: \overline{z^1} = \overline{z} = \overline{z}^1$
 $n=2: \overline{z^2} = \overline{z \cdot z} = \overline{z} \cdot \overline{z} = \overline{z}^2$

με επαγωγή: $n = n+1: \overline{z^{n+1}} = \overline{z^n \cdot z} = \overline{z^n} \cdot \overline{z} = \overline{z}^n \cdot \overline{z} = \overline{z}^{n+1}$

$n \in \mathbb{N}: \overline{z^{-n}}$

Παρασκευή 01/03/14 Μυαδικές Συναρτήσεις 1η ώρα

Συνέχεια από χθες

$$n \in \mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$$

$$z^{-n} = \frac{1}{z^n} = \frac{1}{z^n} = \frac{1}{z^n} = \bar{z}^{-n}$$

* αφού ~~z^n \cdot \bar{z}^n~~ $z^n \cdot \bar{z}^n = z^n \cdot z^{-n} = 1 = 1$

δηλ για $w = z^n$ $\overline{w w^{-1}} = \overline{w w^{-1}} = 1 = 1$

§ 1.2.2 Εκθετική συνάρτηση

Προσοχή! Υποθέτουμε ότι η Ανάλυση πραγματικών συναρτήσεων (για η περισσότερο ανεξ. μεταβλ.) είναι γνωστή, ειδικότερα οι συναρτήσεις $\exp: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $\sin, \cos, \tan: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ και οι ιδιότητες

Ορισμός: Για κάθε φανταστικό αριθμό $iy \in \mathbb{C}$, $y \in \mathbb{R}$, ορίσουμε τον μιγαδικό αριθμό:

$$\exp(iy) := e^{iy} := \cos y + i \sin y \quad \text{Τύπος του Euler}$$

Επίσημωση: Εδώ ο τύπος του Euler και η e^{iy} εμφανίζεται ως ορισμός και όχι ως ιδιότητα μιας συνάρτησης $\exp(z) = e^z = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{n!}$

$$e^{i0} = \cos 0 + i \sin 0 = 1$$

$$e^{\pm i \pi/2} = \cos(\pm \pi/2) + i \sin(\pm \pi/2) = \pm i$$

$$e^{\pm i \pi} = \cos(\pm \pi) + i \sin(\pm \pi) = -1$$

Από την τριγωνομετρική ταυτότητα

$$\cos^2 a + \sin^2 a = 1, \quad a \in \mathbb{R}$$

έχουμε $|e^{iy}| = 1 \quad \forall y \in \mathbb{R}$, $\cos: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ άρα, $\sin: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ περίετη

$$\overline{e^{iy}} = \overline{\cos y + i \sin y} = \cos y - i \sin y = \cos(-y) + i \sin(-y) = e^{-iy} \Rightarrow \overline{e^{iy}} = e^{-iy}$$

$\cos$ είναι 2π -περιοδικός $\Rightarrow e^{i(\gamma+2k\pi)} = e^{i\gamma}, \gamma \in \mathbb{R}, k \in \mathbb{Z} \Rightarrow e^{i2k\pi} = 1 \quad \forall k \in \mathbb{Z}$

Από $\cos(a+b) = \cos a \cos b - \sin a \sin b$
 $\sin(a+b) = \sin a \cos b + \sin b \cos a$

Προκύπτει $e^{i(a+b)} = \cos(a+b) + i \sin(a+b) = \cos a \cos b - \sin a \sin b + i(\sin a \cos b + \sin b \cos a) = (\cos a + i \sin a)(\cos b + i \sin b) = e^{ia} \cdot e^{ib} \quad \forall a, b \in \mathbb{R}$

Άρα $e^{i(a+b)} = e^{ia} \cdot e^{ib} \quad \forall a, b \in \mathbb{R}$

Αφού βλέπουμε ότι η «χαρακτηριστική ιδιότητα» της εκθετικής συνάρτησης $\exp: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \Rightarrow$ η ιδιότητα αυτή δικαιολογεί το συμβολισμό $\cos y + i \sin y =: e^{iy} = \exp(iy)$

$e^{x_1+x_2} = e^{x_1} \cdot e^{x_2} \quad \forall x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ ισχύει και για φανταστικούς αριθμούς $iy \in \mathbb{C}, y \in \mathbb{R}$

Από τω $e^{i(y_1+y_2)} = e^{iy_1} \cdot e^{iy_2}, y_1, y_2 \in \mathbb{R}$ προκύπτουν

$e^{iny} = (e^{iy})^n, y \in \mathbb{R}, n \in \mathbb{N}$

$1 = e^{i0} = e^{i(y-y)} = e^{iy} \cdot e^{-iy} \Leftrightarrow e^{-iy} = \frac{1}{e^{iy}} = (e^{iy})^{-1}$

$e^{i(-n)y} = e^{-iny} = (e^{iny})^{-1} = ((e^{iy})^n)^{-1} = (e^{iy})^{-n} \Rightarrow$

$\Rightarrow \boxed{e^{iny} = (e^{iy})^n \quad \forall y \in \mathbb{R} \quad \forall n \in \mathbb{Z}}$ τύπος του de Moivre

Ορισμός: Η συνάρτηση $\exp: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}^*$ με

$\exp z = e^z = e^{x+iy} := e^x \cdot e^{iy} = e^x (\cos y + i \sin y),$ όπου $z = x+iy, x, y \in \mathbb{R}$

ονομάζεται εκθετική συνάρτηση (στο $\mathbb{C}$)

- Προφανώς, είναι επέκταση της εκθετικής συνάρτησης στο $\mathbb{R}$

αφού $e^x = e^{x+i \cdot 0} = e^x \cdot e^{i0} = e^x$

και έχει τω ιδιότητα:

$\boxed{e^{z+w} = e^z \cdot e^w \quad \forall z, w \in \mathbb{C}}$

αφού για $z = x+iy, w = a+ib$ έχουμε $e^{z+w} = e^{x+iy+a+ib} = e^{(x+a)+i(y+b)} = e^{x+a} \cdot e^{i(y+b)} = e^x \cdot e^a \cdot e^{iy} \cdot e^{ib} = e^x e^a e^{iy} e^{ib} = e^z e^w$

Αντιστοίχα, προκύπτουν (Άσκηση) $e^{-z} = \frac{1}{e^z}, e^{nz} = (e^z)^n, e^{z-w} = \frac{e^z}{e^w}, z, w \in \mathbb{C}, n \in \mathbb{Z}$

$e^{z+2k\pi i} = e^z, \quad \forall z \in \mathbb{C}, \forall k \in \mathbb{Z}$

Πολική μορφή μιγαδικού αριθμού

[Σημαντική, λόγω ύπαρξης πολλών στο $\mathbb{C}$, σε αντιδιαστολή με τον $\mathbb{R}^2$]

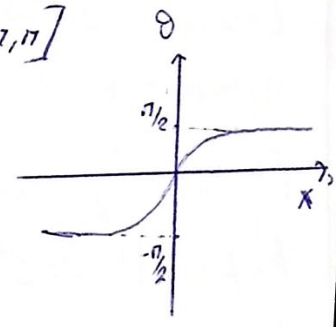
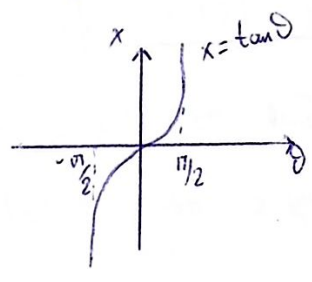
Από που ξεκινάμε; Από τα εξής:

Κάθε $(x,y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$ (με καρτεσιανές συντεταγμένες $x,y \in \mathbb{R}$) γράφεται κατά μοναδικό τρόπο σε πολικές συντεταγμένες $(r,\phi) \in (0,+\infty) \times (-\pi,\pi]$ μέσω του 1-1 και επί μετασχηματισμού $(r,\phi) \mapsto \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} r \cos \phi \\ r \sin \phi \end{pmatrix}$

Με τον αντίστροφο μετασχηματισμό $\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\} \rightarrow (0,+\infty) \times (-\pi,\pi]$

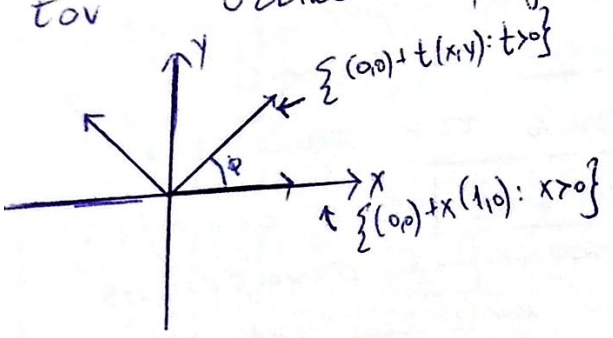
$\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \mapsto (r,\phi)$ όπου

$$r = \sqrt{x^2 + y^2}, \quad \phi = \begin{cases} \arctan \frac{y}{x}, & x > 0 \\ \pi/2, & x = 0, y > 0 \\ \pi + \arctan \frac{y}{x}, & x < 0, y \geq 0 \\ -\pi/2, & x = 0, y < 0 \\ -\pi + \arctan \frac{y}{x}, & x < 0, y < 0 \end{cases}$$

Γεωμετρικά Σε κάθε $(x,y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$ προσανατολισμένη γωνία $\phi \in (-\pi,\pi]$ θετικό ημίαξονα των προφαντικών $\{(x,0) = (0,0) + x(1,0) : x > 0\}$ του θετικού ημίαξονα των προφαντικών $\{(t(x,y) : t > 0\}$

αντιστοιχεί μια μοναδική, κερνή, με κορυφή το 0 από τον $\{(x,0) = (0,0) + x(1,0) : x > 0\}$ προς

Άσκηση: Να ο μετασχηματισμός καρτεσιανές $\rightarrow$ πολικές

είναι 1-1 και επί και αν $\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} r \cos \phi \\ r \sin \phi \end{pmatrix}$ είναι ο μετασχηματισμός αυτός, τότε ο αντίστροφος δίνεται από τους πιο πάνω τύπους (οι ιδιότητες των tan, arctan, cos, sin, trix. ταυτότητες είναι γνωστές)

λύση

Αφού υπάρχει μια 1-1 και επί αντιστοιχία του $\mathbb{C}^*$ με το $\mathbb{R}^2 \setminus \{0,0\}$ προκύπτει ότι υπάρχει ο 1-1 και επί μετασχηματισμός από το $\mathbb{C}^*$ στο $(0, \infty) \times (-\pi, \pi]$ του οποίου ο αντίστροφος είναι ο

$$z = x + iy = (x, y) = (r \cos \phi, r \sin \phi) = r \cos \phi + i \cdot r \sin \phi = r \cdot (\cos \phi + i \cdot \sin \phi) = r \cdot e^{i\phi}$$

$(r, \phi) \in (0, \infty) \times (-\pi, \pi]$

δηλ $\boxed{z = r \cdot e^{i\phi}}$ $\forall z \in \mathbb{C}^*$ με $(r, \phi) \in (0, \infty) \times (-\pi, \pi]$

Επειδή $z \mapsto (r, \phi)$ μονοσήμαντα και $|z| = |r e^{i\phi}| = |r| \cdot |e^{i\phi}| = |r| = r \Rightarrow \boxed{|z| = r}$
 προκύπτει: $\boxed{z = |z| \cdot e^{i\phi}}$

Επίσης, λόγω της 2π -περιοδικότητας της εκθετικής συνάρτησης $e^{z+2k\pi i} = e^z \forall z \in \mathbb{C}$

Ακόμη, $\forall z \in \mathbb{C}^*$ ισχύει και $z = |z| e^{i\phi} = |z| e^{i(\phi+2k\pi)}$, $k \in \mathbb{Z}, \phi \in (-\pi, \pi]$

Το σύνολο των γενιών $\arg z := \phi + 2k\pi, k \in \mathbb{Z}$ με ϕ όπως πιο πάνω, ονομάζεται όρισμα του $z \in \mathbb{C}^*$ (argument) και είναι μοναδικό, υπό την έννοια ότι $\forall z \in \mathbb{C}^* \exists! \arg z \in (-\pi, \pi] \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow \arg z = \phi := \text{Arg} z$, με ϕ όπως πιο πάνω, το οποίο $\text{Arg} z = \phi$ ονομάζεται πρωτεύουσα (ή κύρια) τιμή του ορίσματος $\arg z$ ή για συντομία πρωτεύον ή κύριο όρισμα του $z \in \mathbb{C}^*$

Το $\arg z$ μπορεί να γραφεί και ως σύνολο των τιμών του
 δηλ $\boxed{\arg z = \{ \phi + 2k\pi : k \in \mathbb{Z} \} = \{ \text{Arg} z + 2k\pi : k \in \mathbb{Z} \}}$ και οι τιμές αυτές είναι οι τιμές της πλειονότιμης συνάρτησης

$\arg z, z \in \mathbb{C}^*$, της οποίας ο πρωτεύον κλάδος είναι η $\arg z$
 με συνάρτηση $z \mapsto \text{Arg} z, z \in \mathbb{C}^* \Rightarrow \forall z \in \mathbb{C}^* \boxed{z = |z| \cdot e^{i \arg z} = |z| \cdot e^{i(\text{Arg} z + 2k\pi)}}$

$= |z| \cdot e^{i \text{Arg} z} \cdot e^{i 2k\pi} = |z| \cdot e^{i \text{Arg} z}$
 ακριβώς πράξη: $z = r e^{i\theta}, r > 0, \theta \in \mathbb{R} \Leftrightarrow r = |z|$ και $\theta = \arg z = \text{Arg} z + 2k\pi, k \in \mathbb{Z}$
 $z = |r| \cdot e^{i\theta}, r > 0, \theta \in (-\pi, \pi] \Leftrightarrow r = |z|$ και $\theta = \text{Arg} z$

Παρασκευή 01/03/19 Μιγαδικές Συναρτήσεις 32 ώρη

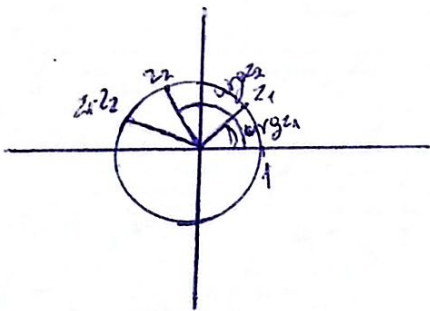
Από το μονοσήμαντο του $\arg z$ προκύπτει και ότι $z_1 = z_2 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow z_1 = |z_1| \cdot e^{i \arg z_1} = |z_2| e^{i \arg z_2} \Leftrightarrow |z_1| = |z_2| \wedge \arg z_1 = \arg z_2 \Leftrightarrow \text{Arg} z_1 = \text{Arg} z_2$

Ορισμός: Η πολική μορφή μιγαδικού αριθμού $z \in \mathbb{C}^*$ είναι η $z = |z| \cdot e^{i \arg z}$
 όπου $|z|$ η απόλυση τιμή του και $\arg z$ το όρισμά του.

Η σημασία της για την μιγαδική ανάλυση οφείλεται στην ύπαρξη
 πολ/κού στο $\mathbb{C}^*$, ο οποίος έτσι ερμηνεύεται γεωμετρικά.

$$z_1 \cdot z_2 = |z_1| \cdot e^{i \arg z_1} |z_2| e^{i \arg z_2} = |z_1| |z_2| e^{i (\arg z_1 + \arg z_2)} = |z_1 z_2| \cdot e^{i \arg(z_1 z_2)}$$

Γεωμετρικά, η θέση στο μιγαδικό επίπεδο του γινόμενου δύο μιγαδικών
 αριθμών ($\neq 0$) βρίσκεται αν παλίσω τις απόλυτες τιμές τους (το οποίο
 δίνει την απόλυση τιμή του γινόμενου) και στρέψουμε το όρισμά του
 ενός κατά το όρισμά του άλλου

Επανάληψη των προηγούμενων και ασκήσεις έως Α 17 εκτός από κατωίες

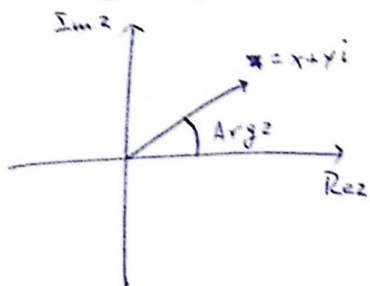
Πέμπτη 14/03/19

Μιγαδικές Συναρτήσεις

1η ώρα

Υπενθύμιση: Κάθε $z \in \mathbb{C}^* = \mathbb{C} \setminus \{0\}$ μπορεί να αναπαρασταθεί μιγαδικά σε πολική (ή τριγωνομετρική μορφή):

$$z = |z| e^{i \operatorname{Arg} z}, \text{ όπου } |z| > 0 \text{ είναι η απόλυση τιμή}$$

$\operatorname{Arg} z$ το κύριο όρισμα του z με $\operatorname{Arg} z \in (-\pi, \pi]$
(το $\operatorname{Arg} z$ είναι η γωνία που σχηματίζεται με το θετικό ημιάξονα των πραγματικών και του διασπαστός (x, y) , αν $z = x + yi$ σε αλγεβρική μορφή)

Το σύνολο $\arg z = \operatorname{Arg} z + 2k\pi, k \in \mathbb{Z}$, ονομάζεται όρισμα του z και ισχύει $z = |z| e^{i \arg z} = |z| e^{i \operatorname{Arg} z}$ λόγω της 2π -περιοδικότητας της $e^{i \cdot}$.

Παρατήρηση: Για κάθε σημείο του μοναδιαίου κύκλου στο μιγαδικό επίπεδο $\mathbb{C}$, υπάρχει μοναδικό κύριο όρισμα $\phi \in \operatorname{Arg} z \in (-\pi, \pi]$ έτσι ώστε $z \in \mathbb{C}$ με

$$|z|=1 \Leftrightarrow z = e^{i\phi} = \cos\phi + i\sin\phi \text{ αφού } \forall \phi, \psi \in \mathbb{R}$$

$$e^{i\phi} = e^{i\psi} \Leftrightarrow e^{i(\phi-\psi)} = 1 \Leftrightarrow \cos(\phi-\psi) + i\sin(\phi-\psi) = 1 \Leftrightarrow \cos(\phi-\psi) = 1 \wedge \sin(\phi-\psi) = 0$$

$$\Leftrightarrow \phi - \psi = 2k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

- 1) λόγω ιδιοτήτων της συνάρτησης $e^{i\psi} = \cos\psi + i\sin\psi$
  - 2) λόγω του ορισμού της
  - 3) ιδιότητες τριγωνομετρικών συναρτήσεων
- Συνεπώς, αν $\phi, \psi \in (-\pi, \pi] \Rightarrow \phi - \psi \in (-2\pi, 2\pi)$ τότε $\phi - \psi = 2k\pi \in (-2\pi, 2\pi) \Rightarrow$

$\phi - \psi = 0$. Άρα:

$$e^{i\phi} = e^{i\psi} \text{ με } \phi, \psi \in (-\pi, \pi] \Rightarrow \phi = \psi$$

Πόρισμα: $e^{i\theta} = 1, \theta \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \theta = 2k\pi \in \mathbb{Z}$
 $e^{i\theta} = 1, \theta \in (-\pi, \pi] \Leftrightarrow \theta = 0$

Παραδείγματα (Βασικά κύρια ορίσματα)

a) $x \in \mathbb{R}, x > 0$

$$x = |x| \cdot e^{i \arg x} = x \cdot e^{i \arg x} \Rightarrow e^{i \arg x} = 1 \Rightarrow e^{i \arg x} = e^{i \cdot 2k\pi} \Rightarrow \arg x = 2k\pi \Rightarrow \text{Arg} x = 2k\pi = 2k\pi \Rightarrow \text{Arg} x = 0$$

b) $x \in \mathbb{R}, x < 0$

$$x = |x| \cdot e^{i \arg x} = -x \cdot e^{i \arg x} \Rightarrow e^{i \arg x} = -1 = e^{i(2k\pi + \pi)} \Rightarrow \arg x = 2k\pi + \pi \Rightarrow \text{Arg} x + 2k\pi = 2k\pi + \pi \Rightarrow \text{Arg} x = \pi$$

γ) $y \in \mathbb{C}, y > 0$

$$\text{Arg}(iy) = \pi/2$$

δ) $y \in \mathbb{C}, y < 0$

$$\text{Arg}(iy) = -\pi/2$$

ε) $1+i = |1+i| \cdot e^{i \arg(1+i)} = \sqrt{2} \cdot e^{i \arg(1+i)} \Rightarrow e^{i \arg(1+i)} = \frac{1}{\sqrt{2}}(1+i) = e^{i(2k\pi + \pi/4)} \Rightarrow \arg(1+i) = 2k\pi + \pi/4 \Rightarrow \text{Arg}(1+i) = \pi/4$

στ) $1-i = |1-i| \cdot e^{i \arg(1-i)} = \sqrt{2} \cdot e^{i \arg(1-i)} \Rightarrow e^{i \arg(1-i)} = \frac{1}{\sqrt{2}}(1-i) = e^{i(2k\pi - \pi/4)} \Rightarrow \arg(1-i) = 2k\pi - \pi/4 \Rightarrow \text{Arg}(1-i) = 2k\pi - \pi/4 \Rightarrow \text{Arg}(1-i) = -\pi/4$

ζ) $-1-i = |-1-i| \cdot e^{i \arg(-1-i)} \Rightarrow \text{Arg}(-1-i) = -3\pi/4$

η) $-1-\sqrt{3}i = |-1-\sqrt{3}i| \cdot e^{i \arg(-1-\sqrt{3}i)} = 2 \cdot e^{i \arg(-1-\sqrt{3}i)} \Rightarrow e^{i \arg(-1-\sqrt{3}i)} = -\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i = e^{i(2k\pi - 2\pi/3)} \Rightarrow \arg(-1-\sqrt{3}i) = 2k\pi - 2\pi/3 \Rightarrow \text{Arg}(-1-\sqrt{3}i) = -2\pi/3$

θ) $\pi + ei = |\pi + ei| \cdot e^{i \arg(\pi + ei)} = \sqrt{\pi^2 + e^2} \cdot e^{i \arg(\pi + ei)} \Rightarrow e^{i \arg(\pi + ei)} = \frac{\pi}{\sqrt{\pi^2 + e^2}} + i \frac{e}{\sqrt{\pi^2 + e^2}} \Rightarrow \text{Arg}(\pi + ei) = \arctan \frac{e}{\pi}$

Εδώ χρησιμοποιούμε τον γενικό τύπο του αντίστροφου μετασχηματισμού από καρτεσιανές σε πολικές

$$(1-i)^{23} = (|1-i| e^{i \arg(1-i)})^{23} = (\sqrt{2} \cdot e^{i(-\pi/4)})^{23} = (\sqrt{2})^{23} \cdot e^{-i\pi/4 \cdot 23} = (\sqrt{2})^{23} \cdot e^{-i(23\pi/4)} = (\sqrt{2})^{23} \cdot e^{-i(5\pi/4)} = (\sqrt{2})^{23} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}}(1+i) = 2^{11} \cdot (1+i)$$

Πέμπτη 14/03/19 Μιγαδικές Συνάρτησεις 2η ώρα

1.3 Ρίζες και Λογαριθμοί

1.3.1: Επίλυση ως προς z της $z^n = w$ για $w \in \mathbb{C}$ και $n \in \mathbb{N}$.

$w = 0$: $z^n = 0 \Leftrightarrow |z^n| = 0 \Leftrightarrow |z|^n = 0 \Leftrightarrow |z| = 0 \Leftrightarrow z = 0$

$w \neq 0$: Τότε $w = |w| \cdot e^{i \arg w} = r \cdot e^{i\theta}$ και $z = |z| \cdot e^{i \arg z} = \rho \cdot e^{i\phi}$, όπου $|z| \neq 0$ αφού αν έστω $z = 0$ τότε $z^n = 0 \neq w$.
 (όπου $|z| \neq 0$ αφού αν έστω $z = 0$ τότε $z^n = 0 \neq w$)

$z^n = w \Leftrightarrow (\rho \cdot e^{i\phi})^n = r \cdot e^{i\theta} \Leftrightarrow \rho^n \cdot e^{in\phi} = r \cdot e^{i\theta} \Rightarrow$

$\Rightarrow \rho^n = r$ και $n\phi = \theta + 2k\pi, k \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \rho = \sqrt[n]{r}$ και $\phi = \frac{\theta + 2k\pi}{n}, k \in \mathbb{Z}$

Μπορώ να πάρω και αρνητικές τιμές στα $2k\pi$ που βγαίνει το ίδιο

Αντίστροφα, υψώνοντας στη δύναμη n , διαπιστώνουμε ότι οι μιγαδικοί αριθμοί

$z_k = \sqrt[n]{r} \cdot e^{i \frac{\theta + 2k\pi}{n}}, k = 0, 1, \dots, n-1$, λύσω την $z^n = w = r \cdot e^{i\theta}$ και ότι για όλα τα άλλα $k \in \mathbb{Z}$ προκύπτουν οι ίδιοι αριθμοί.

Αυτές είναι όλες οι ρίζες της $z^n = w$ οι οποίες είναι μεταξύ τους διαφορετικές, αφού για $k, l \in \{0, \dots, n-1\}$

$z_k = z_l \Leftrightarrow e^{i \frac{\theta + 2k\pi}{n}} = e^{i \frac{\theta + 2l\pi}{n}} \Leftrightarrow e^{i \frac{2(k-l)\pi}{n}} = 1 \Leftrightarrow \frac{2(k-l)\pi}{n} = 2m\pi, m \in \mathbb{Z}$

$\Leftrightarrow k-l = nm \Rightarrow |k-l| = n \cdot |m|, m \in \mathbb{Z}$ και αφού $k-l \leq k \leq n-1$ και $l-k \leq l \leq n-1 \Rightarrow |k-l| \leq n-1 \Rightarrow |k-l| = \frac{n}{|m|} \leq n-1, m \in \mathbb{Z} \Rightarrow m = 0 \Rightarrow \boxed{k=l}$

Επομένως, τετριμμένο (trivial) SOS.

Η $z^n = w \neq 0$ έχει ακριβώς n διαφορετικές ρίζες τις

$$z_k = \sqrt[n]{|w|} \cdot e^{i \frac{\arg w + 2k\pi}{n}}, k = 0, \dots, n-1$$

Ειδικότερα, για $w=1$, έχουμε ως λύσεις της $z^n = 1$ τις n -οστές ρίζες της μονάδας:

$$z_k = e^{\frac{2\pi i k}{n}}, k = 0, \dots, n-1$$

Ορισμός: Η συνάρτηση $\sqrt[n]{\cdot} : z \mapsto \sqrt[n]{z} := \sqrt[n]{|z|} e^{i \frac{\text{Arg} z}{n}}$ για $z \in \mathbb{C}^*$ και $\sqrt[n]{0} := 0$, όπου $n \in \mathbb{N}$, ονομάζεται η συνάρτηση της n -οστής ρίζας.

Παρατήρηση

α) $\sqrt[n]{w} = z_0$, ρίζα της $z^n = w$

β) Η συνάρτηση της n -οστής ρίζας (στο $\mathbb{C}$) $\sqrt[n]{\cdot} : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ είναι επέκταση της συνάρτησης n -οστής ρίζας στο $[0, \infty)$, δαδ της $\sqrt[n]{r} = e^{\frac{\ln r}{n}}$, $r > 0$, $\sqrt[n]{0} = 0$

γ) [Απόδειξη άσκηση, βλ. σημειώσεις] Η συνάρτηση της n -οστής ρίζας $\sqrt[n]{\cdot} : \mathbb{C} \rightarrow \sqrt[n]{\mathbb{C}} = \{0\} \cup \{w \in \mathbb{C}^* : -\frac{\pi}{n} < \text{Arg} w \leq \frac{\pi}{n}\} =: \Gamma$

Είναι 1-1 και επί με αντίστροφη του περιορισμό της συνάρτησης η δύναμη: $g = \cdot^n : \Gamma \rightarrow \mathbb{C}, g(w) = w^n$

δ) Με τον ορισμό της συνάρτησης n -οστής ρίζας οι ρίζες της $z^n = w$, $w \in \mathbb{C}^*$, είναι οι $z_k = \sqrt[n]{w} e^{i \frac{2k\pi}{n}} = z_0 \cdot e^{i \frac{2k\pi}{n}}, k = 0, \dots, n-1$

Πχ: Για $n=2$ προκύπτει: $z^2 = w \in \mathbb{C}^* \Leftrightarrow z = \pm \sqrt{w}$, αφού $e^{i0} = 1$ και $e^{i\pi} = -1$. Αυτό προκύπτει από:
 $z_0 = \sqrt{|w|} e^{i \frac{\text{Arg} w}{2}} = \sqrt{w}$
 $z_1 = \sqrt{|w|} e^{i \frac{\text{Arg} w}{2}} \cdot e^{i\pi} = -\sqrt{|w|} \cdot e^{i \frac{\text{Arg} w}{2}} = -\sqrt{w}$

Παράδειγμα 1 (Super trivial δαδ)

Να επιλυθεί η $az^2 + bz + c = 0, a, b, c \in \mathbb{C}, a \neq 0$
 $az^2 + bz + c = 0 \Leftrightarrow z^2 + \frac{b}{a}z + \frac{c}{a} = 0 \Leftrightarrow \left(z + \frac{b}{2a}\right)^2 = \frac{b^2 - 4ac}{4a^2} \Leftrightarrow$ Παράτ. (δ)

$z = -\frac{b}{2a} \pm \sqrt{\frac{b^2 - 4ac}{4a^2}} \in \mathbb{C} \rightarrow$ Η εικόνα του υπορίθμου υπά τη συνάρτηση 2-οστής ρίζας

2) $z^2 = -1$ ($az^2 + bz + c = 0$ με $a=1, b=0, c=-1$)
 Έχει λύσεις: $z = \pm\sqrt{-1}$, με $\sqrt{-1} = \sqrt{|-1|} \cdot e^{i \frac{\text{Arg}(-1)}{2}} = \sqrt{1} \cdot e^{i \frac{\pi}{2}} = \cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} = i$

Προσοχή: Η συνάρτηση n-οστής ρίζας είναι επέκταση της πραγματικής ρίζας μόνο για μη αρνητικούς πραγματικούς $r \geq 0$.

Πχ $\sqrt[3]{-1} = \sqrt[3]{|-1|} \cdot e^{i \frac{\text{Arg}(-1)}{3}} = \sqrt[3]{1} \cdot e^{i \frac{\pi}{3}} = \cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} = \frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}$

[και όχι $\sqrt[3]{-1} = -1$ όπως καθε φορά ορίζεται στους πραγματικούς]

Το ότι καθε φορά λέμε $\ll \sqrt[3]{-1} = -1 \gg$ οφείλεται στο ότι η εξίσωση $z^3 = -1$ έχει 3 διαφορετικές μιγαδικές ρίζες,

τις:

$$z_0 = \sqrt[3]{-1} = e^{i \frac{\pi}{3}}$$

$$z_1 = e^{i \frac{\pi}{3}} \cdot e^{i \frac{2 \cdot 1 \cdot \pi}{3}} = e^{i \pi}$$

$$z_2 = e^{i \frac{\pi}{3}} \cdot e^{i \frac{2 \cdot 2 \cdot \pi}{3}} = e^{i \frac{5\pi}{3}} = e^{-i \frac{\pi}{3}}$$

1.3.2. Επίλυση της $e^z = w$ και λογαριθμική συνάρτηση

Έστω $w \in \mathbb{C}^*$. Θέλουμε να επιλύσουμε την εξίσωση $e^z = w$
 [Αφού $|e^z| = |e^{\text{Re}z + i \text{Im}z}| = |e^{\text{Re}z}| > 0$, για $w=0$ η εξίσωση δεν έχει λύση]

Επίλυση: $e^z = e^{x+iy} = e^x \cdot e^{iy} = w = |w| \cdot e^{i \text{Arg}w} = |w| \cdot e^{i \arg w}$
 Μοναδική παράσταση του w σε πολική μορφή.

$\Leftrightarrow e^x = |w|$ και $y = \arg w = \text{Arg}w + 2k\pi, k \in \mathbb{Z}$.

Συνεπώς, οι λύσεις της $e^z = w$ είναι η $z_k = \ln|w| + i(\text{Arg}w + 2k\pi), k \in \mathbb{Z}$

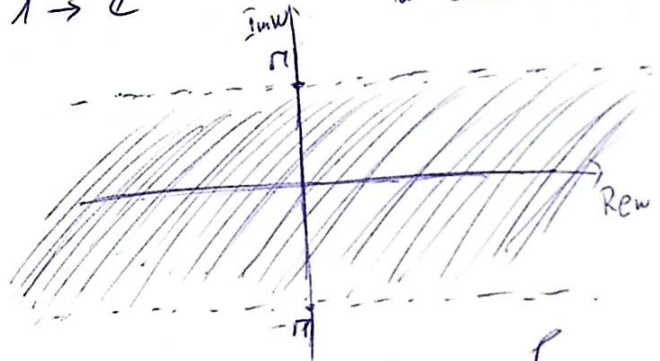
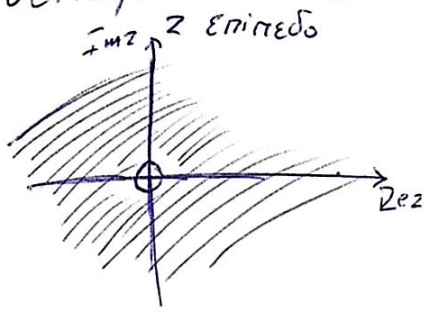
όπου $\ln: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ είναι η αντίστροφη της $\exp: \mathbb{R} \rightarrow (0, +\infty)$ οι οποίες θεωρούνται γνωστές.

Ορισμός: Η συνάρτηση $\log: z \mapsto \log z := \ln|z| + i \text{Arg}z, z \in \mathbb{C}^*$ ονομάζεται λογαριθμική συνάρτηση και η τιμή $\log z$ ονομάζεται λογαριθμός του $z \in \mathbb{C}^*$

Παρατήρηση:

α) Η λογαριθμική συνάρτηση στο $\mathbb{C}^*$ είναι επέκταση του φυσικού λογαρίθμου στο $(0, +\infty)$

β) [Απόδειξη άσκηση, βλ. σφειώσεις]
 Η λογαριθμική συνάρτηση $\log: \mathbb{C}^* \rightarrow \log(\mathbb{C}^*) = \{w \in \mathbb{C} : -\pi < \text{Im} w \leq \pi\} = \Lambda$
 είναι 1-1 και επί με αντίστροφη τον περιορισμό της w επίπεδο

γ) Με τον ορισμό αυτόν προκύπτει ότι οι ρίζες της $e^z = w$ είναι οι $z_k = \log w + 2k\pi i, k \in \mathbb{Z}$

δ) Πολλές φορές η $\log: \mathbb{C}^* \rightarrow \mathbb{C}$ του ορισμού συμβολίζεται ως Log ονομάζεται κύριος (ή πρωτεύων) κλάδος της πολυμορφικής λογαριθμικής συνάρτησης $z \mapsto \text{Log} z + 2k\pi i, k \in \mathbb{Z}$

Παράδειγμα: Να επιλυθεί ως προς $z \in \mathbb{C}$ η εξίσωση:
 $e^z = i \iff z = \log i + 2k\pi i (k \in \mathbb{Z}) = \ln|i| + i \text{Arg} i + 2k\pi i = i \cdot \pi/2$

1.3.3. Η συνάρτηση λ-δύναμης $\lambda \in \mathbb{C}$ ($\text{Arg}: \mathbb{C}^* \rightarrow (-\pi, \pi]$), ($\log: \mathbb{C}^* \rightarrow \mathbb{C}$)

Ορισμός: Η συνάρτηση $\cdot^\lambda: z \mapsto z^\lambda, z \in \mathbb{C}^*$ με τύπο $z^\lambda := e^{\lambda \cdot \log z}$, ονομάζεται συνάρτηση της λ-δύναμης και η τιμή z^λ ονομάζεται λ δύναμη του z.

Παράδειγμα:

$$i = e^{i \cdot \frac{2\pi}{2}} = e^{i\pi} = e^{-\pi/2} \in \mathbb{R}$$

Παρατηρήσεις:

α) $\cdot^{\lambda}: \mathbb{C}^* \rightarrow \mathbb{C}^*$ ταυτίζεται στο $\mathbb{C}^*$ για $\lambda = n \in \mathbb{Z}$ με τη συνάρτηση n -οστής δύναμης και για $\lambda = \frac{1}{n}, n \in \mathbb{N}$ με τη συνάρτηση της n -οστής ρίζας

β) Ιδιότητες [Απόδειξη άσκηση, βλ. σημειώσεις]

Για $\lambda, \mu \in \mathbb{C}, z, w \in \mathbb{C}^*$, ισχύουν: $z^{-\lambda} = \frac{1}{z^{\lambda}}, z^{\lambda} \cdot z^{\mu} = z^{\lambda+\mu}$ και αν $\lambda \cdot \log z \in 2\pi i \mathbb{Z} = \{w \in \mathbb{C} : -\pi < \text{Im} z \leq \pi\}$ ισχύουν επιπλέον: $(z^{\lambda})^{\mu} = z^{\lambda\mu}$, ενώ αν $z, w \in \mathbb{C}^*$, επίσης: $(zw)^{\lambda} = z^{\lambda} \cdot w^{\lambda}$

Να δω τις ασκήσεις μέχρι Α.26, σελίδα 32.
 Την ΕΡΩΣΗΝ ΠΕΤΑΡΤΗ ~~10:00-12:00~~ 10:00-12:00 αναπλήρωση.

Κεφάλαιο 2: Τοπολογία του $\mathbb{C}$ -Ακολουθίες του $\mathbb{C}$ -Όρια και συνέχεια fct.

Όπως είδαμε, το σώμα $(\mathbb{C}, +, \cdot)$ αντιστοιχεί (1-1 και επί) στον διανυσματικό χώρο $\mathbb{R}^2$ πάνω από το $\mathbb{R}$, εφοδιασμένο επιπλέον με τον εσωτερικό πολλαπλασιασμό $(x_1, y_1)(x_2, y_2) = (x_1x_2 - y_1y_2, x_1y_2 + x_2y_1)$, και $(x_1, y_1), (x_2, y_2) \in \mathbb{R}^2 \Rightarrow i^2 = (0,1)(0,1) = (-1,0) = -1$

$$|z| = |x + yi| = \sqrt{x^2 + y^2} = \|(x, y)\|$$

Η απόλυτη τιμή του $z = \text{Re}z + i \text{Im}z$ αντιστοιχεί στην Ευκλείδεια νόρμα του διανυσματος $\|(\text{Re}z, \text{Im}z)\| \Rightarrow$ Η τοπολογία του $\mathbb{C}$ είναι η τοπολογία του $\mathbb{R}^2$.

Πιο συγκεκριμένα, ως προς τις τοπολογικές ιδιότητες του, θεωρούμε το $\mathbb{C}$ ως τον χώρο με νόρμα (επειδή είναι και πλήρης χώρος Banach) $(\mathbb{C}, \|\cdot\|)$ ο οποίος αντιστοιχεί στον διδιάστατο ~~εσωτερικό~~ διανυσματικό χώρο (πάνω από το $\mathbb{R}$) με νόρμα $(\mathbb{R}^2, \|\cdot\|)$ ο οποίος είναι μετρικός χώρος. Ειδικότερα, ως νόρμα η απόλυτη τιμή $|\cdot|: \mathbb{C} \rightarrow [0, +\infty)$ έχει τις απαιτούμενες ιδιότητες, δηλ. $|z| \geq 0$ και $|z| = 0 \Leftrightarrow z = 0$

και επαίρει τη απόσταση μεταξύ των $z, w \in \mathbb{C}$ (μετρική): $d(z, w) = |z - w|$

με τις ιδιότητες: $|z - w| \geq 0$ και $|z - w| = 0 \Leftrightarrow z = w$ για $z, w, a \in \mathbb{C}$

$$|z - w| \leq |z - a| + |a - w|$$

$$|dz| = |d| \cdot |z|, d \in \mathbb{R}, z \in \mathbb{C}$$

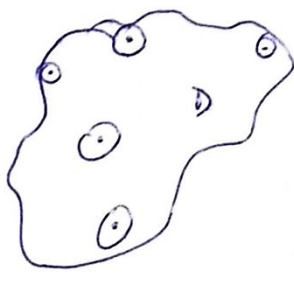
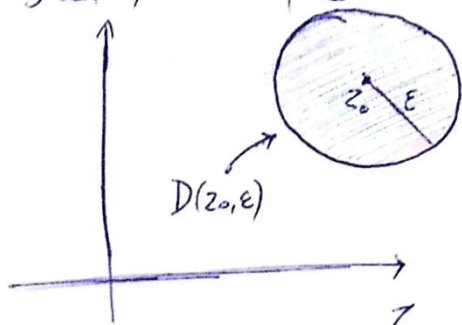
$$|z + w| \leq |z| + |w|$$

Παρασκευή 15/03/19 Μικρές Συνθήκες 3^η ώρα

Ορισμός: Ένα υποσύνολο $D \subset \mathbb{C}$ ονομάζεται ανοικτό αν

$$\forall z \in D \exists \varepsilon > 0 : D(z, \varepsilon) := \{w \in \mathbb{C} : |z-w| < \varepsilon\} \subset D$$

[Το $D(z, \varepsilon)$ ονομάζεται ανοικτός κυκλικός δίσκος κέντρου z , ακτίνας ε]

Ένα υποσύνολο ονομάζεται ~~κλειστό~~ κλειστό, αν $\mathbb{C} \setminus D$ είναι ανοικτό.

Πρόταση 2.1.1: Ισχύουν όλες οι αντίστοιχες ιδιότητες ανοικτών και κλειστών στο $\mathbb{R}^2$.

Ορισμός: $\bar{D}(z, r) = \{w \in \mathbb{C} : |z-w| \leq r\}$ κλειστός κυκλικός δίσκος κέντρου z , ακτίνας r

$\partial D(z, r) = \{w \in \mathbb{C} : |z-w| = r\}$ κύκλος κέντρου z , ακτίνας r

Όλα τα σχετικά ορίζονται ανάλογα.

Να δω άσκηση 27.

Πέμπτη 21/03/19

Μιγαδικές Συναρτήσεις

12 ώρα

Τοπολογία του $\mathbb{C}$ = Τοπολογία του $\mathbb{R}^2$

Ακολουθίες στο $\mathbb{C}$ = Ακολουθίες στον $\mathbb{R}^2$

Πιο αναλυτικά: Ακολουθία στο $\mathbb{C}$ = απεικόνιση από το $\mathbb{N}$ στο $\mathbb{C}$

$$(z_n)_{n \in \mathbb{N}} \in \mathbb{C}, (z_n) \subset \mathbb{C}$$

Ορισμός: Μια ακολουθία $(z_n) \subset \mathbb{C}$ συγκλίνει στο $z_0 \in \mathbb{C}$: $\Leftrightarrow$
 $\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \geq n_0: |z_n - z_0| < \varepsilon$

Συμβολικά: $z_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} z_0$ ή $z_n \rightarrow z_0$ ή $\lim_{n \rightarrow \infty} z_n = z_0$

Αν μια ακολουθία συγκλίνει, το όριο είναι μοναδικό

Παρατήρηση: α) $z_n \rightarrow z_0 \Leftrightarrow z_n - z_0 \rightarrow 0 \Leftrightarrow \underbrace{|z_n - z_0|}_{\in \mathbb{R}} \rightarrow 0$

β) $z_n \rightarrow z \Leftrightarrow |z_n| \rightarrow |z| \Leftrightarrow \operatorname{Re} z_n \rightarrow \operatorname{Re} z \wedge \operatorname{Im} z_n \rightarrow \operatorname{Im} z \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \left((\operatorname{Re} z_n - \operatorname{Re} z)^2 + (\operatorname{Im} z_n - \operatorname{Im} z)^2 \right)^{1/2} \rightarrow 0 \Leftrightarrow \| (\operatorname{Re} z_n - \operatorname{Re} z, \operatorname{Im} z_n - \operatorname{Im} z) \| \rightarrow 0$$

Αντίστοιχα, όπως και στο $\mathbb{R}^2$, ορίζονται η υπακολουθία, φραγμένη ακολουθία
($\exists c > 0 \forall n \in \mathbb{N}: |z_n| < c$), ακολουθία Cauchy $\Leftrightarrow$ συγκλίνουσα ακολουθία.

Πρόταση: $z_n \rightarrow z, w_n \rightarrow w \Rightarrow z_n + w_n \rightarrow z + w, z_n w_n \rightarrow zw, \frac{z_n}{w_n} \rightarrow \frac{z}{w} (w \neq 0)$

Απόδειξη: $z_n + w_n \rightarrow z + w$ όπως και στον $\mathbb{R}^2$. Για τα άλλα δύο, όπως στον $\mathbb{R}^2$.

Πρόταση: Έστω $z_n \rightarrow z, w_n \rightarrow w, \varepsilon > 0$. Τότε, ως συγκλίνουσα, η (z_n) είναι φραγμένη $\Rightarrow \exists C > |w|$ με $|z_n| < C \quad \forall n \in \mathbb{N}$.

Επίσης, $\exists n_1, n_2 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_1 : |z_n - z| < \frac{\varepsilon}{2C}$
 $\Rightarrow \forall n \geq n_0 = \max\{n_1, n_2\} : |z_n w_n - z w| \leq |z_n| \cdot |w_n - w| + |w_n| |z_n - z| \leq C \frac{\varepsilon}{2C} + C \frac{\varepsilon}{2C} = \varepsilon$

Παίρνουμε γνωστά όσα ξέρουμε για ακολουθίες και σύγκλιση τους στο $\mathbb{R}^2$.

Ειδικότερα, $a^n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0, \forall a \in (-1, 1) \rightarrow z^n \rightarrow 0$ για $z \in D(0, 1)$ ή $|z| < 1$
 $\leftarrow z^n \rightarrow \infty$ για $|z| > 1$
 $\sqrt[n]{a} \rightarrow 1, a \in (0, +\infty)$
 $\sqrt[n]{n} \rightarrow 1$

Αντιπαράδειγμα: $(i^n)_{n \in \mathbb{N}} \subset \mathbb{C}$ έχει τιμές $i^n = (e^{i\pi/2})^n = e^{in\pi/2} \rightarrow$
 $= \cos(n\pi/2) + i \sin(n\pi/2) = \begin{cases} 1, & n=4k \\ i, & n=4k+1 \\ -1, & n=4k+2 \\ -i, & n=4k+3 \end{cases}, k \in \mathbb{Z} \Rightarrow$

(i^n) δε συγκλίνει αφού έχει 4 διαφορετικά σημεία συσσώρευσης

Όπως: $|i^n| = |i|^n = 1^n = 1 \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 1$

Παράδειγμα: (στην πράξη, υπολογίζουμε όρια ακολουθιών, όπως αν παράτε)
 αλγεβρική μορφή της $\left[\begin{matrix} \sqrt[n]{n} \\ \sqrt[n]{2} \end{matrix} \right] \rightarrow (1, 1)$
 π.χ $\sqrt[n]{n} + i \sqrt[n]{2} \rightarrow 1 + i \Leftrightarrow \left[\begin{matrix} \sqrt[n]{n} \\ \sqrt[n]{2} \end{matrix} \right] \rightarrow (1, 1)$

Παρατήρηση: Όπως και στον $\mathbb{R}^2$ και γενικότερα σε μετρικούς χώρους οι ακολουθίες τοπολογικών ιδιοτήτων μπορούν να κληρονομηθούν και για τ.μ. $\mathbb{C}$.
 (και σίγουρα σε χώρους με τ.μ. γενικότερα διαστ.)

π.χ $D \subset \mathbb{C}$ κλειστό $\Leftrightarrow \forall (z_n) \subset D$ με $z_n \rightarrow z_0 \in \mathbb{C} : z_0 \in D$
 Μέχρι τώρα: σύγκλιση ακολουθίας στο $\mathbb{C}$ σε σημείο του $\mathbb{C}$ (όπως στον $\mathbb{R}^2$)
 «Ανάλογα» με το $\mathbb{R}$, υπάρχει και στο $\mathbb{C}$ η έννοια της σύγκλισης στο άπειρο

Επέκτεινουμε το $\mathbb{C}$ στο επεκταμένο μιγαδικό επίπεδο $\tilde{\mathbb{C}} := \mathbb{C} \cup \{\infty\}$ με ένα επιπλέον («κατ'εξοχήν») σημείο (βασικά δεν είναι σημείο) το οποίο δεν ανήκει στο $\mathbb{C}$ [$\infty \notin \mathbb{C}$] το οποίο ονομάζεται άπειρο.

Ορισμός: Μια ακολουθία $(z_n) \subset \mathbb{C}$ συγκλίνει (τείνει) στο άπειρο (συμβ. $z_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} \infty$ ή $\lim_{n \rightarrow \infty} z_n = \infty$) αν $\forall r > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \in \mathbb{N}, n \geq n_0: |z_n| > r$ ($\Leftrightarrow |z_n| \rightarrow +\infty$)
 $r \in [0, +\infty) \subset \mathbb{R}$

Παρατήρηση: Για το αν $z_n \rightarrow \infty$, τα $\arg z_n$ δεν παίζουν κανένα ρόλο!

$\Rightarrow$ (Προσοχή!) Μπορεί κάποια ακολουθία πραγματικών αριθμών να συγκλίνει στο $\infty \in \mathbb{C}$ αλλά να μην συγκλίνει στο $\tilde{\mathbb{R}} = \mathbb{R} \cup \{\pm\infty\}$

πχ $n(-1)^n \subset \mathbb{R}$ δε συγκλίνει ούτε στο $+\infty$ ούτε στο $-\infty$
 αλλά $n(-1)^n \rightarrow \infty$ στο $\tilde{\mathbb{C}} \Leftrightarrow n \rightarrow \infty$ στο $\tilde{\mathbb{R}}$

Στην πράξη: $z_n \rightarrow \infty \Leftrightarrow \forall \frac{1}{\varepsilon} > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \geq n_0: |z_n| > \frac{1}{\varepsilon} \Leftrightarrow \frac{1}{|z_n|} < \varepsilon \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow \forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \geq n_0: \frac{1}{|z_n|} < \varepsilon \Leftrightarrow \frac{1}{|z_n|} \rightarrow 0 \Leftrightarrow \boxed{\frac{1}{z_n} \rightarrow 0}$

Από τον ορισμό του $z_n \rightarrow \infty$ προκύπτει ότι $\exists n_0 \forall n \geq n_0: |z_n| > 0$

Παρατήρηση: Στο $\tilde{\mathbb{C}} = \mathbb{C} \cup \{\infty\}$ ορίζονται συμβολικά οι πράξεις:

$\infty \pm z = z \pm \infty = \infty \quad \forall z \in \mathbb{C}$
 $w \infty = \infty \cdot w \quad \forall w \in \mathbb{C}^*$
 $\frac{z}{\infty} = 0, \frac{\infty}{z} = \infty, \frac{w}{0} = \infty$

αλλά δεν ορίζονται ούτε συμβολικά:
 $\infty \pm \infty, 0 \cdot \infty, \frac{0}{0}, \frac{\infty}{\infty}$

Παραδείγματα: α) $\frac{1}{n} + i\sqrt{n} \rightarrow \infty \Leftrightarrow \left| \frac{1}{n} + i\sqrt{n} \right| \rightarrow \infty \Leftrightarrow \frac{|1 + i n^{3/2}|}{n} \rightarrow \infty \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow \frac{\sqrt{1+n^3}}{n} \rightarrow \infty$ ισχύει (αφού $\frac{n}{\sqrt{1+n^3}} \rightarrow 0$)

β) Από τους παραπάνω συμβολικούς ορισμούς έχουμε:

i) $z_n \rightarrow \infty, \tilde{z}_n \rightarrow z \in \mathbb{C} \Rightarrow z_n \pm \tilde{z}_n \rightarrow \infty, \tilde{z}_n \pm z_n \rightarrow \infty$ (Άσκηση)

ii) $w_n \rightarrow \infty, \tilde{w}_n \rightarrow w \in \mathbb{C}^* \Rightarrow \tilde{w}_n z_n \rightarrow \infty, z_n w_n \rightarrow \infty, \frac{\tilde{z}_n}{z_n} \rightarrow 0$

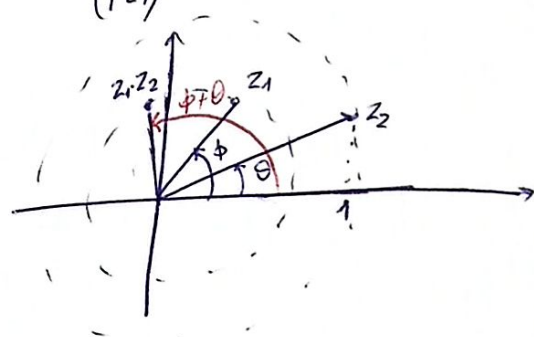
$z_n \rightarrow \infty, \tilde{z}_n \rightarrow z \in \mathbb{C}$

γ) $|z| > 1 \Rightarrow z^n \rightarrow \infty$, αφού $|z^n| = |z|^n \rightarrow +\infty \Leftrightarrow \left(\frac{1}{|z|}\right)^n \rightarrow 0$

$\left[z^n = e^{n \log z} = e^{n \cdot \ln|z|} \cdot e^{in \arg z} = |z|^n \cdot e^{in \arg z} \right]$

$\boxed{z_n \rightarrow \infty \Leftrightarrow |z_n| \rightarrow +\infty}$

στο $\mathbb{C}$ στο $\mathbb{R}$

Να δω Α.32, Α.36, Α.29-Α.36

Ορία και συνέχεια συναρτήσεων

ορισμός: Μιγαδική συνάρτηση = $f: D \rightarrow \mathbb{C}, D \subset \mathbb{C}$

Παρατήρηση: 1) $(f+g)(z) = f(z)+g(z), (fg)(z) = f(z)g(z), \left(\frac{f}{g}\right)(z) = \frac{f(z)}{g(z)}, g(z) \neq 0$
 $f(g(z)) = (f \circ g)(z)$

Παραδείγματα: Έστω $f: D \rightarrow \mathbb{C}, D \subset \mathbb{C}$, τότε $f(z) = \text{Re}(f(z)) + i \text{Im}(f(z)) =:$
 $=: (\text{Re} f)(z) + i (\text{Im} f)(z) \Rightarrow \text{Re} f: D \rightarrow \mathbb{R}, \text{Im} f: D \rightarrow \mathbb{R}$ είναι πραγματικές
 συναρτήσεις μιγαδικών μεταβλητών

Επίσης, αφού για $f(z) \in \mathbb{C}^* = \mathbb{C} \setminus \{0\}$ έχουμε $f(z) = |f(z)| \cdot e^{i \text{Arg}(f(z))} = |f(z)| \cdot e^{i \text{Arg} f(z)}$
 και άρα οι συναρτήσεις $|f|: D \rightarrow [0, +\infty) \subset \mathbb{R}, \text{Arg} f: D \rightarrow (-\pi, \pi] \subset \mathbb{R}$ ονομάζονται συναρτήσεις της
 απόλυτης τιμής της f και του κύριου ορίσματος της f .

3) Ανά και πραγματικές συναρτήσεις πραγματικής μεταβλητής $f: D \rightarrow \mathbb{R}, D \subset \mathbb{R}$,
 μπορούν να θεωρηθούν ως μιγαδικές συναρτήσεις μιγαδικών μεταβλητών
 αφού $D \subset \mathbb{R} \subset \mathbb{C}$ και $f(D) \subset \mathbb{R} \subset \mathbb{C}$. Ιεραρχικοί στόχοι της μιγαδικής ανάλυσης
 η καλύτερη κατανόηση/μελέτη ιδιοτήτων πραγματικών συναρτήσεων
 πρ. μεταβ. μέσω της επέκτασής τους σε μια περιοχή του $\mathbb{C}$ και
 «φυσιολογική επέκτεινουμε αυτή τη f σε μια $\tilde{f}: \tilde{D} \rightarrow \mathbb{C}$, όταν το $\tilde{D} \subset \mathbb{C}$ και
 $\tilde{f}|_D = f$ έτσι ώστε η επέκταση $\tilde{f}$ να διατηρεί την ισχύ
 κάποιων ιδιοτήτων της f στην $\tilde{f}$ (συνεχής επέκταση, αναλυτική επέκταση)

5ος 4) Αφού κάθε $z \in D \subset \mathbb{C}$ αντιστοιχεί μοναδικά σε ένα $(x, y) \in D \subset \mathbb{R}^2$ $[z = x + yi = (x, y)]$ και οι τιμές $f(z) \in \mathbb{C}$ μιας $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ μοναδικά στο $\mathbb{R}^2$ $f(z) = \underbrace{\operatorname{Re} f(z)}_{\in \mathbb{R}} + i \underbrace{\operatorname{Im} f(z)}_{\in \mathbb{R}} = (\operatorname{Re} f(z), \operatorname{Im} f(z)) \in \mathbb{R}^2$

αντιστοιχούν μοναδικά στο f αντιστοιχεί μοναδικά σε ένα $(u, v) \in \mathbb{R}^2$ $(u, v) := (\operatorname{Re} f(x+iy), \operatorname{Im} f(x+iy))$

προκύπτει ότι η f αντιστοιχεί μοναδικά σε ένα $(u, v) \in \mathbb{R}^2$ $D \subset \mathbb{R}^2, \mathbb{R}^2 \ni D \ni (x, y) \mapsto (u, v) := (\operatorname{Re} f(x+iy), \operatorname{Im} f(x+iy))$

διανυσματικό πεδίο στο $D \subset \mathbb{R}^2$

$\updownarrow$ 1-1, επί
αντιστοίχιση

$$D \ni z \mapsto f(z) = f(x+iy) = \operatorname{Re} f(x+iy) + i \operatorname{Im} f(x+iy)$$

Συνήθως γράφουμε: $f(x+iy) = u(x, y) + i v(x, y)$

Παραδείγματα βγ. συν. βγ. βε.

- $\exp: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}, \exp z = e^z$
  - $\exp|_{\mathbb{R}}: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \exp(x) = e^x$ ο περιορισμός της $\exp$ στο $\mathbb{R}$
  - $\log: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{C}$ (βλ $\log|_{(0, \infty)} = \ln: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$)
  - $\log(x+iy) = \ln|x| + i \operatorname{Arg}(x+iy)$. Για $x > 0$: $\log(x+iy) = \ln|x| + i \operatorname{Arg}(x+iy)$
  - $\operatorname{Arg}: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow (-\pi, \pi]$
  - $\operatorname{Re}: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{R}, z \mapsto \operatorname{Re} z$ (συν. πραγμ. τέρους)
  - $\operatorname{Im}: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{R}, z \mapsto \operatorname{Im} z$ (συν. φανν. τέρους)
  - $| \cdot | : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{R}, z \mapsto |z|$ (συν. απόλ. τιμής) $| \cdot | : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$
- η οποία είναι επέκταση της $| \cdot | : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

Όρια και συνέχεια μιγαδικών συναρτήσεων

Όριο: Έστω $D \subset \mathbb{C}, f: D \rightarrow \mathbb{C}, a \in \mathbb{C}$ σημείο συσσώρευσης του D και $b \in \mathbb{C}$. Τότε λέμε, η f συγκλίνει στο b , όταν το z τείνει στο a (συμβ. $f(z) \rightarrow b$ για $z \rightarrow a$) αν:

$\forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall z \in D: 0 < |z - a| < \delta \implies |f(z) - b| < \epsilon \iff$

$\iff \forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall z \in D \cap D(a, \delta) \setminus \{a\} f(z) \in D(b, \epsilon)$

$[D(a, \delta) := \{w \in \mathbb{C} : |a - w| < \delta\}$ ανοικτός δίσκος κέντρου a , ακτίνας δ]

Πρόταση: Αν η f συγκλίνει για $z \rightarrow a$ τότε έχει μοναδικό όριο b και γράφουμε $\lim_{z \rightarrow a} f(z) = b$

Πρόταση: Έστω $f: D \rightarrow \mathbb{C}$, $D \in \mathbb{C}$, a σημείο συσσώρευσης του D . Τότε
 $\lim_{z \rightarrow a} f(z) = b \iff \lim_{z \rightarrow a} (f(z) - b) = 0 \iff \lim_{z \rightarrow a} |f(z) - b| = 0 \iff \lim_{w \rightarrow 0} f(w+a) = 0$

$\iff \lim_{z \rightarrow a} \operatorname{Re} f(z) = \operatorname{Re} b \quad \wedge \quad \lim_{z \rightarrow a} \operatorname{Im} f(z) = \operatorname{Im} b \iff$

$\iff \forall (z_n) \subset D \setminus \{a\} \quad z_n \rightarrow a : f(z_n) \rightarrow b$

Εκτός από το αστεράκι (*), όλα τα άλλα αρεσ. αφέσα με χρήση του ορισμού και η ισοδυναμία αναλ. με ε-δ ορισμό, όπως στον $\mathbb{R}^2$ ή στην τοπολογία τριγωνικών χώρων

(*) Σίφωνα με την 1-1 και επί αντιστοίχιση $D \subset \mathbb{C}$,

$f: D \rightarrow \mathbb{C}, z = x+iy \mapsto f(z) = \operatorname{Re} f(x+iy) + i \operatorname{Im} f(x+iy)$
 $\begin{pmatrix} u(x,y) \\ v(x,y) \end{pmatrix}$

$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}: D \rightarrow \mathbb{R}^2, \begin{pmatrix} u(x,y) \\ v(x,y) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \operatorname{Re} f(x+iy) \\ \operatorname{Im} f(x+iy) \end{pmatrix}$

προκρίπτει ότι $\lim_{z \rightarrow a} f(z) = b \iff \forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall (x,y) \in D, 0 < \|(x,y) - (a_1, a_2)\| < \delta :$

$\left\| \begin{pmatrix} u(x,y) \\ v(x,y) \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} b_1 \\ b_2 \end{pmatrix} \right\| < \epsilon, \text{ όπου } \begin{matrix} a = a_1 + ia_2 \\ b = b_1 + ib_2 \end{matrix}$

$\iff \lim_{(x,y) \rightarrow (a_1, a_2)} \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} (x,y) = \begin{pmatrix} b_1 \\ b_2 \end{pmatrix} \iff \lim_{(x,y) \rightarrow (a_1, a_2)} u(x,y) = b_1 \quad \wedge \quad \lim_{(x,y) \rightarrow (a_1, a_2)} v(x,y) = b_2$

SOS Πρόταση: $f, g: D \rightarrow \mathbb{C}, D \in \mathbb{C}$, a σημείο συσσώρευσης του D . Τότε:

1) $\lim_{z \rightarrow a} f(z) = b \implies \lim_{z \rightarrow a} |f(z)| = |b|$

2) $\lim_{z \rightarrow a} f(z) = b, \lim_{z \rightarrow a} g(z) = c \implies \lim_{z \rightarrow a} (f+g)(z) = b+c, \lim_{z \rightarrow a} (f \cdot g)(z) = bc, \lim_{z \rightarrow a} \left(\frac{f}{g}\right)(z) = \frac{b}{c}, c \neq 0$

Παραδείγματα:

$\lim_{z \rightarrow a} z = a, \lim_{z \rightarrow a} \operatorname{Re} z = \operatorname{Re} a$
 $\lim_{z \rightarrow a} \bar{z} = \bar{a}, \lim_{z \rightarrow a} |z| = |a|$
 $\lim_{z \rightarrow a} \operatorname{Im} z = \operatorname{Im} a$

SOS σχόλιο: Από την $\mathbb{R}$ -γραμμικότητα της συνάρτησης του πραγματικού μέρους $\operatorname{Re}: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{R}$ [SOS] $\forall \lambda, \mu \in \mathbb{R}$ και $z, w \in \mathbb{C}, \operatorname{Re}(\lambda z + \mu w) = \operatorname{Re}(\lambda \operatorname{Re} z + \mu \operatorname{Re} w + i(\lambda \operatorname{Im} z + \mu \operatorname{Im} w)) \in \mathbb{R}$

$\Delta 15 \quad \operatorname{Re}(z+pw) = \operatorname{Re}z + p \operatorname{Re}w$ $\rightarrow \begin{cases} |\operatorname{Re}z| \leq |z| \\ |\operatorname{Im}z| \leq |z| \end{cases}$

$|\operatorname{Re}z - \operatorname{Re}a| = |\operatorname{Re}(z-a)| \leq |z-a| \Rightarrow \lim_{z \rightarrow a} \operatorname{Re}z = \operatorname{Re}a$

Ανάλυση και τα ονόματα

(2) Άλγεβρα ορίων και παράδειγμα (1) $\Rightarrow \lim_{z \rightarrow a} z^n = a^n$ για $a \in \mathbb{C}, n \in \mathbb{N}$

$\lim_{z \rightarrow a} \frac{1}{z^n} = \frac{1}{a^n}, a \in \mathbb{C}^*$

$\forall a \in \mathbb{C} \setminus \{0\} = \mathbb{C}^*, n, m \in \mathbb{N} : \lim_{z \rightarrow a} \frac{z^n - a^n}{z^m - a^m} = \frac{n}{m} a^{n-m}$

$[z^n - a^n = (z-a) \sum_{k=0}^{n-1} z^k \cdot a^{n-1-k} = \sum_{k=0}^{n-1} z^{k+1} \cdot a^{n-(k+1)} - \sum_{k=0}^{n-1} z^k a^{n-k} = \sum_{k=1}^n z^k a^{n-k} - \sum_{k=0}^{n-1} z^k a^{n-k}$

Ηε τω * έχουμε από τω άλγεβρα ορίων:

$\frac{z^n - a^n}{z^m - a^m} = \frac{\sum_{k=0}^{n-1} z^k a^{n-(k+1)}}{\sum_{j=0}^{m-1} z^j a^{m-(j+1)}} \xrightarrow{z \rightarrow a} \frac{n a^{n-1}}{m a^{m-1}} = \frac{n}{m} a^{n-m}$

Το όριο $\lim_{z \rightarrow 0} \frac{\bar{z}}{z}$ ~~∃~~, αφού $\frac{\bar{z}}{z} = \frac{\bar{z}^2}{|z|^2} = \frac{(x-iy)^2}{x^2+y^2} = \frac{x^2-y^2-2xyi}{x^2+y^2} = \frac{x^2-y^2}{x^2+y^2} - i \frac{2xy}{x^2+y^2}$
 και τα όρια $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2-y^2}{x^2+y^2}$ ~~∃~~ και $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{-2xy}{x^2+y^2}$ ~~∃~~

Ορισμός: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ και $f: D \rightarrow \mathbb{C}$
 α) Αν $a \in \mathbb{C}$ συλ. συσ. του D , τότε λέμε ότι η f τείνει στο ∞ ,
 όταν το z τείνει στο a αν:

$\forall r > 0 \exists \delta > 0 \forall z \in D, 0 < |z-a| < \delta : |f(z)| > r$

Συμβολισμός: $\lim_{z \rightarrow a} f(z) = \infty$

β) Αν το D είναι μη φραγμένο, τότε λέμε η f συγκλίνει στο $b \in \mathbb{C}$
 όταν το z τείνει στο ∞ αν:

$\forall \epsilon > 0 \exists r > 0 \forall z \in D, |z| > r : |f(z) - b| < \epsilon$

Συμβολισμός: $\lim_{z \rightarrow \infty} f(z) = b$

γ) Αν το D είναι μη φραγμένο, τότε λέμε η f τείνει στο ∞ όταν το z τείνει στο ∞ αν:

$\forall r > 0 \exists \rho > 0 \forall z \in D, |z| > \rho : |f(z)| > r$

Συμβολισμός: $\lim_{z \rightarrow \infty} f(z) = \infty$

$\Leftrightarrow \forall z \in D \cap D(\infty, \rho), \text{ όπου } D(\infty, \rho) = \{z \in \mathbb{C} : |z| > \rho\}$
 ↓ Μπορούμε να το δούμε σαν τον ανοιχτό κύκλο κέντρου ∞ και ακτίνας ρ (χωρίς το ∞)

Πρόταση: $\lim_{z \rightarrow a} f(z) = \infty \Leftrightarrow \forall (z_n) \subset D \setminus \{a\}, z_n \rightarrow a: f(z_n) \rightarrow \infty$

$\lim_{z \rightarrow \infty} f(z) = b \Leftrightarrow \forall (z_n) \subset D, z_n \rightarrow \infty: f(z_n) \rightarrow b$

$\lim_{z \rightarrow \infty} f(z) = \infty \Leftrightarrow \forall (z_n) \subset D, z_n \rightarrow \infty: f(z_n) \rightarrow \infty$

Να δω ασκήσεις A.37 - A.40

Συνέχεια συναρτήσεων

Ορισμός: Η $f: D \rightarrow \mathbb{C}, D \subset \mathbb{C}$, ονομάζεται

- α) συνεχής στο $a \in D$, αν $\forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall z \in D, |z - a| < \delta: |f(z) - f(a)| < \epsilon$
- β) συνεχής στο $E \subset D$, αν συνεχής σε κάθε $z \in E$ ($\neq f|_E$ συνεχής)
- γ) συνεχής, αν είναι συνεχής στο $D \Leftrightarrow$ αν είναι συνεχής σε κάθε $a \in D$

Πρόταση: 1) f συνεχής στο $a \Leftrightarrow \forall (z_n) \subset D, z_n \rightarrow a: f(z_n) \rightarrow f(a)$
 2) a συν. συσ. του $D: f$ συνεχής στο $a \in D \Leftrightarrow \lim_{z \rightarrow a} f(z) = f(a)$

3) f συνεχής στο $E \subset D \Rightarrow f|_E$ συνεχής

π.χ $f(z) = \begin{cases} 1, & z \in \mathbb{R} \\ 0, & z \notin \mathbb{R} \end{cases} \Rightarrow f|_{\mathbb{R}}$ συνεχής αλλά $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ όχι συνεχής στο E αφού όχι συνεχής σε $\mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$

4) $f, g: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής στο $a \Rightarrow f+g, f-g, \frac{f}{g}$ (γτο) συνεχής στο a

5) f συνεχής $\Leftrightarrow \forall E \subset \mathbb{C}$ ανοικτό: $f^{-1}(E) \subset D$ ανοικτό

6) D συμπραγές, $D \subset \mathbb{C}, f$ συνεχής $\Rightarrow f(D) \subset \mathbb{C}$ συμπραγές, ($f: D \rightarrow \mathbb{R}$ με $D \subset \mathbb{C}$ συλ.)

7) D συμπραγές, $D \subset \mathbb{C}, f$ συνεχής $\Rightarrow f$ ομοιόμορφα συνεχής

8) σύνθεση συνεχών είναι συνεχής

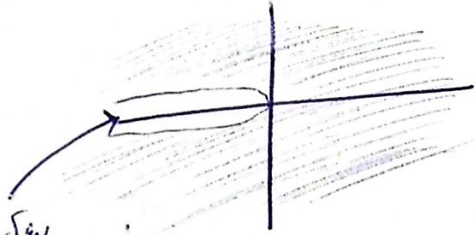
9) $D \subset \mathbb{C}, f$ συνεχής στο $a \Leftrightarrow \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}: D \rightarrow \mathbb{R}^2, D \subset \mathbb{R}^2, \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}(x,y) = \begin{pmatrix} \operatorname{Re} f(xiy) \\ \operatorname{Im} f(xiy) \end{pmatrix}$
 είναι συνεχής στο $(\operatorname{Re} a, \operatorname{Im} a) \in D$

Παραδείγματα:

1) $\exp: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής: $e^z = e^{\operatorname{Re}z + i\operatorname{Im}z} = e^{\operatorname{Re}z} \cdot e^{i\operatorname{Im}z} = e^{\operatorname{Re}z} (\cos(\operatorname{Im}z) + i\sin(\operatorname{Im}z))$
και $\operatorname{Re}, \operatorname{Im}: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι συνεχής

(άλγεβρα συνεχών, σύνθεση συνεχών)
 $\cos, \sin, \exp: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής

2) **Super Sos** $\operatorname{Arg}: \mathbb{C}^* \rightarrow (-\pi, \pi]$ είναι συνεχής στο $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$
αλλά ασυνεχής σε κάθε $x \in (-\infty, 0]$ ως κλάδος πολλαπλής συνάρτησης

Εδώ δεν
μπορώ να πάρω
ολοκληρώματα

Το άλλο Σάββατο 10:00-14:00 αναπλήρωση

Συνέχεια Συναρτήσεων

Η $f: D \rightarrow \mathbb{C}$, $D \subset \mathbb{C}$ συνεχής στο $a \in D \iff$

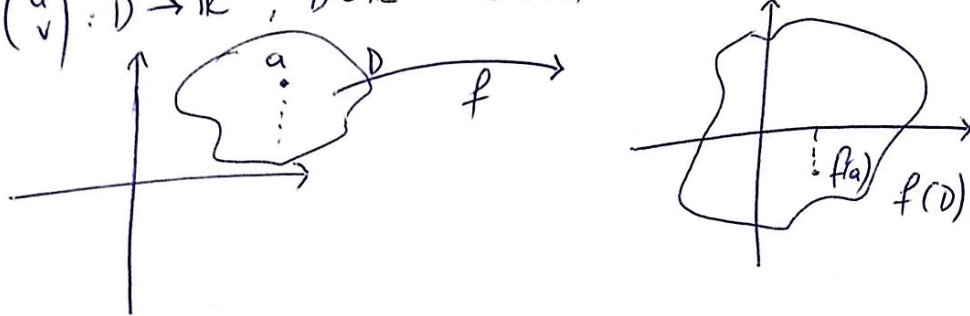
$$\forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall z \in D: |z-a| < \delta: |f(z) - f(a)| < \epsilon \iff$$

$$\forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall z \in D(a, \delta): f(z) \in D(f(a), \epsilon) \iff$$

$$\forall (z_n) \subset D, z_n \rightarrow a \quad f(z_n) \rightarrow f(a) \iff$$

$\text{Re} f, \text{Im} f: D \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής στο $a \iff$

$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}: D \rightarrow \mathbb{R}^2, D \subset \mathbb{R}^2$ συνεχής στο $(a_1, a_2) [a = a_1 + ia_2]$

Παρατήρηση: Η έννοια της συνέχειας μιας μιγαδικής συνάρτησης είναι επέκταση της έννοιας μιας πραγματικής συνάρτησης

Ιδιαίτερα σημαντικά εργαλεία στην πράξη

1) Άλγεβρα συνεχών συναρτήσεων
 f, g συνεχής $\implies f+g, f \cdot g, \frac{f}{g} (g(a) \neq 0)$

2) Σύνθεση συνεχών είναι συνεχής

Σημαντικά παραδείγματα συνεχών συναρτήσεων

- 1) Ταυτοτική ($z \mapsto z$)
- συζυγούς ($z \mapsto \bar{z}$)
- φανταστικού μέρους ($z \mapsto \text{Im} z$)
- πραγματικού μέρους ($z \mapsto \text{Re} z$)
- απόλυτης τιμής ($z \mapsto |z|$)
- πολυώνυμο του z

Ρητές του z (όπου ορίζονται)
 και όλες οι συναρτήσεις που προκύπτουν από τις ~~αυτές~~ προηγούμενες μέσω άλγεβρας και σύνθεσης συνεχών

2) εκθετική $z \mapsto e^z = e^{\operatorname{Re}z} \cdot e^{i \operatorname{Im}z} = e^{\operatorname{Re}z} (\cos(\operatorname{Im}z) + i \sin(\operatorname{Im}z))$

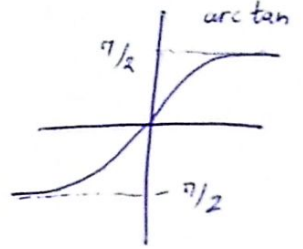
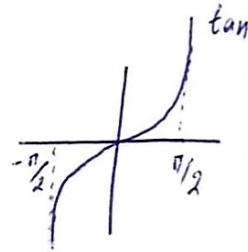
[προφανώς χρησιμοποιούμε και τις ιδιότητες συνεχών πραγματικών συναρτήσεων πραγματικής μεταβλητής]

3) **ΣΟΣ** Η συνάρτηση του κύριου ορίσματος $\operatorname{Arg}: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow (-\pi, \pi] \subset \mathbb{R}$ είναι συνεχής στο $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$ και ασυνεχής στα $x \in (-\infty, 0]$

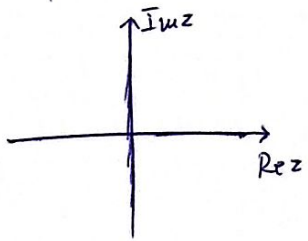
Είχαμε ορίσει 1-1 και επί από το $\mathbb{C} \setminus \{0\}$ στο $(0, \infty) \times (-\pi, \pi]$ τον μετασχηματισμό από καρτεσιανές σε πολικές

$(x, y) \mapsto (r, \phi)$

$\phi = \operatorname{Arg}(x+iy) = \begin{cases} \arctan \frac{y}{x}, & x > 0 \\ \pi/2, & x = 0, y > 0 \\ \pi + \arctan \frac{y}{x}, & x < 0, y \geq 0 \\ -\pi/2, & x = 0, y < 0 \\ -\pi + \arctan \frac{y}{x}, & x < 0, y < 0 \end{cases}$

Πράγματι, από τη συνέχεια της $\arctan: \mathbb{R} \rightarrow (-\pi/2, \pi/2)$ και ιδιότητες συνεχών πραγματικών συνεχών έχουμε ότι η $z \mapsto \operatorname{Arg}z$ είναι συνεχής στο δεξί ανοικτό ημικύκλιο στο δεύτερο και στο τρίτο (ανοικτό) ~~τεταρτημόριο~~ τεταρτημόριο. Όμως, στο σημείο $iy_0 \in \mathbb{C}$:

$\operatorname{Re}z=0, \operatorname{Im}z > 0 \} \text{ (ανοικτός δεξιός ημιάξονας φανταστικής)}$
 έχουμε για $z_n = x_n + iy_n \rightarrow iy_0 \Leftrightarrow x_n \rightarrow 0 \wedge y_n \rightarrow y_0$
 με $y_n > 0 \forall n \geq n_0$ και κάποιο $n_0 \in \mathbb{N}$:
 $0 \leq |\operatorname{Arg}(z_n) - \operatorname{Arg}(iy_0)| = \begin{cases} |\arctan \frac{y_n}{x_n} - \frac{\pi}{2}|, & x_n > 0 \\ 0, & x_n = 0 \\ |\pi + \arctan \frac{y_n}{x_n} - \frac{\pi}{2}|, & x_n < 0 \end{cases}$

$\left\langle \frac{\pi}{2} - \arctan \frac{y_n}{\frac{1}{n} + |x_n|} \right\rangle \forall n \geq n_0 \rightarrow 0$
 (μείωση του παρονομαστή μικρύνει το κλάσμα arctan, άρα μικρύνει το arctan επειδή έχει πρώτα μείωση των ποσότητας)

Άρα, $\operatorname{Arg}: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow (-\pi, \pi]$ είναι συνεχής σε σημεία $iy_0, y_0 > 0$ και με ανάλογη απόδειξη συνεχής σε σημεία $iy_0, y_0 < 0$

Πέμπτη 28/05/19

Μικθικές Συνάρτησεις

2η ώρα

Όπως, για $z_0 = x_0 < 0$ η $\text{Arg}: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow (-\pi, \pi]$ δεν είναι συνεχής, αφού
για $x < 0: \text{Arg}(x+iy) = \begin{cases} \pi + \arctan \frac{y}{x}, & y \geq 0 \\ -\pi + \arctan \frac{y}{x}, & y < 0 \end{cases} \Rightarrow \text{για } z_n = x_n + iy_n \rightarrow x_0 < 0 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow x_n \rightarrow x_0 \wedge y_n \rightarrow 0$

Εχουμε $\text{Arg} z_n \rightarrow \pi = \text{Arg}(x_0)$ ενώ για $z_n = x_n + iy_n \rightarrow x_0 < 0 \Leftrightarrow x_n \rightarrow x_0 \wedge y_n \rightarrow 0$
Εχουμε $\text{Arg} z_n \rightarrow -\pi \neq \text{Arg}(x_0)$

Συνέπεις: (1) Περνώντας από το δεύτερο τεταρτηγώριο στο τρίτο, βλέπουμε ότι η Arg παρουσιάζει «άδρα» κατά -2π

$$\begin{aligned} \text{Arg}(x_0 + i \frac{1}{n}) &\xrightarrow{n \rightarrow \infty} \text{Arg}(x_0) = \pi \\ \text{Arg}(x_0 - i \frac{1}{n}) &\xrightarrow{n \rightarrow \infty} -\pi \end{aligned}$$

Αν θέλαμε να το διορθώσουμε (δλδ να περνάμε από τον αρν. ημ. και πραγ. χωρίς «άδρα») θα μπορούσαμε να ορίσουμε τη συνάρτηση $f(z) = \begin{cases} \text{Arg} z, & \text{Im} z \geq 0 \\ \text{Arg} z + 2\pi, & \text{Im} z < 0 \end{cases}$ η οποία στο

$\{z \in \mathbb{C} : \text{Re} z < 0\}$ είναι συνεχής $\Rightarrow$ δλδ έχουμε συνεχή επέκταση της $\text{Arg} z$ στο αριστερό ημ. «πάνω» ή «πέρα» από τον αρν. ημ. των πραγ. $\Rightarrow$ μπορούμε από το τρίτο στο τέταρτο στο πρώτο στο δεύτερο τεταρτηγώριο κατά συνεχή τρόπο με τη $\text{Arg} z + 2\pi$ αλλά τότε $\text{Arg} z_n + 2\pi \rightarrow 3\pi$ για $z_n \rightarrow x_0 < 0$ με $\text{Im} z_n > 0 \Rightarrow$ συνεχιζόμαστε έτσι, μπορούμε να έχουμε συνεχή συνάρτηση στο $\mathbb{C} \setminus \{0\}$ αλλά αυτή θα είναι πλειοτιμή ή πολυκλαδωτή.

$$\text{arg}: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow \bigcup_{k \in \mathbb{Z}} \pi(-\pi, \pi] + 2k\pi, \quad \text{arg} z := \{ \text{arg}_k z := \text{Arg} z + 2k\pi : k \in \mathbb{Z} \}$$

όπου $\text{arg}_k: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow (-\pi, \pi] + 2k\pi$ είναι οι διάφοροι κλάδοι της πολυκλαδωτής συνάρτησης του ορισματος arg (χωρίς k) με $\text{arg}_0 = \text{Arg}$

(2) Η $\text{Arg}: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow (-\pi, \pi]$ είναι, προφανώς, φραγμένη (και επι) και ότι $\text{Arg}(p \cdot e^{i\theta}) = \theta$, $p > 0$, $\theta \in (-\pi, \pi] \Rightarrow$
 $\Rightarrow$ για $z_n = p_n e^{i\theta} \rightarrow 0 \Leftrightarrow p_n \rightarrow 0$ έχουμε $\text{Arg} z_n = \theta \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \theta \forall \theta \in (-\pi, \pi]$
 $\Rightarrow$ η Arg «παιρνει» οριακά, ανάλογα, με όττω ακτίνα, πάνω στην οποία κινούμαστε κάθε τιμή $\theta \in (-\pi, \pi]$ για $z_n \rightarrow 0$

Παρασκευή 29/03/19

Μηγαδικές Συναρτήσεις 1η ώρα

Παράδειγμα: Η λογαριθμική συνάρτηση $\log: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{C}$, $\log z = \ln|z| + i \text{Arg} z \Rightarrow$
 $\Rightarrow \log$ είναι συνεχής στο $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$ και ασυνεχής $\forall x \in (-\infty, 0)$
(πάλι, άλλα του φανταστικού μέρους) και για $z_n \rightarrow 0$ έχουμε $\log z_n \rightarrow \infty$

Παράδειγμα: Η συνάρτηση της λ -δυνάμεις $z \mapsto z^\lambda = e^{\lambda \log z}$, $z \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$; $\lambda \in \mathbb{C} \Rightarrow$
πρωτ.
παρ.
γενικά $\forall \lambda \in \mathbb{C}$ η συνάρτηση είναι συνεχής στο $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$ και
ασυνεχής $\forall x \in (-\infty, 0)$.

Όπως για ειδικά/συγκεκριμένα $\lambda \in \mathbb{C}$ η συνάρτηση μπορεί να
επεκτείνεται συνεχώς σε όλο το $\mathbb{C}$, π.χ για $\lambda = n \in \mathbb{N}_0$ ή
σε όλο το $\mathbb{C} \setminus \{0\}$, π.χ για $\lambda = -n, n \in \mathbb{N}$ [αφού βλ. προηγ. παραβ.
ή άλγεβρα συνεχών συναρτήσεων η $z \mapsto z^n, n \in \mathbb{N}_0$, είναι συνεχής
στο $\mathbb{C}$ και η $z \mapsto \frac{1}{z^n}, n \in \mathbb{N}$, είναι συνεχής στο $\mathbb{C} \setminus \{0\}$]

Γιατί συμβαίνει αυτό; γιατί δεν ισχύει για $\lambda \neq \pm n, n \in \mathbb{N}$;

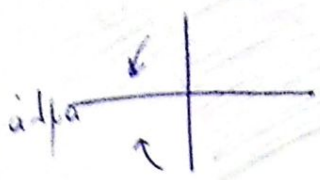
Ας δούμε τι γίνεται με τη συνάρτηση.
 $z \mapsto \sqrt{z} = \sqrt{|z|} \cdot e^{i \frac{\text{Arg} z}{2}}$, $z \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$, $\sqrt{0} = 0$. Ζήσορα συνεχής στο
 $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$ (λόγω της συνέχειας της $\sqrt{\cdot}: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$).

Επίσης, συνεχής στο 0 αφού για $z_n \rightarrow 0 \Leftrightarrow |z_n| \rightarrow 0 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow |\sqrt{z_n}| = \sqrt{|z_n|}$. Όπως, για $x \in (-\infty, 0)$ η συνάρτηση $\rightarrow 0$ δεν
είναι συνεχής, αφού π.χ. για $z_n = x \pm \frac{i}{n}, n \in \mathbb{N}$ έχουμε $z_n \rightarrow x$
και $\sqrt{z_n} = \left(x^2 + \frac{1}{n^2}\right)^{1/2} e^{i \frac{\text{Arg}(x \pm i/n)}{2}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \sqrt{|x|} e^{i \pm \frac{\pi}{2}} = \pm i \sqrt{|x|}$

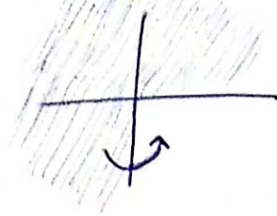
[ενώ για $z^\lambda = |z| e^{i \frac{\text{Arg} z}{\lambda}} \rightarrow |x| e^{i \frac{\pm \pi}{2\lambda}}$ για $z_n \rightarrow x \in (-\infty, 0)$ $\xrightarrow{n \rightarrow \infty}$ $\frac{i \pm \pi}{2\lambda}$ $\xrightarrow{\text{σταθ.}}$ $\frac{i \pm \pi}{2}$ $\xrightarrow{\text{ίδιο}}$ $\frac{i \pm \pi}{2}$]

Συνεπώς, π.χ για $\lambda = 1/2$, «χαλαίει» η 2π -περιοδικότητα της $e^{i\theta}$
ενώ για $\lambda = n \in \mathbb{N}_0$, δεν «χαλαίει»

Παρατήρηση: Σε όλα τα προηγούμενα παραδείγματα, όπου υπάρχει
ασυνέχεια, αυτή ήταν στο $(-\infty, 0]$. Αυτό οφείλεται στον μονοδικό
ορισμό του (κώριου) ορισμού (δλδ στην κατασκευή μιας 1-1 και
επί απεικόνισης από το $\mathbb{C} \setminus \{0\}$ στο $(0, \infty) \times (-\pi, \pi]$ το οποίο οδηγεί
στην ασυνέχεια του κώριου ορισμού Arg (όπως το ορίσατε, προσπαθώντας
να διατηρήσω τη συνέχεια του $\sqrt{\cdot}$ σε όσο μεγαλύτερο τμήμα του
 $\mathbb{C}$ μπορούμε στο $(-\infty, 0)$. Αν ορίσατε μονοσήμαντα $(\pi, \varphi) \leftrightarrow (r, \phi)$, $\phi \in [0, 2\pi)$
το ίδιο πρόβλημα θα υπήρχε (ασυνέχεια της ϕ) στο $(0, \infty)$)

στο $(-\infty, 0)$

αίμα στο $(0, \infty)$

Περί της «μοναδικότητας» του απείρου ∞ (και στερεογραφική προβολή)

Βεβαιώστε ότι $z_n \rightarrow \infty \Leftrightarrow \forall r > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n > n_0: |z_n| > r \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow |z_n| \rightarrow +\infty \Leftrightarrow \underbrace{z_n \in D(\infty, r)}_{\Leftrightarrow z_n \in \mathbb{C} \setminus \{z \in \mathbb{C} : |z| \leq r\}}$
 $\Leftrightarrow \frac{1}{z_n} \xrightarrow{\infty} 0 \Leftrightarrow \frac{1}{z_n} \in \mathbb{R} \rightarrow 0 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow \boxed{\frac{1}{z_n} \rightarrow 0}$
 $\mathbb{C} = \mathbb{C} \cup \{\infty\}$ «τρόπος» κλειστός δίσκος με κέντρο ∞

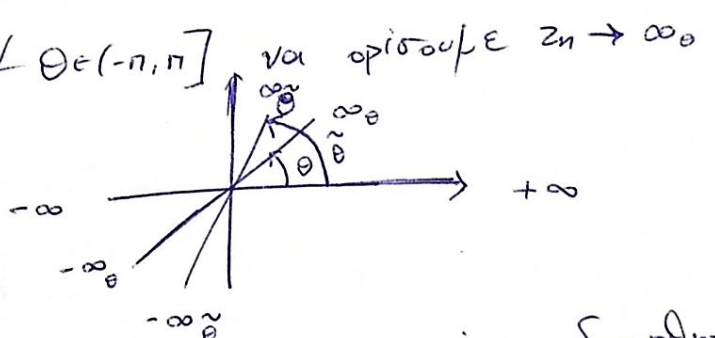
2) Στο $\mathbb{R}$ έχουμε $+\infty, -\infty$ με $x_n \rightarrow +\infty \Leftrightarrow \forall r > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n > n_0: x_n > r$
 $x_n \rightarrow -\infty \Leftrightarrow \forall r > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n > n_0: x_n < -r$

Παρατήρηση: Αν $x_n \rightarrow +\infty, y_n \rightarrow -\infty$ τότε $|x_n - y_n| = x_n - y_n \rightarrow +\infty$

Αντίστοιχα: Αν $z_n = u$ και $w_n = -u$ τότε $z_n \rightarrow \infty$ και $w_n \rightarrow \infty$ (στο $\mathbb{C}$)
 όπου, επίσης, $|z_n - w_n| = 2u \rightarrow +\infty$

Αρα, τι συμβαίνει για δύο ακολουθίες στο $\mathbb{C}$ που η Ευκλείδεια απόσταση των όρων τους μεγαλώνει, τελικά «πάνε» στο ίδιο «όριο», το ∞ ;

[Θα μπορούσαμε πράγματι να ορίσουμε $z_n \rightarrow \infty_\theta$ για $\theta = 0, \infty_\theta = +\infty$
 για $\theta = \pi, \infty_{-\pi} = -\infty$
 ως $e^{i(\text{Arg } z_n - \theta)} \rightarrow 1$ και $|z_n| \rightarrow +\infty$

Αυτή η μη χρησιμοποιούμενη έννοια του απείρου είναι διασθητική σύμβαση με την Ευκλείδεια μετρική στο $\mathbb{C}$.

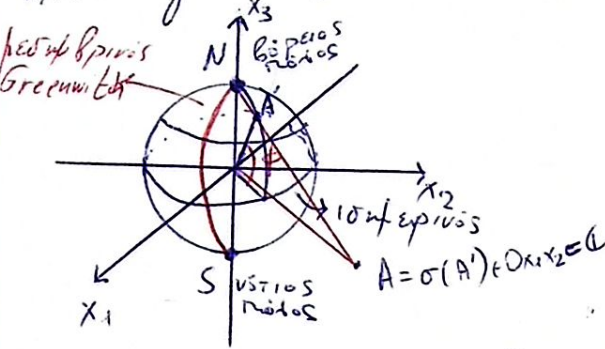
Η έννοια του ∞ , ως καί'εκδοχή σημείου του ερεκτεταμένου μιγαδικού επιπέδου $\mathbb{C} = \mathbb{C} \cup \{\infty\}$ προκύπτει μέσω της στερεογραφικής προβολής.

Χρησιμοποιείται στη γεωγραφία, χαρτογραφία, αστρονομία. Καλύτερα ορίζεται με τις γεωγραφικές συντεταγμένες.

Θεωρούμε μια σφαίρα $S^2 \subset \mathbb{R}^3$ με ακτίνα 1 και κέντρο $O(0,0,0)$ όπου για $x_3 = 0$ έχουμε το μιγαδικό επίπεδο.

Η σφαίρα αυτή (λέγεται και σφαίρα του Poincaré) αντιστοιχεί στην επιφάνεια της γης. Κάθε $A' \in S^2 \setminus \{N\}$ ορίζεται από το γεωγραφικό μήκος $\lambda \in (-\pi, \pi]$.

Για $\lambda = 0$ ορίζεται η τομή του επιπέδου $(1, 0, 0)$, O, N ως μεσημβρινός Greenwich για $\lambda = \pi$ ή ~~International Date Line~~.

Η τομή του επιπέδου x_1, x_2 που περιέχει το A' καθορίζει τη γωνία (προσανατολισμό) $\phi \in (-\pi/2, \pi/2)$ μεταξύ του επιπέδου x_1, x_2 και του διαμέτρου OA' , και ονομάζεται γεωγραφικό πλάτος.

[για $\phi = 0$ 10η περιφέρεια, για $\phi = \pi/2$ βόρειος πόλος, για $\phi = -\pi/2$ νότιος πόλος]

Αν το επίπεδο του 10η περιφέρειας $x_1, x_2 = \mathbb{C}$, τότε, $\forall A' \in S^2 \setminus \{N\} \exists! A = \sigma(A') \in \mathbb{C}$

↑ στερεογραφική προβολή

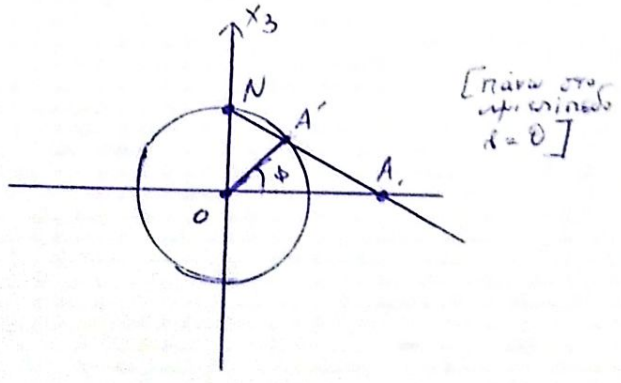
Αντιδιαβή: Έστω $A' \in S^2 \setminus \{N, S\}$. Τότε $\exists (\phi, \lambda) \in (-\pi/2, \pi/2) \times (-\pi, \pi]$ και

$$\sigma(A') = A = r \cdot e^{i\theta} \in \mathbb{C} \setminus \{0\} \text{ με } (r, \theta) \in (0, \infty) \times (-\pi, \pi].$$

Ισχύει $\lambda = \theta$. Αυτή η απεικόνιση είναι 1-1 και επί από τη σφαίρα στο $\mathbb{C} \setminus \{0\}$

Πως προκύπτει η σχέση του r με το ϕ ; Ας δούμε την τομή της σφαίρας με το ημισπίπεδο που περιέχει τον μεσημβρινό $\lambda = 0$. Αυτό το ημισπίπεδο περιέχει και την ημικύκλωση $NA'A$ ($\Rightarrow \lambda = 0$).

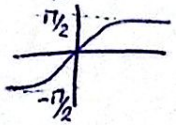
Η τομή είναι

$$\tan \alpha = \frac{r}{1}, \text{ όπου } \pi/2 - \phi + \lambda \alpha = \pi \Rightarrow \alpha = \pi/4 + \phi/2 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow r = \tan(\pi/4 + \phi/2) \Leftrightarrow \lambda \arctan r - \frac{\pi}{2} = \phi,$$

όπου $\arctan: \mathbb{R} \rightarrow (-\pi/2, \pi/2)$

Με αυτήν την αντιστοίχιση παρατηρούμε ότι: για $(z_n) \subset \mathbb{C} \setminus \{0\}$ με $z_n \rightarrow \infty$ $\Leftrightarrow r_n = |z_n| \rightarrow +\infty$ αντιστοιχεί μια ακολουθία σημείων πάνω στη σφαίρα που τείνει στο N

$(\phi_n, r_n) \in (-\pi/2, \pi/2) \times (-\pi, \pi] \quad \beta \in \phi_n = 2 \arctan r_n - \pi/2 \rightarrow \pi/2$ και
 αντίστροφα, αν $\phi_n \in (-\pi/2, \pi/2) \quad \beta \in \phi_n \rightarrow \frac{\pi}{2}$ τότε για την εικόνα
 στο μιγαδικό επίπεδο της (ϕ_n) έχουμε $0 < r_n = \tan(\pi/4 + \phi/2) > 1$
 $\Rightarrow$ Μέσω της στερεογραφικής προβολής σ μπορούμε να αντιστοικίσουμε
 κατά συνεχή τρόπο του βόρειο πόλο $N \in S^2$ με το
 $\infty \in \tilde{\mathbb{C}} = \mathbb{C} \cup \{\infty\}$ και να επεκτείνουμε τη στερεογραφική προβολή
 στην $\sigma: S^2 \rightarrow \tilde{\mathbb{C}}$ με $\sigma(S^2 \setminus \{N\}) = \mathbb{C}$ και $\sigma(N) = \infty$

Αυτό έχει τοπολογικές και γεωμετρικές συνέπειες, π.χ. επιτρέπει
 να ορίσουμε μετρική στο $\tilde{\mathbb{C}} = \mathbb{C} \cup \{\infty\}$ ως

$$|A-B|_{\tilde{\mathbb{C}}} = \left\| \begin{matrix} \sigma^{-1}(A) \\ \uparrow \\ \mathbb{R}^3 \end{matrix} - \begin{matrix} \sigma^{-1}(B) \\ \uparrow \\ \mathbb{R}^3 \end{matrix} \right\| \quad (\text{χορδική απόσταση}) \quad \text{επεκτ. στο } \infty \text{ με}$$

$$|A-\infty|_{\tilde{\mathbb{C}}} = \|A' - N\|.$$

Μέσω της σ , σφείρα στο νότιο ημισφαίριο ($\phi < 0$) αντιστοιχούν
 σε σφείρα στο εσωτερικό του μοναδιαίου κυκλικού δίσκου
 στο $\mathbb{C}$ και σφείρα στο βόρειο ($\phi > 0$) ^{εξωτερικά} στο εξωτερικό του
 μοναδιαίου κύκλου αντιστοιχούν στον ισφαιρινό.

Αν απεικονίσουμε τη σφαίρα στον εαυτό της μέσω κατοπτρισμού
 στο επίπεδο του ισφαιρινού (μιγ. ε.δ.), δηλ $(\phi, r) \mapsto (-\phi, r)$
 αυτή στο μιγ. ε.δ. αντιστοιχεί στην απεικόνιση η οποία με
 τη σειρά της απεικονίζει το εσωτερικό στο εξωτερικό
 $z \mapsto \frac{1}{\bar{z}} = \frac{z}{|z|^2}$ του μοναδιαίου κύκλου και αντίστροφα αφού
 $|\frac{z}{|z|^2}| = |\frac{1}{\bar{z}}| = \frac{1}{|z|}$

Η πιο πάνω αντιστοιχισή της $(\phi, r) \mapsto (-\phi, r)$ με την $z \mapsto \frac{1}{\bar{z}}$
 προκύπτει ως εξής.

(ϕ, r) αντιστοιχεί στο $z = r e^{i\theta}$ ($\theta = \lambda, r = \tan(\pi/4 + \phi/2)$)
 $(-\phi, r)$ αντιστοιχεί στο $w = r \cdot e^{i\theta}$ ($\theta = \lambda, r = \tan(\pi/4 - \phi/2)$)

όπου $\tan(\pi/4 + \beta) = \tan(\pi/4 - \beta) = 1$ και συνεπώς

$$w \bar{z} = \underbrace{\tan(\pi/4 - \phi/2)}_{|w|} \underbrace{\tan(\pi/4 + \phi/2)}_{|z|} \underbrace{e^{i\theta} \cdot e^{-i\theta}}_{\arg w \arg \bar{z}} = 1 \Rightarrow w = \frac{1}{\bar{z}}$$

Κεφάλαιο 3: Ολόμορφες Συναρτήσεις

Ορισμός: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτή και $z_0 \in D$. Η $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ ονομάζεται μιγαδικά διαφορίσιμη στο z_0 (ή για συντομία $\mathbb{C}$ -διαφορίσιμη στο z_0) αν υπάρχει το όριο $f'(z_0) = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0}$ το οποίο, ονομάζεται μιγαδική παράγωγος της f στο z_0 (ή $\mathbb{C}$ -παράγωγος στο z_0)

Αν η f είναι $\mathbb{C}$ -διαφορίσιμη σε κάθε $z_0 \in D$, τότε η $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ ονομάζεται ολόμορφη.

Αν $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη, τότε η $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ ονομάζεται ακέραια (entire function)

Παραδείγματα: 1) $f(z) = c, \forall z \in \mathbb{C}, c \in \mathbb{C}$ σταθερά

$$\forall z_0 \in \mathbb{C}: f'(z_0) = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{c - c}{z - z_0} = 0$$

Η σταθερή είναι ακέραια με παράγωγο $f'(z) = 0 \forall z \in \mathbb{C}$

2) Η ταυτοτική $f(z) = z \forall z \in \mathbb{C}$

$$f'(z_0) = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{z - z_0}{z - z_0} = 1 \forall z_0 \in \mathbb{C}$$

Η ταυτοτική είναι ακέραια με παράγωγο $f'(z_0) = 1 \forall z_0 \in \mathbb{C}$

3) $\forall n \in \mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$ η

$f(z) = z^n \forall z \in \mathbb{C}$ είναι ακέραια

$$f'(z_0) = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{z^n - z_0^n}{z - z_0}$$

[έχουμε ότι $\lim_{z \rightarrow a} \frac{z^n - a^n}{z^m - a^m} = \frac{n}{m} a^{n-m}, a \in \mathbb{C} \setminus \{0\}, n, m \in \mathbb{N}$]

Εδώ έχουμε την περίπτωση $m=1$
 Άρα $f'(z_0) = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{z^n - z_0^n}{z - z_0} = n \cdot z_0^{n-1}$

$$\left[\text{για } z_0 = 0: \lim_{z \rightarrow 0} \frac{z^n}{z} = \lim_{z \rightarrow 0} z^{n-1} = \begin{cases} 0, & n \geq 2 \\ 1, & n = 1 \end{cases} \right]$$

Για να καταλάβουμε τη σχέση μεταξύ μιας $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ $\mathbb{C}$ -διαφορίσιμης στο $z_0 \in D$ και της $\mathbb{R}$ -διαφορίσιμότητας του αντίστοιχου διανυσματικού πεδίου $(u, v): D \rightarrow \mathbb{R}^2$, $(u, v)(x, y) = \begin{pmatrix} \operatorname{Re} f(x+iy) \\ \operatorname{Im} f(x+iy) \end{pmatrix}$, $(x, y) \in D$,

$$[f(x+iy) = \operatorname{Re} f(x+iy) + i \operatorname{Im} f(x+iy) = u(x, y) + i v(x, y)]$$

Θα χρησιμοποιήσουμε το εργαλείο αυτό λήμμα.

Λήμμα: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $z_0 \in D$. Η $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ είναι $\mathbb{C}$ -διαφορίσιμη στο z_0 $\Leftrightarrow \exists \lambda \in \mathbb{C}$: $\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0) - \lambda(z - z_0)}{z - z_0} = 0$ (2)

και, τότε, (αν ισχύει ο λος ισχυρισμός) το λ είναι μοναδικό και $\lambda = f'(z_0)$

Απόδειξη: Έχουμε $\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0) - \lambda(z - z_0)}{z - z_0} = 0 \Rightarrow$ για $\lambda = f'(z_0)$ ισχύει ο (2)

($\leftarrow$) Αν $\exists \lambda \in \mathbb{C}$ με την ιδιότητα (2) $\Rightarrow \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0) - \lambda(z - z_0) + \lambda(z - z_0)}{z - z_0} = 0 + \lambda \Rightarrow \lambda = f'(z_0)$

Ορισμός: Μια μιγαδική συνάρτηση $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ ονομάζεται $\mathbb{C}$ -γραμμική αν έχει τη μορφή $z \mapsto \lambda z$, $\lambda \in \mathbb{C}$ σταθερά

[$\exists$ ορισμοί $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$, $\mathbb{C}$ -γραμμική, αν $\forall \lambda, \mu, z, w \in \mathbb{C}$
 $f(\lambda z + \mu w) = \lambda f(z) + \mu f(w) \Rightarrow f(\lambda z) = \lambda f(z) \forall \lambda \in \mathbb{C} \Rightarrow f(z) = f(1)z \forall z \in \mathbb{C}$]

Η $\mathbb{C}$ -γραμμική συνάρτηση $z \mapsto \lambda z$, $\lambda \in \mathbb{C}$ αντιστοιχεί μοναδικά στο διανυσματικό πεδίο $\mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$

$$\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \mapsto \begin{pmatrix} \operatorname{Re}(\lambda_1 + i\lambda_2)(x+iy) \\ \operatorname{Im}(\lambda_1 + i\lambda_2)(x+iy) \end{pmatrix} \text{ όπου } \lambda_2 = (\lambda_1 + i\lambda_2)(x+iy) = \lambda_1 x - \lambda_2 y + i(\lambda_2 x + \lambda_1 y) = \begin{pmatrix} \lambda_1 x - \lambda_2 y \\ \lambda_2 x + \lambda_1 y \end{pmatrix} = \underbrace{\begin{pmatrix} \lambda_1 & -\lambda_2 \\ \lambda_2 & \lambda_1 \end{pmatrix}}_{\Lambda} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$$

Είδαμε ότι $\mathbb{C}$ -γραμμική $f(z) = \lambda z$, $\lambda \in \mathbb{C}$, $z \in \mathbb{C}$ αντιστοιχεί στο διανυσματικό πεδίο $\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \mapsto \begin{pmatrix} \lambda_1 & -\lambda_2 \\ \lambda_2 & \lambda_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$ με $z = x+iy$, $\lambda = \lambda_1 + i\lambda_2$. Από τα προηγούμενα (1) αντιστοιχισμός μιας $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ σε ένα διανυσματικό πεδίο, (2) λήμμα, (3) $z \mapsto \lambda z$ αντιστοιχεί $\begin{pmatrix} \lambda_1 & -\lambda_2 \\ \lambda_2 & \lambda_1 \end{pmatrix}$ (συνέχεια στην επόμενη)

$$\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0) - \lambda(z - z_0)}{z - z_0} = 0 \Leftrightarrow \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{|f(z) - f(z_0) - \lambda(z - z_0)|}{|z - z_0|} = 0 \Leftrightarrow \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0) - \lambda(z - z_0)}{|z - z_0|} = 0$$

$$\Leftrightarrow \lim_{(x,y) \rightarrow (x_0,y_0)} \frac{\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}(x,y) - \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}(x_0,y_0) - \lambda \begin{pmatrix} x-x_0 \\ y-y_0 \end{pmatrix}}{\|(x-x_0, y-y_0)\|} = 0 \Leftrightarrow \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}: D \rightarrow \mathbb{R}^2 \text{ διαφορίσιμο στο}$$

$$(x_0, y_0) \text{ με παράγωγο } \begin{pmatrix} u_x & u_y \\ v_x & v_y \end{pmatrix} (x_0, y_0) = \lambda = \begin{pmatrix} \lambda_1 & -\lambda_2 \\ \lambda_2 & \lambda_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \in D \subset \mathbb{R}^2$$

SOS Θεώρημα: Η μιγαδική συνάρτηση $f(x+iy) = u(x,y) + i v(x,y)$ με $u, v: D \rightarrow \mathbb{R}, D \subset \mathbb{R}^2$ ανοικτό, είναι $\mathbb{C}$ -διαφορίσιμη στο $z_0 = x_0 + iy_0 \in D \subset \mathbb{C}$ $\Leftrightarrow$ οι u, v είναι $\mathbb{R}$ -διαφορίσιμες στο $(x_0, y_0) \in D \subset \mathbb{R}^2$ και ισχύουν εκεί οι εξισώσεις Cauchy-Riemann:

$$\begin{cases} u_x(x_0, y_0) = v_y(x_0, y_0) \\ v_x(x_0, y_0) = -u_y(x_0, y_0) \end{cases}$$

Επίσης, από το λήμμα έχουμε $f'(z_0) = \lambda = \lambda_1 + i\lambda_2 = u_x(x_0, y_0) + i v_x(x_0, y_0) = \dots =$

$$=: f'_x(x_0 + iy_0) = \frac{\partial}{\partial x} f(x_0 + iy_0) = \frac{\partial}{\partial x} (u(x_0, y_0) + i v(x_0, y_0)) \text{ ή}$$

$$f'(z_0) = v_y(x_0, y_0) + i(-u_y(x_0, y_0)) = -i(u_y(x_0, y_0) + i v_y(x_0, y_0)) = -i f'_y(x_0 + iy_0)$$

$$\boxed{f'(z_0) = f'_x(x_0 + iy_0) = -i f'_y(x_0 + iy_0)}$$

SOS Παρατήρηση/Παράδειγμα: Τι συμβαίνει για $\mathbb{R}$ -γραφικά διαμορφικά πεδία στο $\mathbb{R}^2$; Ποια αντιστοιχούν σε $\mathbb{C}$ -διαφ. τηγ. συν;

Κάθε $\mathbb{R}$ -γραφικό διαμ. πεδίο $\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ είναι της μορφής

$$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}(x, y) = \begin{pmatrix} a & b \\ \gamma & \delta \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}, \quad a, b, \gamma, \delta \in \mathbb{R}, \quad (x, y) \in \mathbb{R}^2, \quad \text{όλα αυτά είναι } \mathbb{R}\text{-διαφορίσιμα με παράγωγο } D \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}(x, y) = \begin{pmatrix} a & b \\ \gamma & \delta \end{pmatrix} \quad \forall (x, y) \in \mathbb{R}^2.$$

[Σύμφωνα με Θ. C. R. από όλα αυτά (δηλ. από όλα τα $\mathbb{R}$ -γραφικά διαμ. πεδία) αντιστοιχούν σε $\mathbb{C}$ -διαφ. (ακέραιες) τηγ. συν. μόνο αυτά με $a = \delta, \gamma = -b$.]

$$\text{Αυτό αντιστοιχεί σε μια τηγ. συν. } f(x+iy) = \underbrace{(ax+by)}_z = (ax+by) + i(\gamma x + \delta y) = \underbrace{(ax+by)}_a + i \underbrace{(\gamma x + \delta y)}_b = a + ib$$

$$x = \frac{z+\bar{z}}{2} \quad y = \frac{z-\bar{z}}{2i} \quad \Rightarrow \quad f(x+iy) = a \frac{z+\bar{z}}{2} + b \frac{z-\bar{z}}{2i} = \underbrace{\frac{1}{2}(a-ib)}_{=: \lambda} z + \underbrace{\frac{1}{2}(a+ib)}_{=: \mu} \bar{z}$$

Συμπεραίνουμε, όλο τα $\mathbb{R}$ -γραμμικά διαφ. ν.ε.δ.α αυτοσυστοιχούν $\Leftrightarrow$ και επί με μ, ν συν. της μορφής $f(z) = \lambda z + \mu \bar{z}$, $\lambda, \mu \in \mathbb{C}$ οι οποίες για αυτό, αναφέρονται $\mathbb{R}$ -γραμμικές μ, ν συν. και οι $\mathbb{C}$ -γραμμικές $f(z) = \lambda z$ είναι η ειδική περίπτωση με $\mu = 0$

Το $\mu = 0 \Leftrightarrow \lambda a = -ib \Leftrightarrow \alpha + i\gamma = i\beta + i\delta \Leftrightarrow \alpha = \delta \wedge \gamma = -\beta$

Συμπεραίνουμε, οι $\mathbb{C}$ -γραμμικές αυτοσυστοιχούν σε $\mathbb{R}$ -γραμμικά διαφ. ν.ε.δ.α

$$\begin{pmatrix} a & \beta \\ \gamma & \delta \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & -\gamma \\ \gamma & a \end{pmatrix}$$

SOS Σύμφωνα με το Θ. C. R. από όλες τις $\mathbb{R}$ -γραμμικές μ, ν συν. $f(z) = \lambda z + \mu \bar{z}$, $\lambda, \mu \in \mathbb{C}$ μόνο οι $\mathbb{C}$ -γραμμικές $f(z) = \lambda z$ είναι μ, ν διαφοριστικές (ενώ όλες οι $\mathbb{R}$ -γραμμικές είναι $\mathbb{R}$ -διαφοριστικές)

Η παραπάνω παρατήρηση συμφωνεί με το εξής (είναι ισοδύναμη) για $\mathbb{C}$ -γραμμικές $f(z) = \lambda z$, $\lambda \in \mathbb{C}$, $z \in \mathbb{C}$ έχουμε $\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} = \lambda = f'(z_0)$
 δηλ. είναι $\mathbb{C}$ -διαφ. $\left[\Leftrightarrow \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0) - \lambda(z - z_0)}{z - z_0} = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{0}{z - z_0} = 0 \right]$ ενώ για $\mathbb{R}$ -γραμμικές αλλά όχι $\mathbb{C}$ -γραμμικές δηλ. για $f(z) = \lambda z + \mu \bar{z}$, $\mu \neq 0$

~~...~~
 $\nexists \tilde{\lambda} \in \mathbb{C}$ με $\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0) - \tilde{\lambda}(z - z_0)}{z - z_0} = 0$ (δηλ. $\Leftrightarrow$) η $f(z)$ δεν είναι μ, ν διαφ. στο z_0 $\Leftrightarrow \nexists \tilde{\lambda} \in \mathbb{C}$ με $\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{(1 - \tilde{\lambda})(z - z_0) - \mu(\bar{z} - \bar{z}_0)}{z - z_0} = 0 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \lim_{w \rightarrow 0} \frac{(1 - \tilde{\lambda})w + \mu \bar{w}}{w} = 0, \text{ αφού αν υπήρχε τέτοιο } \tilde{\lambda} \in \mathbb{C} \text{ θα}$$

$$\text{είχαμε } \lim_{w \rightarrow 0} \frac{\bar{w}}{w} = \lim_{w \rightarrow 0} \left[\frac{1}{\mu} \left(\frac{\mu \bar{w}}{w} + \frac{(1 - \tilde{\lambda})\bar{w}}{w} \right) + \frac{1}{\mu} (\tilde{\lambda} - 1) \right] = \frac{1}{\mu} \lim_{w \rightarrow 0} \frac{\mu \bar{w} + (1 - \tilde{\lambda})w}{w} + \frac{\tilde{\lambda} - 1}{\mu}$$

$$= \frac{\tilde{\lambda} - 1}{\mu}, \text{ το οποίο όμως δεν ισχύει αφού } \lim_{w \rightarrow 0} \frac{\bar{w}}{w} \nexists = 0$$

επειδή $\lim_{z \rightarrow 0} \frac{\bar{z}}{z} = \lim_{z \rightarrow 0} \frac{\bar{z}^2}{|z|^2} = \lim_{x+iy \rightarrow 0} \frac{x^2 - y^2 - 2xyi}{x^2 + y^2} \cdot \left[\Leftrightarrow \exists \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2 - y^2}{x^2 + y^2} \wedge \exists \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{-2xy}{x^2 + y^2} \right]$

τα οποία όμως δεν υπάρχουν

Συμπεραίνουμε, $\mathbb{R}$ -γραμ. $f(z) = \lambda z + \mu \bar{z}$ πάντα $\mathbb{R}$ -διαφοριστικές αλλά $\mathbb{C}$ -διαφοριστικές μόνο οι $\mathbb{C}$ -γραμ. με $\mu = 0$

Εφαρμογή / Παρατήρηση: Ένα διαν. πεδίο $(u, v): D \rightarrow \mathbb{R}^2, D \subset \mathbb{R}^2$ ανοικτό, $\mathbb{R}$ -διαφορίσιμη στο $(x_0, y_0) \in D \iff \exists \mathbb{R}$ -γραμ. συναρ. $A: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$:

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (x_0,y_0)} \frac{(u, v)(x,y) - (u, v)(x_0,y_0) - A \begin{pmatrix} x-x_0 \\ y-y_0 \end{pmatrix}}{\|(x-x_0, y-y_0)\|} = 0 \text{ και } A = D(u, v)(x_0, y_0) = \begin{pmatrix} a & b \\ \gamma & \delta \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} u_x(x_0, y_0) & u_y(x_0, y_0) \\ v_x(x_0, y_0) & v_y(x_0, y_0) \end{pmatrix}$$

Αυτό το διανυσματικό πεδίο αντιστοιχεί στη μιγ. συν. $f = \frac{a-ib}{2}, f = \frac{a+ib}{2}$, $f(x+iy) = u(x,y) + i v(x,y)$ και με τον συμβολισμό $f = \frac{a-ib}{2}, f = \frac{a+ib}{2}$,

$a = \alpha + i\gamma, b = \beta + i\delta, z = x + iy, z_0 = x_0 + iy_0$ το πιο πάνω όριο ισοδυναμεί με $\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0) - f'(z_0)(z - z_0)}{z - z_0} = 0$ και δείχνει ότι αν ισχύει αυτό η f

είναι $\mathbb{R}$ -διαφορίσιμη με $\mathbb{R}$ -παραγώγο στο z_0 την $\mathbb{R}$ -γραμμική μιγαδική

συνάρτηση: $df_{z_0}: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ με

$$df_{z_0}(z) = u_x(x_0, y_0) \cdot x + u_y(x_0, y_0) \cdot y + i (v_x(x_0, y_0) \cdot x + v_y(x_0, y_0) \cdot y) = (u_x + i v_x)x + (u_y + i v_y)y = \alpha x + \beta y = dz + f \bar{z}$$

Το επόμενο Σάββατο αναληγήρηση 11:00 - 14:00

Εισαγωγικά τις μερικές παραγώγους μιας μιγαδικής συνάρτησης ως
 $f_x(x_0 + iy_0) := u_x(x_0, y_0) + i v_x(x_0, y_0)$ (και αντιστοίχα για y) δείχνει ότι η $f(x+iy) = u(x,y) + i v(x,y)$ είναι μερικές διαφ. στο $z_0 = x_0 + iy_0$ αν αυτές υπάρχουν. Ημέλιστα ισχύει: $(f+g)_x = f_x + g_x, (fg)_x = f_x g + f g_x$

Αν οι $u_x, v_x, u_y, v_y: D \rightarrow \mathbb{R}, D \subset \mathbb{R}^2$ ανοικτό, $\exists$ και είναι $C \Rightarrow (u, v)$ διαφ στο D
 $\Rightarrow$ αν οι $f_x, f_y: D \rightarrow \mathbb{C}$ $\exists$ και είναι $C \Rightarrow f$ είναι $\mathbb{R}$ -διαφορίσιμη $\Leftrightarrow f \in C^1(D)$

Τότε, αν $f \in C^1(D)$, η $\mathbb{R}$ -παραγώγος της f είναι $df_{z_0}(z) = x f_x(z_0) + y f_y(z_0)$ και αν η f είναι (επιπλέον) $\mathbb{C}$ -διαφορίσιμη, δηλ. εξάρ. C.R. τότε $df_{z_0}(z) = (u_x(x_0, y_0) + i v_x(x_0, y_0))x + (-v_x(x_0, y_0) + i u_x(x_0, y_0))y = f_x(x_0 + iy_0) \cdot (x + iy) = f_x(z_0) \cdot z = f'(z_0) \cdot z$

Συμπεράσματα: $\mathbb{C}$ -διαφ. = $\mathbb{R}$ -διαφ + C.R. και τότε $df_{z_0} = f'(z_0)$ και $f'(z_0) = f_x(z_0) = i f_y(z_0)$

Παρατήρηση: όπως ορίζονται οι λεπτικές παράγωγοι πρώτης τάξης μιας $f(x+iy) = u(x,y) + iv(x,y)$, ορίζονται και οι λεπ. παρ. ανώτερης τάξης, $f \in C^k(D) \Leftrightarrow u = \operatorname{Re} f \wedge v = \operatorname{Im} f \in C^k(D)$, $D \subset \mathbb{R}^2$ ανοικτό, $k=0,1,\dots,\infty$ και φυσικά ισχύει το D. Schwartz

$$f \in C^2(D) \Rightarrow f_{xy} = f_{yx}$$

Από τον ορισμό της παράγωγου λεπ. συν. $f'(z_0) = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0}$ προκύπτουν (όπως σε συνάρτ. $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ή αναλ. με χρήση $\mathbb{R}$ -διαφ. διασ. πεδίων) τα ακόλουθα:

1) $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ λεπ. διαφ. στο $z_0 \Rightarrow f$ συνεχής στο z_0

2) άλγεβρα παραγώγων:

$$(f+g)'(z_0) = f'(z_0) + g'(z_0)$$

$$(fg)'(z_0) = f'g + g'f$$

$$\left(\frac{f}{g}\right)'(z_0) = \frac{fg' - f'g}{g^2}, g(z_0) \neq 0$$

3) Κανόνας της αλυσίδας: $(g \circ f)'(z_0) = g'(f(z_0)) \cdot f'(z_0)$

Παράδειγμα: (4) Η εξθετική συνάρτηση $\exp: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ είναι ακέραια αφού

$$e^z = e^{x+iy} = e^x (\cos y + i \sin y) = e^x \cos y + i e^x \sin y = u(x,y) + iv(x,y) \text{ με } u,v \in C^\infty(\mathbb{R}^2)$$

($\Rightarrow \exp: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ είναι $\mathbb{R}$ -διαφορίσιμη)

$$\left. \begin{aligned} u_x(x,y) &= e^x \cos y = v_y(x,y) \\ v_x(x,y) &= e^x \sin y = -u_y(x,y) \end{aligned} \right\} \Rightarrow \text{ισχύουν οι εξισώσεις C.R}$$

με παράγωγο $(e^z)' = u_x(x,y) + i v_x(x,y) = e^z \Rightarrow \boxed{(e^z)' = e^z}$

Άσκηση: Νόμο $f(z) = \bar{z}$, $z \in \mathbb{C}$. Δεν είναι σε κανένα $z_0 \in \mathbb{C}$ λεπ. διαφ.

$$\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{\bar{z} - \bar{z}_0}{z - z_0} \neq \text{για κανένα } z_0 \in \mathbb{C}$$

$f: D \rightarrow \mathbb{C}$, $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $z_0 \in D$ [αντιστοιχεί στο θ.π. $(\gamma): D \rightarrow \mathbb{R}^2, D \subseteq \mathbb{R}^2, (x,y) \in D$]

f $\mathbb{C}$ -διαφορίσιμη στο $z_0 \Rightarrow$

$$\Rightarrow \exists \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} =: f'(z_0)$$

$f'(z_0) \in \mathbb{C}$ $\mathbb{C}$ -παράγωγος της f στο z_0

$$f'(z_0)(z) = \underbrace{f'(z_0)}_{\in \mathbb{C}} \cdot z, z \in \mathbb{C}$$

η συνάρτηση $f'(z): D \rightarrow \mathbb{C}$

$\mathbb{C}$ -διαφορικό της f στο $z \Leftrightarrow \exists$ $\lambda \in \mathbb{C}$: $\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0) - \lambda(z - z_0)}{z - z_0} = 0$

f $\mathbb{R}$ -διαφορίσιμη στο $z_0 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \exists \lambda, \mu \in \mathbb{C}: \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0) - \lambda(z - z_0) - \mu(\bar{z} - \bar{z}_0)}{z - z_0} = 0 \quad \mu \in \mathbb{C}$$

~~$Df(z_0)$~~ $Df(z_0) = d f_{z_0}(z) = \lambda z + \mu \bar{z}, z \in \mathbb{C}$, η $\mathbb{R}$ -παράγωγος της f (διαφορική)

στο z_0 .

$\Sigma f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ με $f(z) = \lambda z, z \in \mathbb{C} \Leftrightarrow f$ $\mathbb{C}$ -γραμμική
 $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ με $f(z) = \lambda z + \mu \bar{z}, z \in \mathbb{C} \Leftrightarrow f$ $\mathbb{R}$ -γραμμική]

[Ακόμη, το $\mathbb{R}$ διαφορικό $d f_{z_0}(z)$ αντιστοιχεί στην $\mathbb{R}$ παράγωγο

$$\begin{pmatrix} u_x(x_0, y_0) & u_y(x_0, y_0) \\ v_x(x_0, y_0) & v_y(x_0, y_0) \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$$

Πράγματι, $d f_{z_0}(z) = \lambda z + \mu \bar{z} = (\lambda_1 + i \lambda_2)(x + iy) + (\mu_1 + i \mu_2)(x - iy) =$
 $= \lambda_1 x - \lambda_2 y + \mu_1 x + \mu_2 y + i(\lambda_2 x + \lambda_1 y + \mu_2 x - \mu_1 y) = \begin{pmatrix} \lambda_1 + \mu_1 & -\lambda_2 + \mu_2 \\ \lambda_2 + \mu_2 & \lambda_1 - \mu_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$

SOS f $\mathbb{C}$ -διαφ. στο $z_0 \Leftrightarrow f$ $\mathbb{R}$ -διαφ. στο $z_0 \Leftrightarrow \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}: D \rightarrow \mathbb{R}^2, D \subset \mathbb{R}^2, (x_0, y_0) \in D \subset \mathbb{R}^2$ [με $z = x + iy, z_0 = x_0 + iy, f(x + iy) = u(x, y) + iv(x, y)$] είναι

$\mathbb{R}$ -διαφορίσιμο στο (x_0, y_0) και

$$\begin{cases} u_x(x_0, y_0) = v_y(x_0, y_0) \\ v_x(x_0, y_0) = -u_y(x_0, y_0) \end{cases} \text{ Εξισώσεις Cauchy-Riemann}$$

$$f'(z_0) = f_x(x_0 + iy_0) = u_x(x_0, y_0) + i v_x(x_0, y_0) = -i(u_y(x_0, y_0) + i v_y(x_0, y_0)) = -i f_y(x_0 + iy_0)$$

Επίσης,

$$df_{z_0}(z) = (u_x(x_0, y_0) + i v_x(x_0, y_0)) \cdot x + (u_y(x_0, y_0) + i v_y(x_0, y_0)) \cdot y = f_x(z_0) \cdot x + f_y(z_0) \cdot y$$

αν f $\mathbb{R}$ -διαφορίσιμη στο z_0 , $\exists$ το $\mathbb{R}$ -διαφορικό και επιπλέον αν f $\mathbb{C}$ -διαφορίσιμη στο z_0 , τότε ισχύουν οι εξισώσεις C.R. και

άρα:

$$df_{z_0}(z) = (u_x(x_0, y_0) + i v_x(x_0, y_0)) \cdot x + (u_y(x_0, y_0) + i v_y(x_0, y_0)) \cdot y = (u_x(x_0, y_0) + i v_x(x_0, y_0)) \cdot x + (-v_x(x_0, y_0) + i u_x(x_0, y_0)) \cdot y$$

$$= (u_x(x_0, y_0) + i v_x(x_0, y_0)) (x + iy) = f'(z_0) \cdot z \Rightarrow df_{z_0}(z) = f'(z) \cdot z$$

[f $\mathbb{C}$ -διαφ. $\Rightarrow$ $\mathbb{C}$ -διαφορικό $\Leftrightarrow$ $\mathbb{R}$ -διαφορικό $\Leftrightarrow$ $\mathbb{C}$ -παραγωγός = $\mathbb{R}$ -παραγωγός]

Παραδείγματα: ακέραιων (= ολόκληρων στο $\mathbb{C} = \text{μιχ. διαφ. } z \in \mathbb{C}$), $f(z) = c, c \in \mathbb{C}, f(z) = z, z \in \mathbb{C}$
 αλλά $f(z) = \bar{z}$ δεν είναι γνήσια μιχ. διαφ., αφού $\forall z \in \mathbb{C}$ $\left\{ \begin{array}{l} \mathbb{C}\text{-γραμμική} \\ \mathbb{R}\text{-γραμμική} \end{array} \right\}$
 $\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{\bar{z} - \bar{z}_0}{z - z_0} = \lim_{w \rightarrow w_0} \frac{\bar{w}}{w} \neq$ ενώ το αντίστοιχο $\mathbb{R}$.

$f(x+iy) = u(x,y) + i v(x,y) = x - iy \Leftrightarrow \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} (x,y) = \begin{pmatrix} x \\ -y \end{pmatrix} \Rightarrow D \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} (x,y) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$ και $u, v \in C^\infty(\mathbb{R}^2) \Leftrightarrow \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} \in C^\infty(\mathbb{R}^2, \mathbb{R}^2)$.

Συμπερασματικά, το αν ένα $\mathbb{R}$ -π. αντιστοιχεί σε μιγαδικά διαφορίσιμη μιγαδική συνάρτηση, δεν είναι ζήτημα λειότητας (δίδει ποσές φορές είναι συν. φερ. διαφ.) αλλά της δομής της παραγωγού

[ενώ για $f(z) = z \Leftrightarrow \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} (x,y) = \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \Rightarrow D \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} (x,y) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

[$f(z) = c \Rightarrow f'(z) = 0, f(z) = z \Rightarrow f'(z) = 1$]. Άρα, αλγεβρα παραγωγών ή αρέθειας με ορισμό. $f(z) = z^n, n=1,2,3, \dots \Rightarrow f'(z) = n \cdot z^{n-1} \forall z \in \mathbb{C}$ (δεν f ακέραια) $\Rightarrow$ πολυώνυμα του z / πρώτες συναρτήσεις του z / ολόκληρες άνω οφθαλμοί

$f(z) = \frac{1}{z^n}, z \in \mathbb{C} \setminus \{0\}, n=1,2, \dots \Rightarrow f'(z) = -\frac{n}{z^{n+1}} \forall z \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$

Επίσης, με εξισώσεις C.R. είδαμε $f(z) = e^z \Rightarrow f'(z) = e^z \forall z \in \mathbb{C}$
 $f(x+iy) = e^x \cdot e^{iy} = e^x (\cos y + i \sin y) = \begin{pmatrix} e^x \cos y \\ e^x \sin y \end{pmatrix} \Rightarrow D \begin{pmatrix} e^x \cos y \\ e^x \sin y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} e^x \cos y & -e^x \sin y \\ e^x \sin y & e^x \cos y \end{pmatrix} \Rightarrow$
 $\Rightarrow f'(x+iy) = f_x(x+iy) = e^x (\cos y + i \sin y) = e^{x+iy}$

Παράδειγμα: Η λογαριθμική συνάρτηση $\log: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{C}$, $\log z = \ln|z| + i \operatorname{Arg} z$
 Είδαμε ότι είναι συνεχής στο $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$ $\implies$ ολόμορφη στο $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$
Προσέχουμε για αυτή τη συνάρτηση, όχι γενικά

[περίεργο, αφού συνήθως: Διαφορίσιμη $\implies$ συνεχής]

Πρόταση: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, και $g: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής με $f = \exp \circ g: D \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη $\implies$ η g είναι ολόμορφη με μηχ. παράγωγο

$g'(z) = \frac{f'(z)}{f(z)}$, $z \in D$
 [Εφαρμογή με $g(z) = \log z, z \in \mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$ δίνει $(\log z)' = \frac{1}{z}$]

Απόδειξη: Έστω $z_0 \in D$. Θυμό: $\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{g(z) - g(z_0)}{z - z_0} = \frac{f'(z_0)}{f(z_0)}$ ($f'(z) = e^{g(z)}$)

1) Έστω $f'(z_0) \neq 0 \stackrel{(*)}{\implies} \exists \delta > 0 \forall z \in D(z_0, \delta) \setminus \{z_0\} \subset D: f(z) \neq f(z_0) \implies g(z) \neq g(z_0)$

[$*$] Αφού $f'(z_0) \neq 0$, θέτουμε $\varepsilon := \frac{|f'(z_0)|}{2} > 0$ έχουμε:
 $\exists \delta > 0 \forall z \in D$ με $0 < |z - z_0| < \delta: \left| \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} - f'(z_0) \right| < \frac{|f'(z_0)|}{2} \implies 0 < \frac{|f'(z_0)|}{2} < \left| \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} - f'(z_0) \right|$
 $< |f'(z_0)| - \left| \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} - f'(z_0) \right| \leq \left| \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} \right| \implies |f(z) - f(z_0)| > 0$]

Άρα με τα δεδομένα της υπόθεσης, $\forall (z_n) \subset D \setminus \{z_0\}$ με $z_n \rightarrow z_0$
 $\exists \delta > 0 \forall n \geq n_0: 0 < |z_n - z_0| < \delta \implies g(z_n) \neq g(z_0)$ και $f(z_n) \neq f(z_0)$

και $z_n \rightarrow z_0 \implies g(z_n) \rightarrow g(z_0) \implies \frac{f(z_n) - f(z_0)}{z_n - z_0} \rightarrow f'(z_0) \implies$

$\frac{g(z_n) - g(z_0)}{z_n - z_0} = \frac{g(z_n) - g(z_0)}{f(z_n) - f(z_0)} \cdot \frac{f(z_n) - f(z_0)}{z_n - z_0} \rightarrow \frac{f'(z_0)}{f(z_0)}$

2) Έστω $f'(z_0) = 0, (z_n) \subset D \setminus \{z_0\}$ με $z_n \rightarrow z_0$ και $\varepsilon > 0$. Αν το $N = \{n \in \mathbb{N} : g(z_n) \neq g(z_0)\}$ έχει άπειρο πλήθος στοιχείων, τότε το $\mathbb{N}$ είναι εικόνα μιας υπακολουθίας $(k_n) \subset (n)$ με $z_{k_n} \rightarrow z_0 \implies$
 $\implies g$ συνεχής $\implies \frac{f(z_{k_n}) - f(z_0)}{g(z_{k_n}) - g(z_0)} \geq \frac{|f'(z_0)|}{\varepsilon} > 0 \forall n \geq n_1$ για κάποιο n_1
exp αέρας $\neq 0$

και $\exists \eta_2 \forall n > \eta_2 \left| \frac{f(z_{k_n}) - f(z_0)}{z_{k_n} - z_0} \right| < \frac{\varepsilon |f(z_0)|}{z}$

Αρα $\left| \frac{g(z_{k_n}) - g(z_0)}{z_{k_n} - z_0} \right| = \left| \frac{g(z_{k_n}) - g(z_0)}{f(z_{k_n}) - f(z_0)} \right| \cdot \left| \frac{f(z_{k_n}) - f(z_0)}{z_{k_n} - z_0} \right| < \varepsilon$

Παραδείγματα/Ασκήσεις:

1) $\exp(z) = e^z, z \in \mathbb{C}$ ακέραια και $(e^z)' = e^z$

2) $\log z = \ln|z| + i \operatorname{Arg} z, z \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ είναι ολόμορφη ($\Rightarrow$ συνεχής) στο $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$ και $(\log z)' = 1/z$

3) Η συνάρτηση λ -δυνάμεις, $\lambda \in \mathbb{C}, f(z) = z^\lambda, z \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ είναι ολόμορφη στο $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$ αφού $z^\lambda = e^{\lambda \log z} \Rightarrow (z^\lambda)' = (e^{\lambda \log z})' = e^{\lambda \log z} (\lambda \log z)' = z^\lambda \cdot \lambda (\log z)' = z^\lambda \cdot \lambda \cdot 1/z = \lambda \cdot z^{\lambda-1}$

Ολόμορφη $\Rightarrow$ συνεχής
 $(fg)' = f'g + fg'$
 $(f \circ g)'(z) = f'(g(z)) \cdot g'(z)$ $\rightarrow$ Έργασία

4) $a^z := e^{z \log a}, z \in \mathbb{C}, a \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$, είναι ακέραια με $(a^z)' = (e^{z \log a})' = e^{z \log a} (z \log a)' = e^{z \log a} \log a = a^z \cdot \log a$

5) $f(z) = |z|^2 = |x+iy|^2 = x^2+y^2, z \in \mathbb{C}$ είναι μιγαδικά διαφορίσιμη μόνο στο $z=0$

~~...~~
 $[f(x+iy) = x^2+y^2 = u(x,y) + iv(x,y), u(x,y) = x^2+y^2, v(x,y) = 0]$ όπου οι $u, v: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R} (\Leftrightarrow v): \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ είναι $\mathbb{R}$ -διαφορίσιμες (παλιότερα $u, v \in C^\infty(\mathbb{R}^2)$) αλλά $u_x = 2x, u_y = 2y \Rightarrow v_x = 0, v_y = 0$
 $\Rightarrow$ οι εξισώσεις C.R. ισχύουν μόνο για $x=0$ και $y=0$
 $|z|^2 - |z_0|^2 = (z+\bar{z})(\bar{z}-z_0)$

Άλλως: $\forall z \in \mathbb{C} \setminus \{0\}: \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{|z|^2 - |z_0|^2}{z - z_0} = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{z \cdot \bar{z} - z_0 \bar{z}_0}{z - z_0} = \lim_{z \rightarrow z_0} \left(\bar{z} + \bar{z}_0 \cdot \frac{\bar{z} - \bar{z}_0}{z - z_0} \right)$

Αν υπάρχει $\bar{w}$ θα υπάρχει το $\lim_{w \rightarrow 0} \frac{\bar{w}}{w}$
 Ένω για $z_0 = 0: \lim_{z \rightarrow 0} \frac{|z|^2 - |0|^2}{z - 0} = \lim_{z \rightarrow 0} \frac{z \cdot \bar{z}}{z} = \lim_{z \rightarrow 0} \bar{z} = 0 \Rightarrow$
 $\Rightarrow \frac{d}{dz} |z|^2 \Big|_{z=0} = 0.$

6) Αντιστοίχα, η $f(z) = z^{-n}$, $z \in \mathbb{C}$, $n \geq 2$, είναι μη-διαφ. μόνο στο $z=0$ με $\frac{d}{dz} f(z) \Big|_{z=0} = 0$

7) Εξετάστε $\mathbb{C}$ -διαφοριστικότητα για την $g(x+iy) = \underbrace{x^2+y^2}_{u(x,y)} + i \underbrace{2xy}_{v(x,y)}$

$u, v \in C^\infty(\mathbb{R}^2)$ με $\begin{matrix} u_x = 2x & u_y = 2y \\ v_x = 2y & v_y = 2x \end{matrix}$ Συνεπώς οι εξισώσεις C.R. ισχύουν αν και μόνο αν $v_x = -u_y \Leftrightarrow y = -y \Leftrightarrow y = 0$

$\Rightarrow$ Η $g: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ είναι φραδικά διαφορίσιμη μόνο στα σημεία $z \in \mathbb{R}$ ($\Leftrightarrow \forall z \in \mathbb{C}: \text{Im} z = 0$)

[όχι ολοκροφη ολοκροφίας] γιατί η έννοια αυτή χρησιμοποιείται μόνο ανοικτά σύνολα

Παρατήρηση: Αν $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{R}$ μη-διαφ. στο $z_0 \in \mathbb{R}$ τότε $f|_{\mathbb{R}}: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ πραγμ. διαφ στο $z_0 \in \mathbb{R}$. [η μη-διαφ. επέκτεινεται την πραγμ. διαφ.]

8) Η συνάρτηση της απολύτου τιμής $f(z) = |z|$ αντιστοιχεί στο δ.π. $\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}(x,y) = \begin{pmatrix} \sqrt{x^2+y^2} \\ 0 \end{pmatrix}$ με $D \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}(x,y) = \begin{pmatrix} \frac{x}{\sqrt{x^2+y^2}} & \frac{y}{\sqrt{x^2+y^2}} \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \forall (x,y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$

(στο $(0,0)$ $\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}$ δεν είναι $\mathbb{R}$ -διαφ. $\Rightarrow$ δεν είναι $\mathbb{C}$ -διαφ. $\Rightarrow$ δεν ισχύουν οι C.R. για κανένα $(x,y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$ αλλά $\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} \in C^\infty(\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}, \mathbb{R}^2) \Rightarrow \Rightarrow$ δεν είναι ποσθενά $\mathbb{C}$ -διαφ.

9) Η συνάρτηση του κύριου ορίσματος $\text{Arg}: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow (-\pi, \pi]$ είναι συνεχής μόνο στα $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$ αλλά σε κανένα $z_0 \in \mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$ δεν είναι φραδικά διαφ.

Οι τελεστές $\partial, \bar{\partial}$:

Είδαμε ότι $f: D \rightarrow \mathbb{C}, f(u,v) = u+iv, z_0 \in D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, είναι $\mathbb{C}$ -διαφ. $\Leftrightarrow$
 $\mathbb{R}$ -διαφ. και $\begin{cases} u_x = v_y \\ v_x = -u_y \end{cases}$ στο z_0

$\Downarrow$
 $\exists!$ $df_{z_0} \in \mathbb{C}$: $f(z) = f(z_0) + d(z-z_0) + \mu(\bar{z}-\bar{z}_0) + o(|z-z_0|)$ για $z \rightarrow z_0$
 $\Leftrightarrow \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0) - d(z-z_0) - \mu(\bar{z}-\bar{z}_0)}{|z-z_0|} = 0$

και $df_{z_0}(z) = \underbrace{d_1 + id_2}_{d_1 + id_2} z + \underbrace{\mu_1 + i\mu_2}_{\mu} \bar{z}$ είναι $(\mathbb{R}$ -γραμμική) $\mathbb{R}$ -διαφ. της f στο $z_0 \Rightarrow$

$\Rightarrow df_{z_0}(z) = (d_1 + id_2)(x+iy) + (\mu_1 + i\mu_2)(x-iy) = d_1x - d_2y + i(d_2x + d_1y) + \mu_1x + \mu_2y + i(\mu_2x - \mu_1y)$
 $= (d_1 + i d_2)x + (-d_2 + i d_1)y + (\mu_1 + i\mu_2)x + (\mu_2 - i\mu_1)y = (d_1 + \mu_1 + i(d_2 + \mu_2))x + (-d_2 + \mu_2 + i(d_1 - \mu_1))y$
 $= u_x(x_0, y_0) \cdot x + u_y(x_0, y_0) \cdot y + i(v_x(x_0, y_0) \cdot x + v_y(x_0, y_0) \cdot y) = f_x(z_0) \cdot x + f_y(z_0) \cdot y$
 $\begin{pmatrix} u_x & u_y \\ v_x & v_y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} d_1 + \mu_1 & -d_2 + \mu_2 \\ d_2 + \mu_2 & d_1 - \mu_1 \end{pmatrix}$

Άρα $df_{z_0}(z) = dz + \mu \bar{z} = \dots = f_x(z_0) \cdot x + f_y(z_0) \cdot y = \frac{f_x(z_0) - if_y(z_0)}{2}(x+iy) + \frac{f_x(z_0) + if_y(z_0)}{2}(x-iy) =$
 $=: \frac{\partial}{\partial z} f(z_0) \cdot z + \frac{\partial}{\partial \bar{z}} f(z_0) \cdot \bar{z} =: \partial f(z_0) \cdot z + \bar{\partial} f(z_0) \cdot \bar{z}.$

και, είδαμε,

$f: \mathbb{C}$ -διαφ στο $z_0 \Leftrightarrow f$ $\mathbb{R}$ -διαφ στο z_0 (δυν. 7 $df_{z_0}(z) = dz + \mu \bar{z}$)

Άρα, για $\mathbb{R}$ -διαφ. f είναι $\mathbb{C}$ -διαφ. $\Leftrightarrow \bar{\partial} f = 0$ και τότε $\partial f = f'$

$\bar{\partial} f = 0 \Leftrightarrow f_x + if_y = 0 \Leftrightarrow f_x = -if_y$, όπου $f' = f_x, (f' = u_x + iv_x)$
 $\Rightarrow \partial f = \frac{f_x - if_y}{2} = f_x = f'$

Άρα, εισάγοντας τους διαφ. τελεστές $\bar{\partial} := \frac{\partial}{\partial \bar{z}} := \frac{1}{2} \left(\frac{\partial}{\partial x} + i \frac{\partial}{\partial y} \right)$, έχουμε την εξής ισοδύναμη μορφή του

Θ.Κ.Ρ.: Η $f: D \rightarrow \mathbb{C}, D \subset \mathbb{C}$, ανοικτό, είναι ολομορφή $\Leftrightarrow$ Η f είναι $\mathbb{R}$ -διαφ. και $\bar{\partial} f = 0$, τότε $f' = \partial f$

Παρατήρηση / Άσκηση
 Έστω $U = \{f: D \rightarrow \mathbb{C}, f \text{ περ. διαφ.} \left(\Leftrightarrow \begin{matrix} \forall z \in D \exists f_x, f_y: D \rightarrow \mathbb{R} \\ \forall (x,y) \in D \exists u_x, u_y, v_x, v_y: D \rightarrow \mathbb{R} \end{matrix} \right)\}$, $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό

Τότε οι διαφορικοί τελεστές $\frac{\partial}{\partial x}, \frac{\partial}{\partial y}, \frac{\partial}{\partial z}, \frac{\partial}{\partial \bar{z}}$ που δρουν πάνω στο U είναι στον ~~επιπέδου~~ διαφορολογικό χώρο πάνω από το $\mathbb{C}$, U , $\mathbb{C}$ -γραμμικοί τελεστές, π.χ. $\bar{\partial}(af+bg) = a\bar{\partial}f + b\bar{\partial}g, \forall f, g \in U, a, b \in \mathbb{C}$

Επίσης ισχύουν (για $\frac{\partial}{\partial x}, \frac{\partial}{\partial y}, \bar{\partial}, \partial$) ο κανόνας του γινομένου, [π.χ. $\bar{\partial}(fg) = (\bar{\partial}f)g + f(\bar{\partial}g)$] και ο κανόνας του πηλίκου (π.χ. $\bar{\partial}\left(\frac{f}{g}\right) = \frac{g\bar{\partial}f - f\bar{\partial}g}{g^2}, g \neq 0$)

Παρατήρηση: $\bar{\partial} = \frac{1}{2}(\partial_x + i\partial_y), \partial = \frac{1}{2}(\partial_x - i\partial_y)$
 $\Leftrightarrow \frac{\partial}{\partial x} = \bar{\partial} + \partial$ και $i\frac{\partial}{\partial y} = \bar{\partial} - \partial$

Η ισοδύναμη μορφή του C.R. οδηγεί και στον εξής ορισμό:

Ορισμός: Η $f: D \rightarrow \mathbb{C}, D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, ονομάζεται αντιολομορφή, αν είναι $\mathbb{R}$ -διαφ. και $\bar{\partial}f = 0$. Τότε $\bar{\partial}f$ ονομάζεται παράγωγος της f ως προς $\bar{z}$.

Πρόταση: Έστω $f = u + iv: D \rightarrow \mathbb{C}, D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό και $\bar{f} = u - iv, (u, v: D \rightarrow \mathbb{R})$ και $\bar{D} = \{\bar{z}: z \in D\}$. Τότε: Θέση, το σύνολο των συζυγών

- 1) f αντιολομορφή $\Leftrightarrow f$ ολομορφή και τότε $\bar{\partial}f = \overline{(f)'} = (\partial\bar{f})$
- 2) f αντιολομορφή $\Leftrightarrow$ η $g(z) := f(\bar{z}), z \in \bar{D}$, είναι ολομορφή και τότε

$$\bar{\partial}f(z) = \frac{\partial}{\partial \bar{z}} g(\bar{z}), z \in D$$

Απόδειξη (ολ): Έστω f $\mathbb{R}$ -διαφ. αντιστοιχεί στο δ.π. $\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}: D \rightarrow \mathbb{R}^2$.

Η $\bar{f}$ αντιστοιχεί στο δ.π. $\begin{pmatrix} u \\ -v \end{pmatrix}$ (το οποίο είναι επίσης $\mathbb{R}$ -διαφ. δ.π. αυτό δεν εξαρτάται) με παράγωγο $D\begin{pmatrix} u \\ -v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} u_x & u_y \\ -v_x & -v_y \end{pmatrix}$ και η $\bar{f}$ είναι ολόμορφη αν-ν εξ. C.R. $\begin{cases} u_x = -v_y \\ v_x = u_y \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \bar{f}_x = u_x - i v_x = -v_y - i u_y = -i(u_y - i v_y) = -i \bar{f}_y \\ \bar{f}_x + i \bar{f}_y = 0 \Leftrightarrow \bar{\partial} \bar{f} = \frac{1}{2} \left(\frac{\partial}{\partial x} + i \frac{\partial}{\partial y} \right) \bar{f} = 0 \end{cases} \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow f_x = u_x + i v_x = -v_y + i u_y = i(u_y + i v_y)$ και άρα $\bar{f}' = \bar{f}_x = -i \bar{f}_y = \partial \bar{f}$ και $f_x = i \bar{f}_y = \bar{\partial} f$ ή αλλιώς $\bar{\partial} f = (\bar{f})' = \partial \bar{f} \Leftrightarrow \Leftrightarrow \bar{\partial} f = (\bar{f})'$

$[f \text{ αντιστοίχομορφη} \Leftrightarrow \partial f = 0, f \text{ ολόμορφη} \Leftrightarrow \bar{\partial} f = 0]$

$[\partial \bar{f} = \frac{1}{2} (\bar{f}_x - i \bar{f}_y), \bar{\partial} f = \frac{1}{2} (f_x + i f_y)]$

Υπενθύμιση: f $\mathbb{R}$ -διαφ. είναι ολόμορφη $\Leftrightarrow \partial f = 0$ και τότε $\bar{f}' = \partial \bar{f}$

1) $f(z) = c, c \in \mathbb{C}$ σταθερά, $z \in \mathbb{C} \Rightarrow \bar{\partial} c = 0 = \frac{1}{2} \left(\frac{\partial}{\partial x} c + i \frac{\partial}{\partial y} c \right)$ και $\partial c = 0 = c'$
 Η σταθερή συνάρτηση είναι και ολόμορφη και αντιστοίχομορφη.

2) $\forall n \in \mathbb{N} = \{1, 2, \dots\}, z \in \mathbb{C}$ και $\forall -n \in \mathbb{N}, z \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$
 z^n ολόμορφη $\Leftrightarrow \bar{\partial}(z^n) = 0$ και $\partial(z^n) = n \cdot z^{n-1} \Rightarrow$ οι z^n αυτές είναι ολόμορφες στο πεδίο ορισμού τους αλλά δεν είναι αντιστοίχομορφες σε κανένα ανοικτό υποσύνολο του πεδίου ορισμού τους

3) $f(z) = \bar{z}, z \in \mathbb{C} \Rightarrow f$ ολόμορφη $\Leftrightarrow \bar{\partial} z = 0 \xrightarrow{\text{προσ. (1)}} \bar{\partial} \bar{z} = \overline{z'} = \overline{\partial z} = \overline{1} = 1$
 $\Leftrightarrow \partial \bar{z} = 0 \Leftrightarrow z \mapsto \bar{z}$ αντιστοίχομορφη

Επίσης $\bar{\partial}(z^n) = n \bar{z}^{n-1}, \partial(\bar{z}^n) = 0 \Rightarrow \forall n, m \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$ στο π.ο. της ~~αυτών~~

$z \mapsto z^n \bar{z}^m$, από τον κανόνα γινομένου:
 $\bar{\partial}(z^n \bar{z}^m) = \bar{z}^m (\bar{\partial} z^n) + z^n \bar{\partial}(\bar{z}^m) = m z^n \bar{z}^{m-1} (\Rightarrow \text{όχι ολόμορφη αν } m \neq 0)$
 $\partial(z^n \bar{z}^m) = \bar{z}^m \partial(z^n) + z^n \partial(\bar{z}^m) = n \cdot \bar{z}^m z^{n-1} (\Rightarrow \text{όχι αντιστοίχομορφη αν } n \neq 0)$

$[n=1, m=1: |z|^2 = z \cdot \bar{z}$ ούτε ολόμορφη, ούτε αντιστοίχομορφη]

Κεφάλαιο 4: Αναλυτικές Συναρτήσεις (+ Κεφ. 5 => αναλυτικές = ολόμορφες)

[Θεώρημα Weierstrass, Συν. συναρτήσεις που προκύπτουν από συναρτήσεις]

§ 4.1 Σειρές (στο C)

[Όση και ιδιότητες όπως οι σειρές στο R, προσαρμοσμένες στις δύο διαστάσεις του C = R^2]

Ορισμός: Έστω $(z_n)_{n \in \mathbb{N}} \subset \mathbb{C}$. Η ακολουθία $(s_n)_{n \in \mathbb{N}}$ των μερικών αθροισμάτων ονομάζεται σειρά (με όρους z_n) και συμβολίζεται με $\sum_{k=1}^n z_k := (s_n)_{n \in \mathbb{N}}$ και αν η (s_n) συγκλίνει τότε το όριο της συμβολίζεται με $\sum_{k=1}^{\infty} z_k = \lim_{n \rightarrow \infty} s_n \in \mathbb{C}$. Λέμε ότι η $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ συγκλίνει απόλυτα αν η $\sum_{n=1}^{\infty} |z_n|$ συγκλίνει, δηλ αν $\sum_{n=1}^{\infty} |z_n| < +\infty$.

Παρατήρηση:

Οι έννοιες της σειράς, της συγκλίνουσας σειράς και της απόλυτης σύγκλισης σειράς είναι επεκτάσεις των αντίστοιχων εννοιών στο R (δηλ. των $(z_n)_{n \in \mathbb{N}} \subset \mathbb{R} \subset \mathbb{C}$ τότε οι παραπάνω έννοιες είναι οι ίδιες αν τις δω/καταλάβω στο R ή στο C.

Πρόταση:

α) $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ συγκλίνει $\Rightarrow z_n \rightarrow 0$

β) $\sum_{n=1}^{\infty} z_n, \sum_{n=1}^{\infty} w_n$ συγκλίνουν $\Rightarrow \forall \lambda, \mu \in \mathbb{C} : \sum_{n=1}^{\infty} (\lambda z_n + \mu w_n)$ συγκλίνει και για τα αντίστοιχα όρια ισχύει: $\sum_{n=1}^{\infty} (\lambda z_n + \mu w_n) = \lambda \sum_{n=1}^{\infty} z_n + \mu \sum_{n=1}^{\infty} w_n \in \mathbb{C}$

γ) Αν $z_n = x_n + iy_n$ με $(x_n), (y_n) \in \mathbb{R}$ τότε $\sum_{n=1}^{\infty} z_n = \sum_{n=1}^{\infty} x_n + i \sum_{n=1}^{\infty} y_n$ και η σειρά στα αριστερά συγκλίνει $\Leftrightarrow$ και οι δύο σειρές στα δεξιά συγκλίνουν

δ) $\sum_{n=1}^{\infty} |z_n| < +\infty \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} z_n$ συγκλίνει.

Απόδειξη: α) Αν $\sum_{n=1}^{\infty} z_n = (S_n)$ με $S_n \rightarrow S$ $\sum_{k=1}^n z_k \Rightarrow S_{n-1} \rightarrow S \Rightarrow$ $z_n = S - S_{n-1} \rightarrow 0$

δ) Αν η $a_n = \sum_{k=1}^n |z_k|$, $n \in \mathbb{N}$, συγκλίνει $\xrightarrow[\text{Μετ. Χώρος}]{\mathbb{R} \text{ αριθμός}}$ η $(a_n) \subset \mathbb{R}$ είναι ακολουθία Cauchy στο $\mathbb{R}$ και αφού $|S_{n+1} - S_n| \leq \sum_{k=n+1}^{n+1} |z_k| = a_{n+1} - a_n$
 $\Rightarrow$ η (S_n) είναι ακολουθία Cauchy στο $\mathbb{C} \xrightarrow[\text{Μετ. Χώρος}]{\mathbb{C} \text{ αριθμός}}$ η $(S_n) \nrightarrow$ συγκλίνει

↑
 [Έχουμε $\forall \epsilon > 0 \exists n_0 \forall n \geq n_0 \forall l \in \mathbb{N} : |a_{n+l} - a_n| < \epsilon \Rightarrow$
 $\Rightarrow \forall \epsilon > 0 \exists n_0 \forall n \geq n_0 \forall l \in \mathbb{N} : |S_{n+l} - S_n| < \epsilon$]

Super EOS: Η γεωμετρική σειρά $\sum_{n=0}^{\infty} z^n$ συγκλίνει με όριο $\sum_{n=0}^{\infty} z^k = \frac{1}{1-z}$, $z \in D(0,1)$ $\{ \forall z \in \mathbb{C} \quad |z| < 1 \text{ [συμβ. } \forall |z| < 1] \}$
 και αντίστοιχα απόλυτα $\sum_{n=0}^{\infty} |z|^n = \frac{1}{1-|z|}$, $z \in D(0,1)$

[αφού $|z|^n \rightarrow 0$ για $|z| < 1$ και $\sum_{k=0}^{\infty} z^k = \frac{1-z^{n+1}}{1-z}$, $z \neq 1$]
 ενώ αποκλίνει για $|z| > 1$ αφού τότε $|z|^n \nrightarrow 0$ και άρα $z^n \nrightarrow 0 \Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} z^n$ δεν συγκλίνει $\Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} |z|^n$ δεν συγκλίνει

$[S^{n-1} = 1 + z + \dots + z^{n-1}$
 $zS^{n-1} = z + z^2 + \dots + z^n$
 $\Rightarrow (1-z) \cdot S^{n-1} = 1 - z^n \Rightarrow S^{n-1} = \sum_{k=0}^{n-1} z^k = \frac{1-z^n}{1-z}$, $z \neq 1$

Πρόταση: Κριτήρια σύγκλισης σειρών

α) Κριτήριο σύγκλισης: $\sum_{n=1}^{\infty} |w_n| < +\infty$ και $\exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : |z_n| \leq |w_n| \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} |z_n| < +\infty$
 και αν $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|z_n|}{|w_n|} \in (0, +\infty)$, τότε $\sum_{n=1}^{\infty} |z_n| < +\infty \Leftrightarrow \sum_{n=1}^{\infty} |w_n| < +\infty$

[το πρώτο χρησιμοποιεί την πληρότητα του $\mathbb{R}$
 το δεύτερο $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|z_n|}{|w_n|} = a \in (0, +\infty) \Rightarrow \exists n_0 \forall n \geq n_0 : |z_n| < (a+1)|w_n| \xrightarrow[\text{από την ορίση}]{\text{πρώτο}} \sum_{n=1}^{\infty} |w_n| < +\infty \Rightarrow$
 $\Rightarrow (a+1) \sum_{n=1}^{\infty} |w_n| < +\infty \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} |z_n| < +\infty$ και το
 αντίστροφο προκύπτει από το ότι $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|w_n|}{|z_n|} = \frac{1}{a} \in (0, +\infty)$]

Σάββατο 06/04/19 Κινητικές Συνάρτησεις 2η ώρα - 3η ώρα

β) Κριτήριο Ratzou: Αν $\exists n_0 \in \mathbb{N}$ βε $z_n \neq 0 \quad \forall n \geq n_0$ τότε:

$$\limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{|z_{n+1}|}{|z_n|} < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} |z_n| < +\infty \quad \text{και}$$

$$\liminf_{n \rightarrow \infty} \frac{|z_{n+1}|}{|z_n|} > 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} z_n \text{ αποκλίνει}$$

Η (z_n) δεν είναι μωυμιν

γ) Κριτήριο Pijais: $\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|z_n|} < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} |z_n| < +\infty$ και

$$\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|z_n|} > 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} z_n \text{ αποκλίνει}$$

[αν $\exists \lim_{n \rightarrow \infty} |z_n| \in [0, +\infty)$ τότε $\lim_{n \rightarrow \infty} |z_n| = \limsup_{n \rightarrow \infty} |z_n| = \liminf_{n \rightarrow \infty} |z_n|$ και αντιστοίχως]

[Έστω $(a_n) \subset [0, +\infty)$. Τότε, αν η (a_n) είναι φραγμένη, τότε $\limsup_{n \rightarrow \infty} a_n =$ το μέγιστο σημείο συσσώρευσης της ακολουθίας = το μέγιστο όριο από όλα τα όρια των υποακολουθιών.]

(Όταν λέμε φραγμένη είναι και πάνω και κάτω φραγμένη. Αλλά τώρα μιλάμε για θετικές ακολουθίες άρα μας νοιάζει μόνο από πάνω)

Αν η (a_n) δεν είναι φραγμένη, τότε υπάρχει υποακολουθία, βε $n \in a_n \rightarrow \infty$ και θέτουμε $\limsup_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty$

Απόδειξη του β) (ενδεικτικά τα άλλα ασκήσεις)

Έστω $\limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{|z_{n+1}|}{|z_n|} < 1 \Rightarrow \exists a \in (0, 1): \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{|z_{n+1}|}{|z_n|} < a$ [π.χ. $a = \frac{1}{2}$]

$\Rightarrow \exists n_0 \in \mathbb{N} \quad \forall n \geq n_0: \frac{|z_{n+1}|}{|z_n|} < a$ [αν υπήρχε a_{k_n} βε $a_{k_n} \geq a$, τότε δε

θα ισχυε $\limsup_{n \rightarrow \infty} a_n < a$]

$\forall n \geq n_0 \quad \frac{|z_{k+1}|}{|z_k|} = \prod_{k=n_0}^n \frac{|z_{k+1}|}{|z_k|} < \frac{a^{n+1}}{a^{n_0}} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} |z_n|$ από το κριτήριο σύγκρισης και την σύγκλιση της γεωμ. σειράς

§ 4.2 Δυναμοσειρές.

Ορισμός: Μια σειρά (άρα, καταρχήν, καμία πληροφορία περί σύγκλισης ή μη) της μορφής $(*) \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n$ ονομάζεται δυναμοσειρά με κέντρο $a \in \mathbb{C}$ και συντελεστές $c_n \in \mathbb{C}, n \in \mathbb{N}$.

Η $(*)$ είναι μια σειρά συναρτήσεων $f_n(z) = c_n (z-a)^n$

Παρενύθεση. Έστω $a \neq D \in \mathbb{C}$. Έστω $f_n: D \rightarrow \mathbb{C} \forall n \in \mathbb{N}$. Τότε η $(f_n)_{n \in \mathbb{N}}$ ονομάζεται ακολουθία συναρτήσεων και η ακολουθία συναρτήσεων $g_n = \sum_{k=1}^n f_k$ ονομάζεται σειρά συναρτήσεων και συμβολίζεται με $\sum_{n=1}^{\infty} f_n$

Λέμε ότι η $(f_n)_{n \in \mathbb{N}}$ συγκλίνει κατά σημείο στην $f: D \rightarrow \mathbb{C}$, αν $f_n(z) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} f(z) \forall z \in D$

Αντίστοιχα, η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} f_n$ συγκλίνει κατά σημείο, αν $\sum_{n=1}^{\infty} f_n(z)$ συγκλίνει $\forall z \in D$.

Λέμε ότι η $(f_n)_{n \in \mathbb{N}}$ συγκλίνει ομοιόμορφα στην $f: D \rightarrow \mathbb{C}$, αν

$$\sup_{z \in D} |f_n(z) - f(z)| \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \text{ δηλαδή } \|f_n - f\|_{\infty} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$$

Αν $f_n, f \in C(D) = \{ \text{συνεχείς συναρτήσεις από το } D \text{ στο } \mathbb{C} \}$ και D συμπαγές τότε $f_n - f \in C(D) \Rightarrow |f_n - f| \in C(D) \Rightarrow \exists \|f_n - f\|_{\infty} \in [0, +\infty) \forall n \in \mathbb{N}$

Πρόταση: $f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα $\Rightarrow f_n \rightarrow f$ κατά σημείο.

Απόδειξη: $f_n \rightarrow f$ ομοιόμ. $\Leftrightarrow \|f_n - f\|_{\infty} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \forall \epsilon > 0 \exists n_0 \forall n > n_0: \|f_n - f\|_{\infty} < \epsilon$

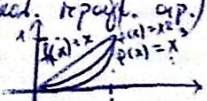
$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 \exists n_0 \forall n > n_0: \sup_{z \in D} |f_n(z) - f(z)| < \epsilon \Rightarrow \forall z \in D: 0 < |f_n(z) - f(z)| \leq \|f_n - f\|_{\infty} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$$

Από κριτήριο ισοσυγκλιωτών, $|f_n(z) - f(z)| \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \Rightarrow f_n \rightarrow f$ κατά σημείο

Το αντίστροφο δεν ισχύει, δηλ. $f_n \rightarrow f$ κατά σημείο $\not\Rightarrow f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα

(Αντί)παράδειγμα: Έστω $D = [0, 1] \subset \mathbb{R}$, $f_n(x) = x^n, x \in D$. Τότε παρατηρούμε ότι η ακολουθία συναρτήσεων $f_n: D \rightarrow \mathbb{R}$ συγκλίνει κατά σημείο στην $f(x) = 0 \forall x \in D = [0, 1]$. Αν λ. $\forall x \in [0, 1]: f_n(x) = x^n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 = f(x)$. Όμως,

δεν συγκλίνει ομοιόμορφα στο π.ο. της αφού αν ισχύε αυτό τότε θα ισχύε $\|f_n - g\|_{\infty} = \sup_{x \in [0, 1]} |f_n(x) - g(x)| = \sup_{x \in [0, 1]} |x^n - 0| = \sup_{x \in [0, 1]} x^n = 1 \not\rightarrow 0$ και άρα (μοναδικότητα οπ. αεσ. κριτ. απ.) $g(x) = 0 \forall x \in D$.

Δυναμοσειρές

Ορισμός:
$$\sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n \quad (*)$$

ονομάζεται δυναμοσειρά κέντρου $a \in \mathbb{C}$ και συντελεστής $(c_n) \subset \mathbb{C}$

[για $z=a \Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} c_n (a-a)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^n c_k (a-a)^k = c_0 \cdot 0^0 + 0 + \dots + 0 = c_0$

Η δυναμοσειρά (*) πάντα συγκλίνει ως σταθερή ακολουθία με μόνο όριο το c_0

(Ερώτηση: για ποια $z \neq a$ συγκλίνει η * ;)

Η (*) είναι σειρά συναρτήσεων $f_n(z) = c_n (z-a)^n, z \in \mathbb{C}$ [για κάθε n σταθερό $n \in \mathbb{N}_0$] οι οποίες είναι ακέραιες με $f_n'(z) = n c_n (z-a)^{n-1}$ που ορίζει στο πεδίο σύγκλισης της

$$D := \{ z \in \mathbb{C} : \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n \text{ συγκλίνει} \} \quad (a \in D \Rightarrow D \neq \emptyset)$$

για μια συνάρτηση $f: D \rightarrow \mathbb{C}$, το κατά σημείο όριο της δυναμοσειράς

(*) $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n, z \in D \quad (**)$ και η (*) είναι το ανάπτυγμα της f .

Παράδειγμα: Η γεωμετρική σειρά με πεδίο σύγκλισης $D = D(0,1)$

$$\sum_{n=0}^{\infty} z^n = \frac{1}{1-z}$$

Προσοχή: Η $f(z) = \frac{1}{1-z}$ ορίζεται στο $\mathbb{C} \setminus \{1\}$ και βέβαια είναι ολόμορφη. Παρόλα αυτά, αναπτύσσεται στη γεωμετρική σειρά μόνο στο $D(0,1)$

Παρατήρηση: (Άσκηση)

Αν η (c_n) είναι και η $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{c_n}{n!} z^n$ μόνο για $z=0$

φραγμένη, τότε η $\sum_{n=0}^{\infty} c_n z^n$ συγκλίνει ανάλογα $\forall z \in D$ ενώ η $\sum_{n=0}^{\infty} n! z^n$ συγκλίνει ανάλογα $\forall z \in D$

Κίνητρο ομοιομορφίας σύγκλισης (ακολουθιών ή σειρών συναρτήσεων)

$$\text{Έστω } f(z) = \sum_{n=1}^{\infty} \underbrace{c_n(z-z_0)^n}_{f_n(z)}, z \in D = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \underbrace{c_k(z-z_0)^k}_{f_k(z)}$$

$$\Rightarrow \frac{d}{dz} f(z) = \lim_{w \rightarrow 0} \frac{f(z+w) - f(z)}{w} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{f_k(z+w) - f_k(z)}{w}$$

Ερώτηση: Μπορώ να αλλάξω τη σειρά δύο οριακών διαδικασιών και να πάω από $\lim_{w \rightarrow 0} \lim_{n \rightarrow \infty}$, με το ίδιο αποτέλεσμα, στο

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \lim_{w \rightarrow 0} ;$$

Ορισμός: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ και $f_n: D \rightarrow \mathbb{C}, n \in \mathbb{N} = \{1, 2, \dots\}$. Λέμε ότι η ακολουθία συναρτήσεων $(f_n)_{n \in \mathbb{N}}$ συγκλίνει ομοιομορφα στην $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ αν:

$$\|f_n - f\| := \sup_{z \in D} |f_n(z) - f(z)| \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$$

και η σειρά συναρτήσεων $\sum_{n=1}^{\infty} f_n$ συγκλίνει ομοιομορφα στην f αν η ακολουθία μερικών αθροισμάτων $(\sum_{k=1}^n f_k)$ συγκλίνει ομοιομορφα στην f .

Θεώρημα SOS

Έστω $D \subset \mathbb{C}$ και $f_n: D \rightarrow \mathbb{C}, n \in \mathbb{N}$

a) f_n συγκλίνει ομοιομορφα στην f , τότε συγκλίνει και κατά σημείο στην f , δηλ. $\forall z \in D: f_n(z) \rightarrow f(z)$ [$\forall z \in D: |f_n(z) - f(z)| \leq \|f_n - f\| \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$]

b) (Κριτήριο Cauchy) (f_n) συγκλίνει ομοιομορφα $\Leftrightarrow (f_n)$ είναι ακολουθία Cauchy, δηλ. $\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n, m > n_0: \|f_n - f_m\| < \varepsilon$

γ) (Κριτήριο Weierstrass) $\|f_n\| \leq M_n \forall n \in \mathbb{N}$ και $\sum_{n=1}^{\infty} M_n < +\infty \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} f_n$ συγκλίνει ομοιομορφα

δ) Αν οι f_n συνεχείς και $f_n \rightarrow f$ ομοιομορφα, τότε και η f συνεχής

$[\xrightarrow{(\delta)} 0 \text{ χώρος } (C(D), \|\cdot\|), D \text{ συμπαγές, όπου } \|\cdot\| \text{ είναι νόρμα, είναι ένας χώρος Banach. Δηλαδή, ένας χώρος με μετρική } (\Rightarrow \text{ μετρική } \|\cdot\|) \text{ είναι πλήρης}]$

Απόδειξη (β):

($\rightarrow$)
 Έστω $f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα (και $\varepsilon > 0$). Τότε $\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \forall n, m \geq n_0$:

$$\|f_n - f\| < \frac{\varepsilon}{2}, \|f_m - f\| < \frac{\varepsilon}{2}$$

$$\Rightarrow \|f_n - f_m\| \stackrel{(*)}{\leq} \|f_n - f\| + \|f - f_m\| < \frac{\varepsilon}{2} + \frac{\varepsilon}{2} = \varepsilon$$

$$[*] \forall z \in D \quad |f_n(z) - f_m(z)| \leq |f_n(z) - f(z)| + |f(z) - f_m(z)| \leq \|f_n - f\| + \|f - f_m\|$$

$$\Rightarrow \|f_n - f_m\| \leq \|f_n - f\| + \|f - f_m\|$$

($\leftarrow$)
 Έστω (f_n) ακολουθία Cauchy (ως προς $\|\cdot\|$) δηλαδή

$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \forall m, n \geq n_0$
 $(\|f_n(z) - f_m(z)\| \leq) \|f_n - f_m\| < \varepsilon \quad \forall z \in D, \text{ δηλ. } n \text{ } (f_n(z)) \subset \mathbb{C} \text{ είναι ακολουθία Cauchy}$

$\implies \mathbb{C}$ πλήρης

Εποί, ορίσεται μια (μοναδική) $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ με $f_n \rightarrow f$ κατά σημείο
 Θυμό $f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα. Αφού f_n ακολουθία Cauchy έχουμε:

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \forall n, m \geq n_0: \forall z \in D: |f_n(z) - f_m(z)| < \varepsilon \Rightarrow \lim_{m \rightarrow \infty} |f_n(z) - f_m(z)| \leq \varepsilon \Rightarrow \left| \lim_{m \rightarrow \infty} (f_n(z) - f_m(z)) \right| =$$

$$|f_n(z) - \underbrace{\lim_{m \rightarrow \infty} f_m(z)}_{f(z)}| \leq \varepsilon$$

Απόδειξη (δ): Θ.ν.δ. Η ακολουθία μερικών αθροισμάτων $\sum_{k=1}^n f_k$ είναι ακολουθία Cauchy (ως προς $\|\cdot\|$).
 Αφού $\forall n, l \in \mathbb{N}$

Το ίδιο ισχύει και για τμω $\sum_{k=1}^{n+l} f_k(z)$ (στον $\mathbb{R}$)

$$\forall z \in D \quad \left| \sum_{k=n+1}^{n+l} f_k(z) \right| \leq \sum_{k=n+1}^{n+l} |f_k(z)| \leq \sum_{k=n+1}^{n+l} \|f_k\| \leq \sum_{k=n+1}^{n+l} M_k \Rightarrow \left\| \sum_{k=n+1}^{n+l} f_k \right\| \leq \sum_{k=n+1}^{n+l} M_k$$

(δ) $f_n: D \rightarrow \mathbb{C}, D \subset \mathbb{C}, n \in \mathbb{N}, f: D \rightarrow \mathbb{C}$

$f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα & f_n είναι συνεχείς $\Rightarrow f$ συνεχής
 Προκύπτει από το λήμμα (με τη βοήθεια του οποίου προκύπτει και η «μεταφορά» και άλλων ιδιοτήτων των f_n στην f).

Λήμμα: $D \subset \mathbb{C}, a \in \mathbb{C}$ σημείο συσσώρευσης του D . Έστω $f_n, f: D \rightarrow \mathbb{C}$
 με $f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα και $\forall n \in \mathbb{N}: \lim_{z \rightarrow a} f_n(z) = A_n \Rightarrow$
 $\Rightarrow (A_n) \subset \mathbb{C}$ συγκλίνει και $\lim_{z \rightarrow a} f(z) = \lim_{n \rightarrow \infty} A_n$

[Αρα, αν f_n συνεχής στο σημ. συσ. $a \in D$, τότε $\lim_{z \rightarrow a} f_n(z) = f_n(a) \Rightarrow$
 $f_n \xrightarrow{\text{ομοιόμορφα}} f \Rightarrow f_n \xrightarrow{\text{εξ}} f$ $\lim_{z \rightarrow a} f(z) = \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(a) = f(a)$

Ανλαδή, λήμμα $\Rightarrow \lim_{z \rightarrow a} f(z) = \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(a) = f(a) \Rightarrow \lim_{z \rightarrow a} f(z) = f(a)$, δηλ. f συνεχής στο a .
↑ λήμμα   ↑ και σημείο σύγκλισης

Απόδειξη: Έστω $\varepsilon > 0$. Αφού $f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα, $\exists n_0: \forall n, m \geq n_0, \forall z \in D$:

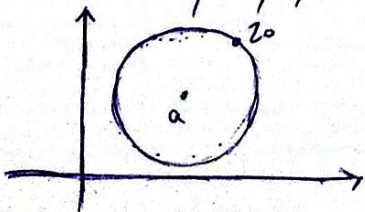
$$|f_n(z) - f_m(z)| < \varepsilon \Rightarrow \underbrace{\lim_{z \rightarrow a} f_n(z)}_{A_n} - \underbrace{\lim_{z \rightarrow a} f_m(z)}_{A_m} \leq \varepsilon \Rightarrow |A_n - A_m| \leq \varepsilon/3 \text{ και}$$

$$\forall z \in D: |f_n(z) - f(z)| \leq \|f_n - f\| < \varepsilon/3 \text{ και γι' αυτό το } n \in \mathbb{N} \exists \delta > 0:$$

$$\forall z \in D, 0 < |z - a| < \delta: |f_n(z) - A_n| < \frac{\varepsilon}{3} \quad \left[\forall n \in \mathbb{N} \lim_{z \rightarrow a} f_n(z) = A_n \right]$$

$$\Rightarrow \forall z \in D, 0 < |z - a| < \delta: |f(z) - A| \leq |f(z) - f_n(z)| + |f_n(z) - A_n| + |A_n - A| < \varepsilon$$

Με τη βοήθεια του θεωρήματος (ιδιότητες ομοιόμορφης σύγκλισης):
Πρόταση: Έστω η δυναμοσειρά $\sum_{n=0}^{\infty} c_n(z-a)^n$ συγκλίνει σε κάποιο $z \neq a$.
 $\Rightarrow$ Η δυναμοσειρά συγκλίνει απόλυτα στον ανοικτό δίσκο $D(a, |z_0 - a|)$
 και μέγιστα ομοιόμορφα στα συριζαφι υποσύνολα του δίσκου αυτού.

Απόδειξη: Από $\sum_{n=0}^{\infty} c_n (z_0 - a)^n$ συγκλίνει $\Rightarrow c_n (z_0 - a)^n \rightarrow 0 \Rightarrow$

$\Rightarrow \exists c > 0 \ \forall n \in \mathbb{N}_0 : |c_n| \cdot |z_0 - a|^n \leq c$
 Από, ως γεωμετρική σειρά, $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{|z-a|^n}{|z_0-a|^n} < +\infty, z \in D(a, |z_0-a|) \Leftrightarrow |z-a| < |z_0-a|$
 και αφού $|c_n| \cdot |z_0-a|^n = |c_n| \cdot |z_0-a|^n \frac{|z-a|^n}{|z_0-a|^n} \leq c \frac{|z-a|^n}{|z_0-a|^n} \Rightarrow$ [Από κριτήριο σύγκλισης ($|w_n| \leq |z_n|$ και $\sum |z_n| < +\infty \Rightarrow \sum |w_n| < +\infty$)] $\Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} |c_n| |z_0-a|^n < +\infty$.

Λήμμα: Έστω $K \subset D(a, r), r > 0, K$ συμπαγές $\neq \emptyset \Rightarrow$

$\exists \rho \in (0, r) : K \subset \bar{D}(a, \rho)$

Εφαρμογή του λήμματος: Έστω $K \subset D(a, |z_0-a|)$ συμπαγές $\xRightarrow{\text{λήμμα}} \exists \rho \in (0, r) : K \subset \bar{D}(a, \rho)$
 $\Rightarrow \forall z \in K : |c_n| \cdot |z-a|^n \leq |c_n| \cdot \rho^n = |c_n| \cdot r^n \frac{\rho^n}{r^n} \quad \mu \epsilon \sum_{n=0}^{\infty} (\frac{\rho}{r})^n < +\infty \xRightarrow{\text{Weierstrass}}$
 $\Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} \underbrace{c_n (z-a)^n}_{f(n)}$ συγκλίνει ομοιόμορφα στο K ($\Rightarrow \|f_n\| \leq c (\frac{\rho}{r})^n = M_n$)

Πρόταση: Έστω η δυναμοσειρά $\sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n$ με κέντρο $a \in \mathbb{C}$ και συντελεστές $c_n \in \mathbb{C}$, τότε το $R := \sup \{ r > 0 : (|c_n| \cdot r^n)_{n \in \mathbb{N}}$ φραγμένη $(\subset \mathbb{R}) \}$ $\in [0, +\infty]$ είναι η ακτίνα σύγκλισης της δυναμοσειράς.

δηλαδή:
 α) αν $R \in (0, +\infty)$, η δυναμοσειρά συγκλίνει απόλυτα για $z \in D(a, R)$ και αποκλίνει για $z \in \mathbb{C} \setminus \bar{D}(a, R)$. [για $z \in \partial D(a, R)$ δεν υποφαινεται η πρόταση]
 β) αν $R=0$, η δυναμοσειρά συγκλίνει μόνο για $z=a$
 γ) αν $R=+\infty$, η δυναμοσειρά συγκλίνει απόλυτα $\forall z \in \mathbb{C}$

Απόδειξη: Αν $R \in (0, +\infty]$ και $|z-a| < R$, τότε $\exists \rho \in (0, R)$ με $|z-a| < \rho < R$ και για $c > 0 \ \mu \epsilon \ |c_n| r^n \leq c \ \forall n \in \mathbb{N}$ κριτήριο σύγκλισης
 $\Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} |c_n| |z-a|^n = \sum_{n=0}^{\infty} |c_n| \cdot r^n \frac{|z-a|^n}{r^n} \leq \sum_{n=0}^{\infty} c \frac{|z-a|^n}{r^n} < +\infty$
 $\Rightarrow$ η $\sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n$ είναι $\mu \epsilon$ φραγμένη $\Rightarrow$ συγκλίνει απόλυτα.
 Αν $R \in [0, +\infty)$ και $|z-a| > R$, η $(|c_n| |z-a|^n)$ είναι $\mu \epsilon$ φραγμένη $\Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n$ αποκλίνει.

Αν $R=0$, τότε $\sum_{n=0}^{\infty} c_n 0^n = c_0$ και $\sum_{n=0}^{\infty} |c_n| \cdot 0^n = |c_0|$

Πρόταση: Αν για την σειρά $\sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n$ $\exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n > n_0 : c_n \neq 0$ και $\exists R := \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|c_n|}{|c_{n+1}|} \in [0, +\infty]$, τότε αυτό είναι η ακτίνα σύγκλισης της σειράς.

Απόδειξη: Προκύπτει από το κριτήριο του λόγου αφού για $z \neq a$
 $0 < |z-a| \leq R \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|c_{n+1}(z-a)^{n+1}|}{|c_n(z-a)^n|} = \frac{|z-a|}{R} \leq 1$ με $\frac{1}{+\infty} = 0$, $\frac{1}{0} = +\infty$

Πρόταση: Η ακτίνα σύγκλισης της σειράς $\sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n$ είναι

$R := \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|c_n|}}$

με $\frac{1}{+\infty} = 0, \frac{1}{0} = +\infty$
 $\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|c_n| \cdot |z-a|^n} = |z-a| \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|c_n|}$

Απόδειξη: $|z-a| \leq R \Rightarrow$

Παρατήρηση: i) Αν $R \in [0, +\infty]$ είναι η ακτίνα σύγκλισης της σειράς $(c_n) \subset \mathbb{C}$ τότε:

- (*) $\sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n$
  - ο ανοικτός κυκλικός δίσκος $D(a, R)$, αν $R = (0, +\infty)$
  - το μονοσύνολο $\{a\}$, αν $R = 0$
  - το $\mathbb{C}$, αν $R = +\infty$
- Είναι υποσύνολα του πεδίου σύγκλισης $D := \{z \in \mathbb{C} : \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n \text{ συγκλίνει}\}$
 της συνάρτησης $f(z) := \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n, z \in D$ και ονομάζεται δίσκος σύγκλισης της f (ή και της δ.σ.)

ii) Και από τους τρεις ισοδύναμους χαρακτηρισμούς της ακτίνας σύγκλισης της δ.σ. (*), προκύπτει ότι αυτή η δ.σ. εξαρτάται μόνο από τους συντελεστές (c_n) (και όχι από το κέντρο της)

iii) Αν $(c_n), (b_n) \subset \mathbb{C}$ ακολουθίες ~~συντελεστών~~ για δύο δ.σ. με ακτίνας σύγκλισης R_c, R_b αντίστοιχα και $|b_n| \leq |c_n| \forall n \geq n_0$, τότε $R_c \leq R_b$ αφού $\forall r > 0$ $(|c_n| r^n)_{n \in \mathbb{N}}$ φραγμένη $\Rightarrow (|b_n| r^n)_{n \in \mathbb{N}}$ φραγμένη (**)

iv) Για τις δυναμοσειρές $\sum_{n=0}^{\infty} c_n(z-a)^n$ και $\sum_{n=0}^{\infty} n c_n(z-a)^{n-1}$ με ακτίνες σύγκλισης R, R' αντίστοιχα τότε: $\boxed{R=R'}$

Πράγματι, $z \neq a$: $\sum_{n=0}^{\infty} c_n(z-a)^n = c_0 + \sum_{n=1}^{\infty} c_n(z-a)^n$
 $\sum_{n=1}^{\infty} n c_n(z-a)^{n-1} = \frac{1}{z-a} \sum_{n=1}^{\infty} n c_n(z-a)^n$

και αφού $|c_n| \leq n |c_n| \quad \forall n \in \mathbb{N}$ $\xrightarrow[\text{ποροσθήκη}]{\text{προσθήκη}}$ $R' \leq R$

Εστω $R' < R \Rightarrow \exists r', r \in (0, +\infty) : R' < r' < r < R$ και αφού για $a \in (0, 1)$
 $\xrightarrow[\text{λόγου}]{\text{κριτήριο}}$ $\frac{(n+1) a^{n+1}}{n a^n} = (1 + \frac{1}{n}) a \rightarrow a \in (0, 1) \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} n a^n < +\infty \Rightarrow n a^n \rightarrow 0$

Τότε η ακολουθία $n |c_n| (r')^n = n \left(\frac{r'}{r}\right)^n$ θα είναι φραγμένη
 το οποίο είναι άτοπο αφού $R' < r'$

Θεώρημα SOS Εστω η δ.σ. $\sum_{n=0}^{\infty} c_n(z-a)^n$, $a \in \mathbb{C}$ με ακτίνα σύγκλισης $R \in (0, +\infty]$ και δισκο σύγκλισης $D(a, R)$. Τότε, η συνάρτηση

(*) $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} c_n(z-a)^n$ είναι συνεχής και ολόμορφη και η μιγαδική παράγωγός της είναι η $f'(z) = \sum_{n=1}^{\infty} n c_n(z-a)^{n-1}$, $z \in D(a, R)$.

Επίσης, η (*) είναι άπειρες φορές μιγαδικά διαφορίσιμη στο $D(a, R)$ με k τάξης ολόμορφη παράγωγο.

$$f^{(k)}(z) = \sum_{n=k}^{\infty} \frac{n!}{(n-k)!} c_n \cdot (z-a)^{n-k}, \quad z \in D(a, R), \quad k \in \mathbb{N}_0 \left[\Rightarrow c_k = \frac{f^{(k)}(a)}{k!} \right]$$

Ακόμα, το ανάπτυγμα μιας συνάρτησης σε δ.σ. κέντρου $a \in \mathbb{C}$ και ακτίνες $R > 0$, αν υπάρχει, είναι μοναδικό.

Τέλος, η (*) είναι άπειρες φορές $\mathbb{R}$ -διαφορίσιμη στο $D(a, R)$, δηλαδή $f \in C^\infty(D(a, R))$

1) $f_n \xrightarrow{\text{ομοι.}} f$
 $\in C(D) \Rightarrow \in C(D)$

2) Πρόταση: $\sum_{n=0}^{\infty} c_n(z-a)^n$ συγκλίνει σε κάποιο $z_0 \neq a \Rightarrow$ συγκλίνει απόλυτα στον $D(a, |z_0-a|)$ και υποσύνολο του $D(a, |z_0-a|)$ συγκλίνει ομοιόμορφα στο σύμφραγμα

3) Κάθε δ.σ. έχει μια ακτίνα σύγκλισης $R \in [0, +\infty]$ όπου:
 α) $R \in (0, +\infty) \Rightarrow$ η δ.σ. συγκλίνει απόλυτα στο $D(a, R)$ και αποκλίνει στο $\mathbb{C} \setminus \bar{D}(a, R)$

β) $R=0 \Rightarrow$ η δ.σ. συγκλίνει (απόλυτα) μόνο για $z=a$

γ) $R=+\infty \Rightarrow$ η δ.σ. συγκλίνει απόλυτα σε όλο το $\mathbb{C}$

3') i) $R = \sup \{ r \geq 0 : (|c_n| r^n \text{ φραγμένη}) \}$
 ii) Αν $c_n \neq 0 \forall n \neq 0$ και $\exists \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|c_n|}{|c_{n+1}|} \in [0, +\infty] \Rightarrow R = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|c_n|}{|c_{n+1}|}$

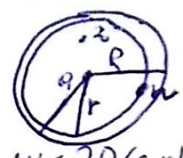
iii) $R = \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|c_n|}}$

4) Οι δ.σ. $\sum_{n=0}^{\infty} c_n(z-a)^n$ και (αυτή που προκύπτει κατά όρο παραγώγιση) $\sum_{n=1}^{\infty} n c_n(z-a)^{n-1}$ έχουν ίση ακτίνα σύγκλισης

2ο βασικό θεώρημα της μιγ. αναλ. (μετά το C.R.)
 Θεώρημα: [SOS] Έστω δ.σ. $\sum_{n=0}^{\infty} c_n(z-a)^n$ με $R \in (0, +\infty]$ και $D(a, R)$. Τότε, η $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} c_n(z-a)^n$, $z \in D(a, R)$ είναι (συνεχώς και) ομοιόμορφα με μιγαδική παραγώγο
 $f'(z) = \sum_{n=1}^{\infty} n c_n(z-a)^{n-1}$, $z \in D(a, R)$

Απόδειξη: Ομοιόμορφη $\Rightarrow$ συνεχώς αλλά μπορείτε και απεξ. να δείξετε τη συνέχεια: Έστω $z_0 \in D(a, R) \Rightarrow \exists r \in (|z_0-a|, R)$ έτσι f συγκλίνει ομοιόμορφα στο $\bar{D}(a, r)$ και άρα και στον $D(a, r)$ (βλ. 1,2) και προκύπτει ότι η f είναι συνεχής στο $D(a, r)$ και άρα και στο $z_0 \in D(a, r)$

Ολομορφία: Έστω $z_0 \in D(a, R) \Rightarrow \exists r_0 \in (|z_0 - a|, R) \Rightarrow$

$\Rightarrow z_0 \in D(a, r)$ και $\sum_{n=1}^{\infty} n |c_n| r^{n-1} < +\infty$ [αφού $\forall w \in D(a, r)$ η $\sum_{n=1}^{\infty} n c_n (w-a)^{n-1}$ συγκλίνει απόλυτα (ορισμός) ακτίνας συγκλίνουσας και (4)]

Έστω $\epsilon > 0$ έτσι ώστε $D(z_0, \epsilon) \subset D(a, r)$. Τότε από τμ (*) $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n$, $z \in D(a, r)$ προκύπτει $\forall z \in D(z_0, \epsilon) \setminus \{z_0\}$ $\frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} = \sum_{n=1}^{\infty} c_n \frac{(z-a)^n - (z_0-a)^n}{(z-a) - (z_0-a)} = \sum_{n=1}^{\infty} c_n g(z-a, z_0-a)$ με $g(w, w_0) = \frac{w^n - w_0^n}{w - w_0} = \sum_{k=0}^{n-1} w^k w_0^{n-1-k}$ επειδή από $w=0$ το $\sum$ έχει n τμ c .

$\Rightarrow$ από τμ $\sum_{n=1}^{\infty} n |c_n| r^{n-1} < +\infty$ και τμ $|g(w, w_0)| \leq n \cdot r^{n-1}$, με κριτήριο του Weierstrass προκύπτει ότι η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} f_n(z) = \sum_{n=1}^{\infty} c_n g(z-a, z_0-a)$ συγκλίνει ομοιόμορφα στο $\overline{D}(a, r)$

$\Rightarrow$ η συνάρτηση που ορίζεται από τη σειρά αυτή είναι συνεχής, δηλαδή, ειδικότερα:

$$\lim_{z \rightarrow z_0} \sum_{n=1}^{\infty} f_n(z) = \sum_{n=1}^{\infty} f_n(z_0) = \sum_{n=1}^{\infty} c_n g(z-a, z_0-a) = \sum_{n=1}^{\infty} n c_n (z_0-a)^{n-1}$$

$$\text{Άρα } \underbrace{\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0}}_{f'(z_0)} = \sum_{n=1}^{\infty} n c_n (z_0-a)^{n-1}$$

Ειδικά: Θεώρημα: $\sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n = f(z)$ $z \in D(a, R)$, $R > 0$ ακτίνα συγκλίνουσας είναι ολόμορφη στο $D(a, R)$ ($\Rightarrow$ συνεχής) με $f'(z) = \frac{d}{dz} f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{d}{dz} (c_n (z-a)^n) = \sum_{n=1}^{\infty} n c_n (z-a)^{n-1}$, $z \in D(a, R)$.

Πόρισμα: Η $f: D(a, R) \rightarrow \mathbb{C}$ είναι οσείρες φορές μιγαδικά διαφορίση με k -τάξης μιγαδική παράγωγο η οποία είναι ολόμορφη και δίνεται από την δυναμική σειρά με τον ίδιο δίσκο συγκλίνουσας $f^{(k)}(z) = \sum_{n=k}^{\infty} \frac{n!}{(n-k)!} c_n (z-a)^{n-k}$, $z \in D(a, R)$, $k \in \mathbb{N}_0 \Rightarrow c_k = \frac{f^{(k)}(a)}{k!}$, $k \in \mathbb{N}_0$

$$\gamma) \cos z = \sum_{n=0}^{\infty} c_n \frac{z^n}{n!}, \quad \sin z = \sum_{n=0}^{\infty} d_n \frac{z^n}{n!}$$

$$c_n = \begin{cases} 1, & n=4k=2(2k) \\ 0, & n=4k+1 \\ -1, & n=4k+2, 2(2k+1) \\ 0, & n=4k+3, 2(2k+1)+1 \end{cases}$$

$$d_n = \begin{cases} 0, & n=4k \\ 1, & n=4k+1 \\ 0, & n=4k+2=2(2k+1) \\ -1, & n=4k+3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow c_n + i d_n = \begin{cases} 1, & n=4k \\ i, & n=4k+1 \\ -1, & n=4k+2 \\ i, & n=4k+3 \end{cases} = i^n \Rightarrow (c_n + i d_n) \frac{z^n}{n!} = \frac{(iz)^n}{n!} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \cos z + i \sin z = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(iz)^n}{n!} =: F(iz) \quad \forall z \in \mathbb{C}$$

Πρόταση: Η εκθετική συνάρτηση $e^z = e^{\operatorname{Re} z + i \operatorname{Im} z} = e^{\operatorname{Re} z} (\cos(\operatorname{Im} z) + i \sin(\operatorname{Im} z))$ $z \in \mathbb{C}$, αναπτύσσεται σε δ.σ. με κέντρο το 0 και ακτίνα σύγκλισης $+\infty$, ως $e^z = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{n!} \quad \forall z \in \mathbb{C}$

Απόδειξη: $\left[\sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{n!} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{c_n z^n}{1 \cdot n!} \right]$ συγκλίνει απόλυτα $\forall z \in \mathbb{C}$.

Θέτω $F(z) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{n!} \quad \forall z \in \mathbb{C}$.

Θυμό $e^z = F(z)$: $F: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ είναι ολόμορφη (ως δ.σ. με ακτ. σύγκλισης $= +\infty$) με $F'(z) = \sum_{n=1}^{\infty} n \frac{z^{n-1}}{n!} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^{n-1}}{(n-1)!} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^{n-1}}{(n-1)!} = F(z)$

Για $c \in \mathbb{C}$, αλλά σταθερό, η συνάρτηση $f(z) := F(z) \cdot F(c-z)$, $z \in \mathbb{C} \Rightarrow f'(z) = F'(z) \cdot F(c-z) + F(z) \cdot F'(c-z) = F(z) \cdot F(c-z) + F(z) \cdot F'(c-z) = F(z) \cdot F(c-z) + F(z) \cdot F'(c-z) = F(z) \cdot F(c-z) + F(z) \cdot F'(c-z) = F(z) \cdot F(c-z) + F(z) \cdot F'(c-z) = 0 \quad \forall z \in \mathbb{C}$

Ισχύει: Πρόταση: $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη με $f' = 0$ και $D \subset \mathbb{C}$ συνεκτική $\Rightarrow f = \text{σταθερή}$

Απόδειξη:

$$F(z)F(c-z) = f(z) = f(0) = F(0)F(c-0) = F(c)$$

∃! w = c-z ε xw   F(z+w) = F(z) · F(w)   ∀ z, w ∈ C

2) Το ανάπτυγμα μιας συνάρτησης σε δυναμοσειρά κέντρου α είναι μοναδικό

3) Η f είναι και άπειρες φορές R-διαφορίσιμη, $f \in C^\infty(D(a, R))$

Απόδειξη: 1) Από το θεώρημα έχουμε για $k=1$

$$f'(z) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n+1)!}{n!} c_{n+1} (z-a)^n, \quad z \in D(a, R) \xrightarrow{\text{θεωρ.}} f' \text{ ολόμορφη και}$$

$$f''(z) = \sum_{n=2}^{\infty} n \frac{(n+1)!}{n!} c_{n+1} (z-a)^{n-1} = \sum_{n=2}^{\infty} (n-1) \frac{n!}{(n-1)!} c_n (z-a)^{n-2} =$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(n+2)!}{n!} c_{n+2} (z-a)^n \xrightarrow{\text{θεωρημα}} \dots \text{πραγματικά} \Rightarrow (1)$$

2) Έστω $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n \quad [z \in D(a, R)]$

$= \sum_{n=0}^{\infty} d_n (z-a)^n, \quad z \in D(a, R')$ με $R, R' > 0 \xrightarrow{(1)}$ η f είναι άπειρες φορές μηχ. διαφ. στο $D(a, \min\{R, R'\}) \Rightarrow c_k = \frac{f^{(k)}(a)}{k!} = d_k \Rightarrow$

$\Rightarrow R = R'$

3) Προηγούμενο κεφάλαιο (C.R.)

f ολόμορφη στο $D(a, R) \Leftrightarrow f$ R-διαφ. με C.R.

Αν $f = u + iv, \quad \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} : D(a, R) \rightarrow \mathbb{R}^2, \quad D(a, R) \subset \mathbb{R}^2$

$f' = u_x + i v_x \stackrel{\text{C.R.}}{=} v_y + i(-u_y) \xrightarrow{(1)} f' \text{ ολόμορφη} \Rightarrow \text{συνεχής} \Rightarrow$

$\Rightarrow u_x, u_y, v_x, v_y \in C(D(a, R)) \Rightarrow u, v \in C^1(D(a, R)) \xrightarrow{f' \text{ ολόμορφη}}$

$\Rightarrow f'' = u_{xx} + i v_{xx} = (v_x)_y + i(-u_x)_y = (v_y)_x + i(-u_y)_x \stackrel{\text{C.R.}}{=} (-u_y)_y + i(-v_y)_y$

Άρα $f'' = u_{xx} + i v_{xx} = v_{xy} + i(-u_{xy}) = v_{yx} + i(-u_{yx}) = -u_{yy} + i(-v_{yy}) \Rightarrow$

$\Rightarrow \Delta u = (\partial_x^2 + \partial_y^2)u = u_{xx} + u_{yy} = 0$ με $u, v \in C^2(D(a, R))$

$\Delta v = (\partial_x^2 + \partial_y^2)v = v_{xx} + v_{yy} = 0$

$\Leftrightarrow u, v$ αρμονικές (πραγματικές) συναρτήσεις στον κεντρικό δίσκο.

Γενικά, η αρμονική $\Leftrightarrow u \in C^2$ με $\Delta u = 0$

Συνεχίζοντας έτσι, προκύπτει ότι $u, v \in C^\infty(D(a, R))$.

Μια φορά μηχ. διαφ. $\Rightarrow$ Πάντα μηχ. διαφ.

Δυναμοσειρές βασικών συναρτήσεων

Ορισμός: Οι τριγωνομετρικές συναρτήσεις στο $\mathbb{C}$ ορίζονται ως:

$$\cos z = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{z^{2n}}{(2n)!}$$

$$\sin z = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{z^{2n+1}}{(2n+1)!}$$

$[0, \infty)$ δυναμοσειρές συγκλίνουν $\forall z \in \mathbb{C}$, αφού είδαμε:
 (c_n) φραγμένη $\Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} \frac{c_n}{n!} z^n$ συγκλίνουν απόλυτα στο $\mathbb{C}$
 κριτήριο λόγου $\Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} \frac{|z|^{n+1}}{n!} < +\infty \quad \forall z \in \mathbb{C}$

$$\left[z \neq 0 \frac{|z|^{n+1}}{(n+1)!} \cdot \frac{n!}{|z|^n} = \frac{1}{n+1} |z| \rightarrow 0 \right.$$

$$\left. z = 0 \text{ προφανές} \right]$$

+ κριτήριο σύγκρισης: $|c_n| \leq C \quad \forall n \in \mathbb{N}, C > 0 \Rightarrow$
 $|c_n| \frac{|z|^n}{n!} \leq C \frac{|z|^n}{n!} \quad \mu\epsilon \quad \sum_{n=0}^{\infty} C \frac{|z|^n}{n!} < +\infty$

Συνεπώς, για τμ $\cos$ έχουμε: $\begin{cases} d_{2n} = 0 \\ d_{2n+1} = (-1)^n, n \in \mathbb{N}_0 \end{cases}$
 για τμ $\sin$ έχουμε:

$$\Rightarrow \cos x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n}}{(2n)!} \quad \forall x \in \mathbb{R}, \quad \sin x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!} \quad \forall x \in \mathbb{R}$$

[Ότι αυτές οι δ.σ. στο $\mathbb{R}$ δίνουν τα γνωστά «εμπειρικά» $\cos, \sin$ αποδεικνύεται στα πλαίσια πραγμ. συν. πραγμ. μεταβλητής]

Ιδιότητες: α) $\cos(-z) = \cos z, \sin(-z) = -\sin z, \forall z \in \mathbb{C}$

β) Θεώρημα + Πρόταση $\Rightarrow \begin{cases} \cos: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C} \\ \sin: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C} \end{cases}$ είναι οκείριες

(απειρες φορές ~~...~~ $\mathbb{C}$ -διαφ και $\mathbb{R}$ -διαφ) ∞ $\mu\epsilon$ ~~...~~ $z^{(n-1)-1}$

$$(\cos z)' = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n 2n \frac{z^{2n-1}}{(2n)!} = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{z^{2n-1}}{(2n-1)!} = \sum_{n=1=0}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{z^{(n-1)-1}}{(2(n-1)-1)!} =$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{z^{2n}}{(2n+1)!} = -\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{z^{2n+1}}{(2n+1)!} = -\sin z$$

Αντίστοιχα $(\sin z)' = \cos z$

Ορίστε τις τριγων. συναρτήσεις

$$\cos z = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{z^{2n}}{(2n)!}, \quad \sin z = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{z^{2n+1}}{(2n+1)!} \quad \forall z \in \mathbb{C}$$

Επίσης, δείξτε:

$$e^z = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{n!} = f(z) \quad \forall z \in \mathbb{C}$$

- 1) $f(z+w) = f(z) \cdot f(w) \quad \forall z, w \in \mathbb{C}$
- 2) $f(iz) = \cos z + i \sin z \Rightarrow f(z) = f(x+iy) = f(x) \cdot f(iy)$

Παρατήρηση: Το προηγούμενο μας λέει ότι το e^z , όπως το ορίσατε μέσω της $e^x, \cos y, \sin y$ για $x, y \in \mathbb{R}$ και θεωρήτας για e^z τα αναπτυγμένα Taylor τους γνωστά δείξτε ότι $e^z = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{n!} \quad \forall z \in \mathbb{C}$. Θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε ως ορισμό και να πάρατε $e^{x+iy} = e^x (\cos y + i \sin y)$

Ιδιότητες: (Από τα προηγούμενα προκύπτουν)

- 1) $e^{z+w} = e^z \cdot e^w \quad \forall z, w \in \mathbb{C}$
- 2) $e^{iz} = \cos z + i \sin z \quad \forall z \in \mathbb{C}$
- 3) $\cos z = \frac{e^{iz} + e^{-iz}}{2}, \quad \sin z = \frac{e^{iz} - e^{-iz}}{2i}$
- 4) $\cosh z = \frac{e^z + e^{-z}}{2}, \quad \sinh z = \frac{e^z - e^{-z}}{2}$

Πρόταση: $\forall z \in \mathcal{D}(0,1) : \log(1+z) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n} \cdot z^n$

Απόδειξη: Η αντίστροφη σειρά της δ.σ. είναι (βλ. σχετικό κριτήριο)

$$R = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|c_n|}{|c_{n+1}|} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n} = 1 \quad \text{και} \quad \text{έστω} \quad f(z) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n} z^n, \quad z \in \mathcal{D}(0,1)$$

$$\text{Θυ} \delta_0 \log(1+z) = f$$

Έχουμε (αφαι $f = \delta. \sigma.$) f ολόμορφη στο δίσκο σύγκλισης

$$\Rightarrow f'(z) = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} z^{n-1} = \sum_{n=1}^{\infty} (-z)^{n-1} \frac{1}{z+1}$$

δευτερεύουσα σειρά

Από την άλλη, $\log z = \ln|z| + i \text{Arg} z$, $z \neq 0$ είναι ολόμορφη στο $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$ $\Rightarrow \log(a+z)$ ολόμορφη στο $\mathbb{C} \setminus \{z \in \mathbb{C} : z \in -a + (-\infty, 0]\}$

$$[a+z \in D \Leftrightarrow z = w - a, w \in D \Leftrightarrow z \in \underbrace{-a + D}_{\{w-a : w \in D\}}]$$

Συνεπώς και η $\log(1+z)$ είναι ολόμορφη στο $D(0,1)$ με παράγωγο $(\log(1+z))' = \frac{1}{1+z} \Rightarrow f(z) = \log(1+z)$ ολόμορφη στο $D(0,1)$

Ορισμός: Μια συνάρτηση $f: D \rightarrow \mathbb{C}$, $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, ονομάζεται αναλυτική, αν για κάθε $a \in D \exists r(a) \in (0, +\infty]$: $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} c_n(a) (z-a)^n$, $z \in D(a, r(a))$

Θεώρημα: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $f: D \rightarrow \mathbb{C}$. Τότε f αναλυτική $\Rightarrow f$ ολόμορφη και f άπειρες φορές λιγ. διαφ. με $f^{(n)}: D \rightarrow \mathbb{C}$, $k \in \mathbb{N}_0$ αναλυτική και $f \in C^\infty(D)$

Απόδειξη: Έστω $a \in D$. Αφαι f αναλυτική $\Rightarrow$

$$f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} c_n(a) (z-a)^n, z \in D(a, r(a))$$

Θεώρημα 4.2.2. Πόρισμα 4.2.1.

Θεωρήματος εδώ ισχύουν ~~στο~~ στο $D(a, r(a))$ δηλαδή τοπικά γύρω από κάθε σημείο a (σε μια ανοικτή περιοχή του a). $\Rightarrow$ τα συμπέρασμα ισχύουν σε όλο το D

Παρατήρηση: Θα δείτε (Θεωρία Cauchy) f ολόμορφη $\Rightarrow f$ αναλυτική

Κεφάλαιο 5: Ολοκληρωτικό Δείγμα Cauchy

(Θεωρία Cauchy για μ.σ.ν., ειδικότερα: f ολόγραφη $\Rightarrow f$ αναλυτική)

ξ 0, κεντρικές στο $\mathbb{C}$

Ορισμός: Έστω $I \subset \mathbb{R}$ διάστημα. Μια συνεχής συνάρτηση

$\gamma: I \rightarrow \mathbb{C}$ ονομάζεται (παράμετρική) καμπύλη στο $\mathbb{C}$ και η

εικόνα $C = \gamma(I) \subset \mathbb{C}$ καμπύλη (στο $\mathbb{C}$).

Παρατήρηση: SOS Προφανώς, αφού $\mathbb{C} = \mathbb{R}^2$ μια καμπύλη στο $\mathbb{C}$ αποτελεί

(1-1 και επί) σε μια καμπύλη στο $\mathbb{R}^2$.

$$\gamma(t) = \text{Re } \gamma(t) + i \cdot \text{Im } \gamma(t) = \begin{pmatrix} \text{Re } \gamma(t) \\ \text{Im } \gamma(t) \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^2 \quad \forall t \in I$$

Συνεπώς, όσα ξέρουμε για καμπύλες στον $\mathbb{R}^2$ ισχύει και εδώ.

Πχ γ συνεχής στο $t_0 \Leftrightarrow \forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall t \in (t_0 - \delta, t_0 + \delta) \cap I$:

$$|\gamma(t) - \gamma(t_0)| < \epsilon \Leftrightarrow \forall (t_n) \subset I, t_n \rightarrow t_0 : \gamma(t_n) \rightarrow \gamma(t_0)$$

Ορισμός: α) Η καμπύλη που σχηματίζεται αν ενώσουμε $n+1$, $n \in \mathbb{N}$, διαφορετικά σφείρα με εγγύγραφα τρίγωνα ονομάζεται πολυγωνική γραμμή

β) Ένα ανοικτό $D \subset \mathbb{C}$ ονομάζεται συνεκτικό (ή τόπος ή χωρίο) αν για κάθε δύο σφείρα του D , υπάρχει πολυγωνική γραμμή που τα ενώνει και βρίσκεται ολόκληρη στο D

Πχ D συνεκτικό D όχι συνεκτικό

γ) Η $\gamma: I \rightarrow \mathbb{C}$ ονομάζεται διαφορίσιμη στο $t \in I$ αν υπάρχει η παράγωγος της γ στο t

$$\gamma'(t) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\gamma(t+h) - \gamma(t)}{h} = (\text{Re } \gamma)'(t) + i (\text{Im } \gamma)'(t) = \text{Re } \gamma'(t) + i \text{Im } \gamma'(t)$$

η οποία αντιστοιχεί στο εφαπτόμενο διάνυσμα $\gamma'(t) \in \mathbb{R}^2$ της γ στο σημείο t .

δ) Η $\gamma: I \rightarrow \mathbb{C}$ ονομάζεται συνεχώς διαφορίσιμη ή C^1 καμπύλη $\gamma \in C^1(I)$, αν $\gamma': I \rightarrow \mathbb{C}$ είναι συνεχής ($\Leftrightarrow \operatorname{Re} \gamma': I \rightarrow \mathbb{R}, \operatorname{Im} \gamma': I \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχείς) και κανονική αν είναι C^1 και $\gamma'(t) \neq 0 \quad \forall t \in I$

Πρόταση (Άσκηση)

$$(\gamma_1 + \gamma_2)'(t) = \gamma_1'(t) + \gamma_2'(t)$$

$$(\gamma_1 \cdot \gamma_2)'(t) = \gamma_1'(t) \gamma_2(t) + \gamma_1(t) \gamma_2'(t)$$

$$\left(\frac{\gamma_1}{\gamma_2}\right)'(t) = \frac{\gamma_1'(t) \gamma_2(t) - \gamma_1(t) \gamma_2'(t)}{(\gamma_2(t))^2}, \quad \gamma_2(t) \neq 0$$

και (5ος) κανόνας της αλυσίδας:

για $f: D \rightarrow \mathbb{C}$, $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, μιγ. Διαφ. στο $\gamma(t) \in D$ και $\gamma: I \rightarrow D$

διαφορίσιμη στο $t \in I$ ισχύει:

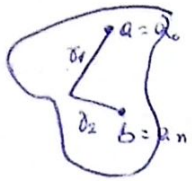
$$(f \circ \gamma)'(t) = f'(\gamma(t)) \cdot \gamma'(t)$$

Τον όρο μιγ. Διαφ. τον χρησιμοποιώ για σφείο και τον όρο αλυσίδα για ανοικτά διαστήματα

Πρόταση: $D \subset \mathbb{C}$ τόπος (ανοικτό σύνολο) και $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ ολόγραφη με $f' = 0$
 $\Rightarrow f$ σταθερή, $f(z) = f(a) \quad \forall z \in D, (a \in D)$

Πρόταση: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ τόπος (= ανοικτό και συνεκτικό) και $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη και $f' = 0$. Τότε η f είναι σταθερή.

Απόδειξη: Έστω δύο σημεία $a, b \in D$ τα οποία συνδέονται με μια πολυγωνική γραμμή στο D . Η ένωση των καμπυλών $\gamma_1 \oplus \gamma_2 \oplus \dots \oplus \gamma_n = \text{EW}$. Τμήμα του ολόκληρου βήμα

$$\gamma_k(t) = a_{k-1} + t(a_k - a_{k-1}), \quad t \in [0, 1]$$

$$\gamma_k'(t) = a_k - a_{k-1}, \quad a_0 = a, \quad a_n = b, \quad k = 1, \dots, n$$

Αφού $f' = 0$ στο D και ισχύει $(f \circ \gamma)'(t) = f'(\gamma(t)) \gamma'(t) = 0$
 $\Leftrightarrow \text{Re}(f \circ \gamma)'(t) + i \text{Im}(f \circ \gamma)'(t) = 0 \Leftrightarrow \begin{pmatrix} \text{Re}(f \circ \gamma)'(t) \\ \text{Im}(f \circ \gamma)'(t) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$

Θ.Θ.Α.Α. $\Rightarrow f(b) - f(a) = \sum_{k=1}^n (f \circ \gamma_k)(1) - (f \circ \gamma_k)(0) = (\text{Re } f \circ \gamma_k)(1) - (\text{Re } f \circ \gamma_k)(0) + i(\text{Im } f \circ \gamma_k)(1) - i(\text{Im } f \circ \gamma_k)(0) = \int_0^1 (\text{Re } f \circ \gamma_k)'(t) dt + i \int_0^1 (\text{Im } f \circ \gamma_k)'(t) dt = 0$
 $\Rightarrow$ Για σταθερό $a \in D$ και για κάθε $b \in D$ έχουμε $f(a) = f(b) \Rightarrow f(z) = f(a) \quad \forall z \in D \Rightarrow f$ σταθερό

Ολοκλήρωση Καμπύλης ($\neq$ επικαμπύλιο ολοκλήρισμα)

Ορισμός: α) Μια καμπύλη $\gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ ονομάζεται κατά τμήματα C^1 αν υπήρχε διαμέριση $a = t_0 < t_1 < \dots < t_{n-1} < t_n = b$ έτσι ώστε οι $\gamma|_{[t_{i-1}, t_i]}: [t_{i-1}, t_i] \rightarrow \mathbb{C}$ είναι κατά τμήματα $C^1: \Leftrightarrow$

β) $\gamma = \gamma_1 \oplus \dots \oplus \gamma_n: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ είναι κατά τμήματα C^1
 $\Leftrightarrow$ οι $\gamma_i: [a_i, b_i] \rightarrow \mathbb{C}$ είναι C^1
 γ) Η κατά τμήματα C^1 καμπύλη αυτή του β) έχει μήκος:

$$L(\gamma) = \sum_{i=1}^n L(\gamma_i) = \sum_{i=1}^n \int_{a_i}^{b_i} |\gamma_i'(t)| dt$$

Παράδειγμα: 1) Το ευθύγραφο τμήμα που ενώνει τα $a, b \in \mathbb{C}$
 $\gamma(t) = a + t(b-a), t \in [0, 1]$

$\gamma'(t) = b-a$
 $L(\gamma) = \int_0^1 |b-a| dt = |b-a|$

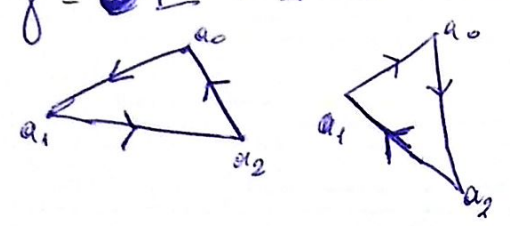
Συμβολισμός για την γ :

$[a, b] := \gamma$ (και για το σύνολο $\gamma([0, 1]) = \{a + t(b-a), t \in [0, 1]\}$)

Προσοχή: Ο συμβολισμός αυτός υποδηλώνει και τον προσανατολισμό της καμπύλης

Π.χ Μπορούμε να συμβολίσουμε την παραλληλόγραμμη γραμμή που ενώνει τα σημεία $a_0, a_1, \dots, a_n$ με αυτή τη σειρά ως

$\gamma = [a_0, a_1] \oplus [a_1, a_2] \oplus \dots \oplus [a_{n-1}, a_n] \neq \gamma' = [a_0, a_2] \oplus [a_2, a_1] \oplus [a_1, a_0]$

2) Κύκλος κέντρου $a \in \mathbb{C}$ και ακτίνας $r > 0$:

$\gamma(t) = a + r \cdot e^{it}, t \in [0, 2\pi]$ με $\gamma'(t) = r \cdot i e^{it} (*)$, $L(\gamma) = 2\pi r$

↓
 Αυτό είναι κύκλος αφού: $\gamma(t) - a = r e^{it} \Rightarrow |\gamma(t) - a| = |r e^{it}| = r \cdot |e^{it}| = r \cdot (\cos^2 t + \sin^2 t) = r$

Τέτριπλευρα αλλά ως το δοίμε παραδειγματικά:

$\gamma'(t) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\gamma(t+h) - \gamma(t)}{h} = r \cdot \lim_{h \rightarrow 0} \frac{e^{i(t+h)} - e^{it}}{h} = r \cdot \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(\cos(t+h) - \cos t) + i(\sin(t+h) - \sin t)}{h} =$
 $= r \cdot \left(\lim_{h \rightarrow 0} \frac{\cos(t+h) - \cos t}{h} + i \cdot \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sin(t+h) - \sin t}{h} \right) = r \cdot \begin{pmatrix} \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\cos(t+h) - \cos t}{h} \\ \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sin(t+h) - \sin t}{h} \end{pmatrix} = r \cdot \begin{pmatrix} -\sin t \\ \cos t \end{pmatrix}$
 $= r(-\sin t + i \cos t) = r i (\cos t + i \sin t)$

Ορισμός: Έστω μια κερνήτη $\gamma = u + iv: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ (δωλ $u, v: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$).

Ονομάζουμε ολοκλήρωμα της κερνήτης γ του μιγαδικού αριθμού: (διαφ. από επικαμμένο ολοκλήρωμα)

$$\int_a^b \gamma(t) dt = \int_a^b u(t) dt + i \int_a^b v(t) dt$$

[Αντιστοιχεί στο ολοκλήρωμα $\int_a^b \vec{\gamma}(t) dt := \begin{pmatrix} \int_a^b \gamma_1(t) dt \\ \int_a^b \gamma_2(t) dt \end{pmatrix}$ με $\begin{matrix} \gamma_1 = u \\ \gamma_2 = v \\ \vec{\gamma} \end{matrix}$]

Πρόταση: (Ιδιότητες)

- 1) $\forall \lambda, \mu \in \mathbb{C}$
 $\gamma_1, \gamma_2: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$
 $\int_a^b (\lambda \gamma_1(t) + \mu \gamma_2(t)) dt = \lambda \int_a^b \gamma_1(t) dt + \mu \int_a^b \gamma_2(t) dt$
- 2) $\int_a^b \gamma(t) dt = \int_a^s \gamma(t) dt + \int_s^b \gamma(t) dt, s \in [a, b]$
- 3) Θ.Θ.Α.Α.: $\gamma(b) - \gamma(a) = \int_a^b \gamma'(t) dt$
- 4) (Συμμετώπος Α.Α.ΙΙΙ, λήμμα 3.7.2)

Τριγωνική ανισότητα για ολοκληρώματα κερνήτων

$$\left| \int_a^b \gamma(t) dt \right| \leq \int_a^b |\gamma(t)| dt$$

Απόδειξη: Για τα ①-③ χρησιμοποιούμε τις αντίστοιχες ιδιότητες $\int_a^b f(t) dt$ για $f: [a, b]$

4) Η με λήμμα 3.7.2 ή ως εξής: $\lambda = \frac{|\int_a^b \gamma(t) dt|}{\int_a^b |\gamma(t)| dt}$ με $|\lambda| = 1$ και έχουμε:

$$\left| \int_a^b \gamma(t) dt \right| = \lambda \int_a^b |\gamma(t)| dt = \operatorname{Re} \left(\lambda \int_a^b \gamma(t) dt \right) = \operatorname{Re} \left(\int_a^b \lambda \gamma(t) dt \right) = \int_a^b \operatorname{Re}(\lambda \gamma(t)) dt \leq \int_a^b |\lambda \gamma(t)| dt = \int_a^b |\lambda| \cdot |\gamma(t)| dt = \int_a^b |\gamma(t)| dt$$

Παράδειγμα: 1) $\gamma(t) = a + (b-a)t, t \in [0,1]$

$$\int_0^1 (a + t(b-a)) dt = \int_0^1 a dt + \int_0^1 t(b-a) dt = a + \frac{b-a}{2} = \frac{a+b}{2}$$

2) $\gamma(t) = a + r \cdot e^{it}, t \in [0, 2\pi]$ $\int_0^{2\pi} (a + r e^{it}) dt = 2\pi a$

αφοῦ $\frac{d}{dt} e^{it} = i \cdot e^{it}, d \in \mathbb{C} \xrightarrow{d \neq 0} \int_a^b e^{idt} dt = \frac{1}{id} (e^{idb} - e^{ida})$

$\Rightarrow \int_a^b e^{idt} dt = 0 \Leftrightarrow d(b-a) = 2k\pi, k \in \mathbb{Z}$ αφοῦ

$\int_a^b e^{idt} dt = \frac{1}{id} (e^{idb} - e^{ida}) = 0 \Leftrightarrow e^{idb} = e^{ida} \Leftrightarrow e^{id(b-a)} = 1 \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow e^{id(b-a)} = e^{i2k\pi} \Leftrightarrow d(b-a) = 2k\pi, k \in \mathbb{Z}$

$\Rightarrow \int_0^{2\pi} \gamma(t) dt = \int_0^{2\pi} a dt + \int_0^{2\pi} r e^{it} dt = \int_0^{2\pi} a dt = 2\pi a$

Ορισμός: Έστω $\gamma: [a,b] \rightarrow \mathbb{C}$ μια κατὰ τμήματα C^1 καμπύλη

$\gamma = \gamma_1 \oplus \gamma_2 \oplus \dots \oplus \gamma_n: [a,b] \rightarrow \mathbb{C}$ με $\gamma_i: [a_i, b_i] \rightarrow \mathbb{C}$ και

$f: \gamma([a,b]) \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής. Ονομάζουμε **βιγαδικό επικαμπύλιο** της γ τον βιγαδικό αριθμό:

ολοκλήρωμα της f κατὰ τμήκος της γ

$$\int_{\gamma} f(z) dz = \sum_{i=1}^n \int_{\gamma_i} f(z) dz := \sum_{i=1}^n \int_{a_i}^{b_i} f(\gamma_i(t)) \cdot \gamma_i'(t) dt$$

[Δηλαδή $\gamma: [a,b] \rightarrow \mathbb{C}, C^1$ καμπύλη, $f: \gamma([a,b]) \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής

$$\int_{\gamma} f(z) dz := \int_a^b \underbrace{f(\gamma(t))}_{\in \mathbb{C}} \cdot \underbrace{\gamma'(t)}_{\in \mathbb{C}} dt$$

↑
Επικαμπύλιο ολοκλ. της f επί της γ

Ποια η σχέση του μιγαδ. ολοκλ. με το ερικ. ολοκλ. στον $\mathbb{R}^2$;
 Διασυστατικοί πεδίου

$$\int_{\gamma} f(z) dz = \int_a^b \frac{f(\gamma(t)) \cdot \gamma'(t) dt}{x(t)+iy'(t)}$$

$$= \int_a^b ((u x' - v y') + i(v x' + u y')) dt = \int_a^b \begin{pmatrix} u \\ -v \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} x'(t) \\ y'(t) \end{pmatrix} dt + i \int_a^b \begin{pmatrix} v \\ u \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} x'(t) \\ y'(t) \end{pmatrix} dt =$$

$$= \int_{\gamma} \begin{pmatrix} u \\ -v \end{pmatrix} \cdot d(x,y) + i \int_{\gamma} \begin{pmatrix} v \\ u \end{pmatrix} \cdot d(x,y)$$

Άρα $\int_{\gamma} f(z) dz = \int_{\gamma} \begin{pmatrix} u \\ -v \end{pmatrix} \cdot d(x,y) + i \int_{\gamma} \begin{pmatrix} v \\ u \end{pmatrix} \cdot d(x,y)$ όπου τα ερικ. ολοκλ. του

διασ. πεδίου $\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ επί της καμπύλης γ είναι:
 θεωρώντας τη γ ως καμπύλη στον $\mathbb{R}^2$

$$\int_{\gamma} \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} \cdot d(x,y) = \int_a^b \underbrace{\begin{pmatrix} u(\gamma(t)) \\ v(\gamma(t)) \end{pmatrix}}_{\vec{f}(\gamma(t))} \cdot \underbrace{\gamma'(t)}_{\begin{pmatrix} \delta_1(t) \\ \delta_2(t) \end{pmatrix}}$$

Πρόταση: (Ιδιότητες)

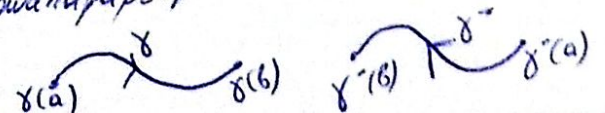
$f, g: \gamma([a,b]) \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχείς

- 1) $\int_{\gamma} (\lambda f + \mu g) dz = \lambda \int_{\gamma} f dz + \mu \int_{\gamma} g dz$
- 2) Αν $\gamma_1 \oplus \gamma_2 = \gamma \Rightarrow \int_{\gamma} f dz = \int_{\gamma_1} f dz + \int_{\gamma_2} f dz$

3) $\left| \int_{\gamma} f(z) dz \right| \leq \underbrace{\|f\|}_{\max |f(\gamma(t))|} \cdot L(\gamma)$

4) $\int_{\gamma^-} f(z) dz = - \int_{\gamma} f(z) dz$, όπου καμπύλη της γ , δηλ με αντίθετο προσανατολισμό $\gamma^-(t) = \gamma(a+b-t), t \in [a,b]$ η αντίθετη

5) Αν $\phi: [a,b] \rightarrow [a,b]$ είναι ένας C^1 παρ. μετασχ. που διατηρεί τον προσανατολισμό, δηλ. για 1-1 και επί συνεχώς διαφορίσιμη αζούσα πραγμ. συνάρτηση. Τότε η αναπαράμετρηση $(\phi'(t) > 0 \forall t \in [a,b])$

$\gamma \circ \phi : [A, B] \rightarrow \mathbb{C}$ είναι μια C^1 καμπύλη και $\int_{\gamma \circ \phi} f(z) dz = \int_{\gamma} f(z) dz$

$\Rightarrow$ Αν για μια καμπύλη γ έχουμε συμπαγήσει το γ είναι προσανατολισμός, μπορούμε αντί για την καμπύλη $\gamma : [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ να χρησιμοποιούμε στον συμβ. του ολοκλ. τη (εικόνα της γ στο $\mathbb{C}$) καμπύλη $\gamma([a, b]) \subset \mathbb{C}$.

Σύμβαση: $\int_{\partial D(a,r)} f(z) dz := \int_{\gamma} f(z) dz$, όπου $\gamma(t) = a + r \cdot e^{it}$, $t \in [0, 2\pi]$ η οποία διατρέχει τον κύκλο $\partial D(a,r)$ με τον κωδικοποιημένο δείκτη

προσανατολισμό; δηλ. το εσωτερικό του κύκλου $D(a,r)$ είναι πάντα στα αριστερά μας $[\gamma^{-1}(t) = a + r \cdot e^{-it}, t \in [0, 2\pi]]$

Απόδειξη: Προκύπτει από τις αντίστοιχες ιδιότητες επικ. ολοκλ. διαν. πεδίων στον $\mathbb{R}^2$.

Η ίδια διδαχά: Στον υπολογισμό ενός επικ. ολοκλ. φιν. συνάρ. δεν παίζει ρόλο πως θα παραβλίσω την καμπύλη εκτός αν αλλάξω τον προσανατολισμό και πάρω τον αντίθετο, οπότε αλλάξει το πρόσημο.

πχ $\int_{[a,b]} f(z) dz = - \int_{[b,a]} f(z) dz$

$$\left| \int_{\gamma} f(z) dz \right| = \left| \int_a^b f(\gamma(t)) \cdot \gamma'(t) dt \right| \leq \int_a^b |f(\gamma(t))| |\gamma'(t)| dt \leq \|f\| \cdot \int_a^b |\gamma'(t)| dt = \|f\| \cdot L(\gamma)$$

Η βασικότερη όμως, ιδιότητα για όλη τη θεωρία Cauchy είναι ότι τα επικαμπύλια ολοκλ. της παραγώγου μας ολόμορφης συνάρτησης είναι ανεξαρτήτου του δρόμου.

[Υπενθύμιση: τα επικ. ολοκλ. πεδίων κλίσεων, δηλ. $\vec{f}(x,y) = \nabla \phi(x,y)$ είναι ανεξ.

Ορισμός: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό. Η $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ ονομάζεται (μικροδυναμική) ολοκληρώσιμη αν $\exists$ μια $F: D \rightarrow \mathbb{C}$, η παράγουσα ή αντιπαράγωγος της f , έτσι ώστε $F' = f$.
 f παράγουσα τη $F \Leftrightarrow f$ ολοκλ. $\Leftrightarrow \forall \gamma \subset [a,b] \subset D: \int_{\gamma} f(z) dz = F(\gamma(b)) - F(\gamma(a))$

Παρασκευή 19/04/19 Μιχαδικές Συναρτήσεις 1η ώρα

Ορισμός: $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ ονομάζεται ολοκληρώσιμη αν υπάρχει μια παράγουσα ή αντιπαράγωγος της f , $F: D \rightarrow \mathbb{C}$. έτσι ώστε $F' = f$.

Θεώρημα: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής. Τότε η $F: D \rightarrow \mathbb{C}$ είναι παράγουσα της $f \iff$ για κάθε κατά τμήματα C^1 καμπύλη $\gamma: [a, b] \rightarrow D$ $\int_{\gamma} f(z) dz = F(\gamma(b)) - F(\gamma(a))$

[Τα επικαθόδια ολοκλ. της παράγωγος μιας ολοκληρώσιμης συνάρτησης είναι ανεξάρτητο του δρόμου] $\neq$

Απόδειξη: ($\rightarrow$) Έστω $\gamma = \gamma_1 \oplus \gamma_2 \oplus \dots \oplus \gamma_n$, $\gamma_i: [a_i, b_i] \rightarrow \mathbb{C}$, C^1 καμπύλες $\forall i=1, \dots, n$ με $\gamma(a) = \gamma_1(a_1)$, $\gamma(b) = \gamma_n(b_n)$
 $i=1, \dots, n \Rightarrow \gamma_{i-1}(b_{i-1}) = \gamma_i(a_i)$

$$\int_{\gamma} F'(z) dz = \sum_{i=1}^n \int_{a_i}^{b_i} F'(\gamma(t)) \cdot \gamma'(t) dt \stackrel{\text{Θ.Θ.Α.Π.}}{=} \sum_{i=1}^n (F(\gamma_i(b_i)) - F(\gamma_i(a_i))) = F(\gamma(b)) - F(\gamma(a))$$

($\leftarrow$) Έστω $c \in D$ και $D(c, \delta) \subset D$, $\delta > 0$. Τότε $F(z) = F(c) + \int_{\gamma} f(\zeta) d\zeta$, $\gamma(t) = c + t(z-c)$, $t \in [0, 1]$

$z \in D(c, \delta) \iff F(\gamma(1)) - F(\gamma(0)) = \int_{\gamma} f(\zeta) d\zeta$, $z \in D(c, \delta) \setminus \{c\}$

Για τη συνάρτηση $F_1(z) = \begin{cases} \frac{1}{z-c} \int_{[c, z]} f(\zeta) d\zeta, & z \in D(c, \delta) \setminus \{c\} \\ f(c), & z = c \end{cases}$

~~Ισχύει $F(z) = F(c) + (z-c)F_1(z)$, $z \in D(c, \delta)$~~
~~Συνεπώς αν $\delta > 0$ η F_1 είναι συνεχής στο c , θα έχουμε $F'(c) = f(c)$~~
 ~~$F_1(z) = \frac{F(z) - F(c)}{z-c}$, $z \in D(c, \delta) \setminus \{c\} \Rightarrow \lim_{z \rightarrow c} F_1(z) = \lim_{z \rightarrow c} \frac{F(z) - F(c)}{z-c}$~~

Έχουμε $F_1(z) - F_1(c) = \frac{1}{z-c} \int_{[c, z]} (f(\zeta) - f(c)) d\zeta$, $z \in D(c, \delta) \setminus \{c\} \Rightarrow$
 $|F_1(z) - F_1(c)| \leq \frac{1}{|z-c|} \left| \int_{[c, z]} (f(\zeta) - f(c)) d\zeta \right| \leq \frac{1}{|z-c|} \|f - f(c)\|_{[c, z]} \cdot |z-c| = \|f - f(c)\|_{[c, z]}$

$\Rightarrow$ Αφού f συνεχής στο $c \Leftrightarrow \forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 : \|f - f(c)\|_{D(c, \delta)} < \epsilon \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow \sup_{z \in D(c, \delta)} |f(z) - f(c)| < \epsilon \Rightarrow f$ συνεχής στο c .

Θεώρημα 2: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ τόπος και $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής. Τότε:
 f ολοκληρώσιμη $\Leftrightarrow$ για κάθε κλειστή κατά τμήματα C^1 καμπύλη
 $\gamma = \gamma([a, b]) \subset D$: $\int_{\gamma} f(z) dz = 0$
 Τότε για οποιοδήποτε σταθερό $a \in D$ και για κάθε $z \in D$ οποιαδήποτε
 κατά τμήματα C^1 καμπύλη $\gamma \subset D$ με αρχή a και τέλος z η
 συνάρτηση $F(z) = \int_{\gamma} f(\zeta) d\zeta$ είναι παράγουσα της f .

Απόδειξη: ($\rightarrow$) Προκύπτει άμεσα από το Θεώρημα 1.
 ($\leftarrow$) Έστω $\gamma: [a, b] \rightarrow D$ κατά τμήματα C^1 με $w = \gamma(a)$
 $z = \gamma(b)$ και έστω γ_w και γ_z κατά τμήματα C^1 με αρχή το w
 και τέλος τα w και z .

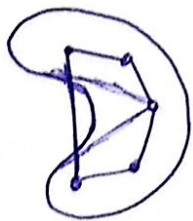
Τότε, από υπόθεση, η $\gamma_w \oplus \gamma \oplus \gamma_z^{-1}$ είναι κλειστή κατά τμήματα C^1
 $\Rightarrow 0 = \underbrace{\int_{\gamma_w} f(\zeta) d\zeta}_{=: F(w)} + \int_{\gamma} f(\zeta) d\zeta - \underbrace{\int_{\gamma_z} f(\zeta) d\zeta}_{=: F(z) = F(\gamma(z))} \Leftrightarrow \int_{\gamma} f(\zeta) d\zeta = F(\gamma(b)) - F(\gamma(a))$

Συνεπώς, αφού ισχύει η βεβαίη πλευρά της ισοδ. στο Θεώρ. 1, προκύπτει
 ότι η f είναι ολοκληρώσιμη με παράγουσα την F .

Ορισμός: Ένα $D \subset \mathbb{C}$ λέγεται αστερόμορφο, αν $\exists a \in \mathbb{C}$ (το κέντρο του
 αστερόμορφου D): $\forall z \in D : [a, z] \subset D$ το ευθύγραφο τμήμα $[a, z]$ να
 βρίσκεται ολόκληρο στο D .

Παρατήρηση: 1) D ανοικτό αστερόμορφο $\Rightarrow D$ τόπος (ανοικτό και συνεκτικό)
 2) D κυρτό $\Rightarrow D$ αστερόμορφο $\forall z, w \in D : [z, w] \subset D$
 3) $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$ αστερόμορφος αλλά όχι κυρτός τόπος με κέντρο
 κάθε $x > 0$
 4) $\mathbb{C} \setminus \{0\}$ όχι αστερόμορφος $\Rightarrow \mathbb{C} \setminus \{0\}$ όχι κυρτός

Από (1), (2) για D ανοικτό προκύπτει: κυρτό $\Rightarrow$ αστερόμορφο $\Rightarrow$ συνεκτικό
 ($\forall z, w \in D$ πολ. γραμμής $\subset D$ που ενώνει τα z, w)

όχι κορτό
συνεκτικό
αστερόμορφο με κέντρο a

Ορισμός: Αν $a, b, c \in \mathbb{C}$, θα συμβολίζουμε με $\Delta = \Delta[a, b, c] =$
 $= \{ z \in \mathbb{C} : z = \kappa a + \lambda b + \mu c, \kappa, \lambda, \mu \geq 0, \kappa + \lambda + \mu = 1 \} = \{ z \in \mathbb{C} : z = a + s(b-a) + t(c-a),$
 $s, t \geq 0, s+t \leq 1 \}$ και με $\partial\Delta := [a, b] \oplus [b, c] \oplus [c, a]$ το
 προσανατολισμένο σύνορο του Δ .

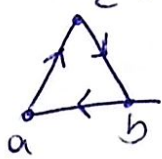

Παρατήρηση: Το αν το $\partial\Delta$ είναι προσανατολισμένο με τον
 βαθμιακό θετικό ή αρνητικό προσανατολισμό και εξαρτάται
 από τη θέση των a, b, c .

Αρα $\Delta[a, b, c] \Rightarrow \partial\Delta$ είναι προσανατολισμένο με τη σειρά $a \rightarrow b \rightarrow c$

βαθμιακό
θετικό
προσανατολισμός

βαθμιακό
αρνητικό
προσανατολισμός

Θεώρημα 3: Κριτήριο ολοκληρωσιμότητας για αστερόμορφους τόπους ($\Rightarrow$ ανοικτή)
 Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ένας αστερόμορφος τόπος με κέντρο $a \in D$ και
 $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής με $\int_{\partial\Delta} f(z) dz = 0$ για κάθε σύμμετρο τρίγωνο
 $\Delta \subset D$ που έχει το a ως κορυφή $\Rightarrow f$ ολοκληρώσιμη με
 παράγουσα $F(z)_0 = \int_{[a, z]} f(\beta) d\beta, z \in D \Rightarrow \forall \gamma \subset D$ κατά τη φορά $\mathbb{C}^1$ κλειστή

$$\int_{\gamma} f(z) dz = 0$$

Απόδειξη: Έστω ένα $C \subset D$ και $D(c, \delta) \subset D, \delta > 0$.

Τότε, $\Delta[a, c, z] \subset D \quad \forall z \in D(c, \delta) \subset D$

$[z \in D(c, \delta), z_a := (1-a)c + az \in D(c, \delta) \subset D \quad \forall a \in [0, 1] \quad [|z_a - c| = a|z - c| < \delta]$

και $\Delta[a, c, z] = \bigcup_{a \in [0, 1]} \{ z \in \mathbb{C} : z = (1-\beta)a + \beta z_a, \beta \in [0, 1] \}$

Συνεπώς, από την υπόθεση έχουμε ότι:

$$F(z) = F(c) + \int_{[c, z]} f(\zeta) d\zeta, \quad z \in D(c, \delta) \subset D$$

$$\int_{[a, z]} f(\zeta) d\zeta = \int_{[a, c]} f(\zeta) d\zeta + \int_{[c, z]} f(\zeta) d\zeta$$

$$\left[\int_{[c, a]} f(\zeta) d\zeta + \int_{[a, z]} f(\zeta) d\zeta + \int_{[z, a]} f(\zeta) d\zeta = 0 \right]$$

Παράδειγμα SOSARF

Έστω $z \in \mathbb{C}$ και $\gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ κομμάτι τμήμα C^1

$$\int (\zeta - z)^n d\zeta = \frac{1}{n+1} \left((\gamma(b) - z)^{n+1} - (\gamma(a) - z)^{n+1} \right)$$

Τότε: α) $\forall n \in \mathbb{N}_0 = \{0, 1, 2, \dots\}$

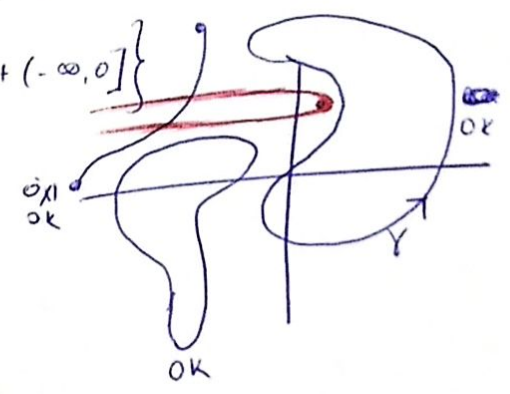
β) $\forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2$ και $\gamma([a, b]) \subset \mathbb{C} \setminus \{z\}$

$$\int_{\gamma} \frac{d\zeta}{(\zeta - z)^n} = \frac{1}{n-1} \left(\frac{1}{(\gamma(a) - z)^{n-1}} - \frac{1}{(\gamma(b) - z)^{n-1}} \right)$$

γ) $\gamma([a, b]) \subset z + (\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]) = z + \{w \in \mathbb{C} : w \notin (-\infty, 0]\}$

= $\mathbb{C} \setminus (z + (-\infty, 0]) = \mathbb{C} \setminus \{ \zeta \in \mathbb{C} : \zeta \in z + (-\infty, 0] \}$

$$\int_{\gamma} \frac{d\zeta}{\zeta - z} = -2i \log(\gamma(b) - z) + 2i \log(\gamma(a) - z)$$

$$F(\gamma(b)) - F(\gamma(a)) = \int_{\gamma} F'(\zeta) d\zeta$$

α) $F(\zeta) = \frac{1}{n+1} (\zeta - z)^{n+1} \Rightarrow F'(\zeta) = (\zeta - z)^n \quad \forall z, \zeta \in \mathbb{C}$

β) $F(\zeta) = -\frac{1}{n+1} \frac{1}{(\zeta - z)^{n-1}} \Rightarrow F'(\zeta) = \frac{1}{(\zeta - z)^n} \quad \forall \zeta, z \in \mathbb{C} \text{ με } \zeta \neq z$

γ) $F(\zeta) = \log(\zeta - z), \quad \zeta - z \notin (-\infty, 0] \Rightarrow \zeta \notin z + (-\infty, 0]$

$$F'(\zeta) = \frac{1}{\zeta - z} \Rightarrow F(\gamma(b)) - F(\gamma(a)) = \int_{\gamma} F'(\zeta) d\zeta = \int_{\gamma} \frac{1}{\zeta - z} d\zeta \Rightarrow \log(\gamma(b) - z) - \log(\gamma(a) - z) = \int_{\gamma} \frac{1}{\zeta - z} d\zeta$$

Θεώρημα 1: $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής και $F: D \rightarrow \mathbb{C}$. Τότε η F είναι παράγουσα της f ($\Leftrightarrow F' = f$) $\Leftrightarrow \forall$ κατά τ.φ. C^1 καμπύλη $\gamma: [a,b] \rightarrow D$

$$\int_{\gamma} f(z) dz = F(\gamma(b)) - F(\gamma(a))$$

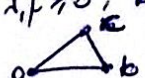
Πρόταση 2: $D \subset \mathbb{C}$ τόπος (= ανοικτό και συνεκτικό), $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής. Τότε: η f είναι ολοκληρώσιμη ($\Leftrightarrow \exists$ παράγουσα $F: D \rightarrow \mathbb{C}$ της f) $\Leftrightarrow \forall$ κλειστή κ.τ. C^1 καμπύλη $\gamma: [a,b] \rightarrow D$

$$\int_{\gamma} f(z) dz = 0$$

Επίσης, τότε, $\forall$ σταθερό $a \in D$ και $\forall z \in D$ και για οποιαδήποτε κ.τ. C^1 καμπύλη γ_z στο D με αρχή και τέλος z , η συνάρτηση $F(z) := \int_{\gamma_z} f(\zeta) d\zeta, z \in D$ είναι παράγουσα της f .

Πρόταση 3: $D \subset \mathbb{C}$ αστερόμορφο ($\exists a \in D$ (κέντρο): $[a,z]$ (εωθ. τ.φ. με αρχή a και τέλος z) $\subset D \forall z \in D$) και $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής με $\int_{\gamma} f(z) dz = 0$ για κάθε σύμφωνο τρίγωνο $\Delta \subset D$ (*) που έχει το a ως α κορυφή. Τότε, η f είναι ολοκληρώσιμη με παράγουσα $F(z) = \int_{[a,z]} f(\zeta) d\zeta, z \in D$

Ειδικότερα, $\forall$ κάθε κ.τ. C^1 καμπύλη $\kappa \subset D$ ισχύει $\int_{\kappa} f(z) dz = 0$

*: $\Delta = \Delta[a,b,c] = \{z \in \mathbb{C} : z = \kappa a + \lambda b + \mu c, \kappa, \lambda, \mu \geq 0, \kappa + \lambda + \mu = 1\}$
  Δ - κωνική θήκη του $\{a,b,c\}$

Παράδειγμα: $\sqrt[n]{z}$ Έστω $z \in \mathbb{C}$ και $\gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ κ.τ. C^1 . Τότε:

α) $n \in \mathbb{N}$ $\int_{\gamma} (\zeta - z)^n d\zeta = \frac{1}{n+1} (\gamma(b) - z)^{n+1} - \frac{1}{n+1} (\gamma(a) - z)^{n+1}$

β) $n \in \mathbb{N}, n \geq 2$ και $\gamma([a, b]) \subset \mathbb{C} \setminus \{z\}$

$$\int_{\gamma} \frac{d\zeta}{(\zeta - z)^n} = \frac{1}{n-1} \frac{1}{(\gamma(a) - z)^{n-1}} - \frac{1}{n-1} \frac{1}{(\gamma(b) - z)^{n-1}}$$

γ) $\gamma([a, b]) \subset z + \mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$: $\int_{\gamma} \frac{d\zeta}{\zeta - z} = \log(\gamma(b) - z) - \log(\gamma(a) - z)$

Δείκτης στροφής κλειστής καμπύλης

Έστω $\gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C} \setminus \{0\}$ μια αλκή κλειστή κ.τ. C^1 καμπύλη, δηλ. $\gamma|_{[a, b]}$ είναι 1-1 που περιέχει το 0 στο εσωτερικό της

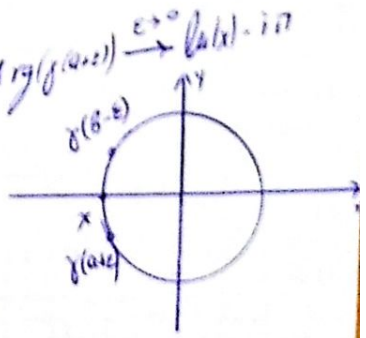
Θεώρημα Jordan: Κάθε συνεχής κλειστή καμπύλη στο $\mathbb{C}$ διαχωρίζει σε δύο συνεκτικές συνιστώσες και ταυτόχρονα η μία είναι φραγμένη και ονομάζεται εσωτερικό της καμπύλης.

Ειδικότερα, έστω ότι γ έχει πραγματικό θετικό προσανατολισμό που τρέχει τον αρνητικό ημι-άξονα των πραγματικών, $\mathbb{R}^-$, μόνο μια φορά με αρχικό και τελικό σημείο στο $\mathbb{R}^-$, δηλ. $\gamma(a) = \gamma(b) = x < 0$.

Τότε υπάρχει $\epsilon_0 > 0$ με $\epsilon_0 < \frac{b-a}{2}$ έτσι ώστε $\forall \epsilon \in (0, \epsilon_0]$: $\gamma(a+\epsilon), \gamma(b-\epsilon) \in D(x, \frac{|\epsilon|}{2})$, $\text{Im} \gamma(a+\epsilon) < 0, \text{Im} \gamma(b-\epsilon) > 0$.

Τότε, (βλ. παράδειγμα (δ)) έχουμε:

$$\int_{\gamma} \frac{d\zeta}{\zeta} = \int_{\gamma[a, a+\epsilon]} \frac{d\zeta}{\zeta} + \int_{\gamma[a+\epsilon, b-\epsilon]} \frac{d\zeta}{\zeta} + \int_{\gamma[b-\epsilon, b]} \frac{d\zeta}{\zeta} = \log(\gamma(b-\epsilon)) - \log(\gamma(a+\epsilon)) = \ln|\gamma(b-\epsilon)| + i \text{Arg}(\gamma(b-\epsilon)) - \ln|\gamma(a+\epsilon)| - i \text{Arg}(\gamma(a+\epsilon)) \xrightarrow{\epsilon \rightarrow 0} \ln|x| + i\pi$$

Πέμπτη 09/05/19 Μιγαδικές Συνάρτησεις 2η ώρα

Άρα $\log(\gamma(\beta-\epsilon)) - \log(\gamma(\alpha+\epsilon)) \xrightarrow{\epsilon \rightarrow 0} \ln|\alpha| + i\pi - (\ln|\alpha| - i\pi) = 2i\pi$

Επίσης, $\left| \int_{\gamma} \frac{dz}{z} \right| = \left| \int_{\gamma} \frac{dz}{z} \right| \leq \max_{\substack{t \in [a, a+\epsilon] \\ t \in [b-\epsilon, b]}} \left| \frac{1}{\gamma(t)} \right| \int_{[a, a+\epsilon]} |\gamma'(t)| dt \leq$

$$\leq \frac{2 \cdot \max_{t \in [a, b]} |\gamma'(t)| \cdot \epsilon}{c \cdot |\alpha|} \rightarrow 0$$

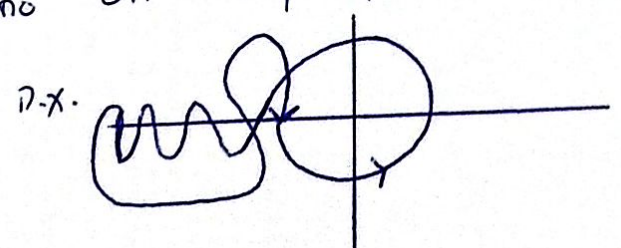
Συνεπώς, για την πιο πάνω καμπύλη, έχουμε: $\int_{\gamma} \frac{dz}{z} = 2\pi i$

Ειδικότερα, αυτό ισχύει για κάθε θετικά προσανατολισμένο κύκλο $\gamma(t) = r \cdot e^{it}$, $t \in [0, 2\pi]$, $r > 0$ (το οποίο εριβεβαιώνεται και αν υπολογίσουμε με τον ορισμό το ολοκλήρωμα αυτό).
 Αν, τώρα, πάρουμε μια καμπύλη η οποία περιστρέφεται δύο φορές γύρω από τον αρνητικό ημιάξονα (π.χ. $\gamma(t) = -r \cdot e^{it}$, $t \in [0, 4\pi]$) ακριβώς δύο φορές τότε:

$$\int_{\gamma} \frac{dz}{z} = \int_{\gamma} \frac{dz}{z} + \int_{\gamma} \frac{dz}{z} = \ln|\alpha| - \ln|\alpha| + 2\pi i + \ln|\alpha| - \ln|\alpha| + 2\pi i = 4\pi i$$

Γενικά, μια καμπύλη κλειστή κ.τ. C' που περιστρέφεται γύρω από το 0 κατά την θετική φορά n φορές (το αρνητικό ημιάξονα των πραγματικών) ή φορές ισχύει: $\frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{dz}{z} = n$, ενώ αν περιστρέφεται κατά την αρνητική φορά: $\frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{dz}{z} = -n$

Παρατήρηση: Μια καμπύλη μπορεί να τέμνει τον $\mathbb{R}^-$ περισσότερες φορές από ότι περιστρέφεται γύρω από το μηδέν. Αυτό οφείλεται στο εξής φαινόμενο:

π.χ. $\int_{[x-i\epsilon, x+i\epsilon]} \frac{dz}{z} = ?$, $\epsilon > 0$, $x < 0$

$$\int_{\gamma} \frac{dz}{z} = 2\pi i = \int_{\partial D(0,r)} \frac{dz}{z}$$

Συμβολισμός: Όταν θα γράφαμε $\partial D(0,r) = \{re^{it} : t \in [0, 2\pi]\}$ (= $\{re^{it} : t \in [0, 2\pi]\}$) = $\{re^{\pm it} : t \in [0, \pi]\}$, $\pi > 2\pi$ Σημ. τμη εικόνα ενός παραμετρικοποιημένου κύκλου θα εννοούσε (σύμβαση) ότι $\int_{\partial D(0,r)} f(z) dz = \int_{\gamma} f(z) dz$ με $\gamma(t) = re^{it}, t \in [0, 2\pi]$.

Θεώρημα: Έστω $\gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C} \setminus \{0\}$ μια κλασική κ.τ. C^1 καμπύλη. Τότε, ο δείκτης στροφής της γ γύρω από το 0:

$$\text{Ind}_{\gamma}(0) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{dz}{z} \in \mathbb{Z}$$

είναι σύνθετος ακέραιος αριθμός.

Απόδειξη: Έστω $\gamma = \gamma_1 \oplus \dots \oplus \gamma_k$, με γ_i να C^1 κομμάτια της γ $t \in [a, b]$ θεωρούμε τη συνάρτηση

$$\gamma_i = \gamma|_{[t_{i-1}, t_i]}, \quad i=1, \dots, k. \quad \text{Για } t \in [t_{i-1}, t_i] \text{ θεωρούμε τη συνάρτηση}$$

$$\phi(t) = \exp\left(\int_a^t \frac{\gamma'(s)}{\gamma(s)} ds\right). \quad \text{Αφού } \phi'(t) = \phi(t) \frac{\gamma'(t)}{\gamma(t)} \Leftrightarrow \frac{\phi'(t)}{\phi(t)} = \frac{\gamma'(t)}{\gamma(t)}$$

$$\Leftrightarrow \phi'(t) \gamma(t) = \phi(t) \gamma'(t) = \exp\left(\int_a^t \frac{\gamma'(s)}{\gamma(s)} ds\right) \gamma'(t) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{d}{dt} \left(\frac{\phi(t)}{\gamma(t)} \right) = \frac{\phi'(t) \gamma(t) - \phi(t) \gamma'(t)}{(\gamma(t))^2} = 0 \Rightarrow \frac{\phi(a)}{\gamma(a)} = \frac{\phi(t_0)}{\gamma(t_0)} = \dots = \frac{\phi(t_n)}{\gamma(t_n)} = \frac{\phi(b)}{\gamma(b)} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \phi(a) = \phi(b) = \exp\left(\int_a^b \frac{\gamma'(s)}{\gamma(s)} ds\right) \Leftrightarrow e^a = 1 \Leftrightarrow a = 2k\pi i, \quad k \in \mathbb{Z} \Rightarrow$$

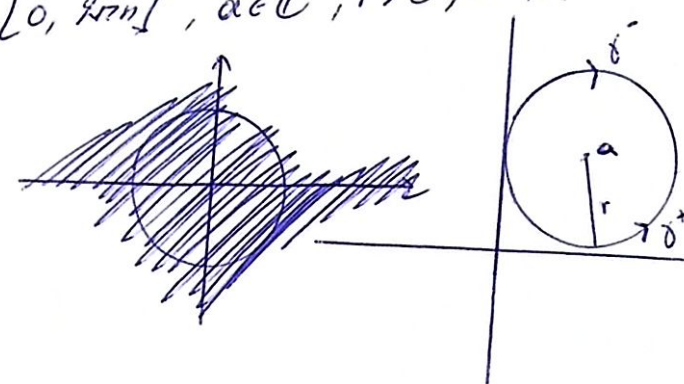
$$\Rightarrow \int_{\gamma} \frac{dz}{z} = \int_a^b \frac{\gamma'(t)}{\gamma(t)} dt = 2k\pi i, \quad k \in \mathbb{Z}$$

Όλα αυτά γενικεύονται για καμπύλες περιστρέφονται ή όχι γύρω από οποιοδήποτε σημείο $z \in \mathbb{C}$, $\gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C} \setminus \{z\}$ κλειστή κ.τ. C^1 . Τότε η $\tilde{\gamma} = \gamma - z: [a, b] \rightarrow \mathbb{C} \setminus \{0\}$ είναι επίσης κλειστή κ.τ. C^1 και ισχύει $\int_{\tilde{\gamma}} \frac{dz}{z} = \int_a^b \frac{\tilde{\gamma}'(t)}{\tilde{\gamma}(t)} dt = \int_a^b \frac{\gamma'(t)}{\gamma(t) - z} dt = \int_{\gamma} \frac{dz}{z - z}$

Ορισμός: Έστω $z \in \mathbb{C}$ και $\gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C} \setminus \{z\}$ κλειστή κ.τ. C^1
 Τότε ο ακέραιος αριθμός $\oint_{\gamma} (z) := \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{d\zeta}{\zeta - z} \in \mathbb{Z}$ ονομάζεται
 δείκτης στροφής της γ γύρω από το z .

Παράδειγμα: Αν $\gamma_{\pm}(t) = a + re^{\pm it}$, $t \in [0, 2\pi n]$, $a \in \mathbb{C}$, $r > 0$, $n \in \mathbb{N}$.
 Τότε: $\int_{\gamma_{\pm}} \frac{d\zeta}{\zeta - a} = \pm 2\pi i n$

Ορισμός: Αν $\gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ δοσμένη κ.τ. C^1 κλειστή, τότε ορίζεται
 η συνάρτηση του δείκτη στροφής της γ :

$$\oint_{\gamma}(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{d\zeta}{\zeta - z}, \quad z \in \mathbb{C} \setminus \gamma([a, b])$$

Γενίκευση Θεωρήματος Jordan (χωρίς απόδειξη)
 Κάθε κλειστή καμπύλη διαχωρίζει το $\mathbb{C} \setminus \gamma([a, b])$ στις συνεκτικές
 συνιστώσες του (διδ. συνεκτικά μη επεκτάσιμος τύπος) εκ των
 οποίων μόνο μια είναι μη φραγμένη.

Θεώρημα: Έστω $\gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ κλειστή κ.τ. C^1 . Τότε η συνάρτηση
 του δείκτη στροφής $\oint_{\gamma}: \mathbb{C} \setminus \gamma([a, b]) \rightarrow \mathbb{Z}$ είναι συνεχής,
 σταθερή σε κάθε συσχετική συνιστώσα του $\mathbb{C} \setminus \gamma([a, b])$
 και ταυτοτικά μηδέν στη μη φραγμένη.

Παρασκευή 10/05/19 Μιχαδικές Συνάρτησεις 2η ώρα

Απόδειξη: $z, z_n \in \mathbb{C} \setminus \gamma([a, b])$ και $z_n \rightarrow z \Rightarrow \exists \epsilon > 0 : D(z, \epsilon) \subset \mathbb{C} \setminus \gamma([a, b])$
 και $n_0 \in \mathbb{N}$ με $z_n \in D(z, \epsilon/2) \forall n \geq n_0 \Rightarrow \forall \zeta \in \gamma([a, b])$

$$\left| \frac{1}{\zeta - z_n} - \frac{1}{\zeta - z} \right| = \frac{|z_n - z|}{|\zeta - z_n| |\zeta - z|} \leq \frac{2}{\epsilon^2} |z_n - z| \rightarrow 0 \Rightarrow$$

~~$f_n(z) = \frac{1}{z - z_n}$~~
 $\Rightarrow$ η ακολουθία συναρ. $f_n(\zeta) = \frac{1}{\zeta - z}$, $\zeta \in \gamma([a, b])$ συγκλίνει ομοιόμορφα

στην $f(\zeta) = \frac{1}{\zeta - z}$, $\zeta \in \gamma([a, b])$

$$\left[D(z, \epsilon) \subset \mathbb{C} \setminus \gamma([a, b]) \xrightarrow{\exists \epsilon \in (0, \epsilon/2)} |\zeta - z| \geq \epsilon \text{ και } |\zeta - z_n| \geq |\zeta - z| - |z - z_n| > \epsilon - \epsilon/2 > \epsilon/2 \right]$$

$$\left[\|f_n - f\|_{L^\infty(\gamma([a, b]))} = \sup_{\zeta \in \gamma([a, b])} |f_n(\zeta) - f(\zeta)| \leq \frac{2}{\epsilon^2} |z_n - z| \rightarrow 0 \right]$$

$$\Rightarrow \left| \delta_\gamma(z_n) - \delta_\gamma(z) \right| = \frac{1}{2\pi} \left| \int_\gamma f_n(\zeta) d\zeta - \int_\gamma f(\zeta) d\zeta \right| \leq \frac{1}{2\pi} \|f_n - f\|_{L^\infty(\gamma([a, b]))} \cdot L(\gamma) \Rightarrow$$

$\Rightarrow$ Αφού η δ_γ είναι συνεχής και παίρνει μόνο ακέραιες τιμές θα είναι σταθερή σε κάθε συνεκτική συνιστώσα (αφού συνεχής εικόνα συνεκτικού συνόλου είναι συνεκτική)

$\Rightarrow$ Αυτό ισχύει και για τη μη-φραγμένη συνεκτ. συνιστώσα η οποία περιλαμβάνει το σύνολο $\mathbb{C} \setminus \bar{D}(a, r)$, $r > 0$ με $\gamma([a, b]) \subset D(a, r)$ [αφού $[a, b] \subset \mathbb{R}$ υπραγές, $\gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής $\Rightarrow \gamma([a, b]) \subset \mathbb{C}$ υπραγές]

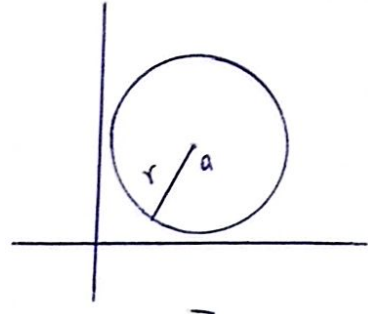
Έστω $(z_n) \in \mathbb{C} \setminus \bar{D}(a, r)$ με $z_n \rightarrow \infty$. Τότε, αφού $|z_n - \zeta| \geq |z_n| - |\zeta| \geq |z_n| - r$
 προκύπτει για τις $f_n(\zeta) = \frac{1}{\zeta - z_n}$, $\zeta \in \gamma([a, b])$, $\|f_n\|_{L^\infty(\gamma([a, b]))} \leq \frac{1}{|z_n| - r} \rightarrow 0 \forall \zeta \in \gamma([a, b]) \Rightarrow$ η $f_n: \gamma([a, b]) \rightarrow \mathbb{C}$ συγκλίνει ομοιόμορφα στην μηδ. συναρ. για $z_n \rightarrow \infty \Rightarrow |\delta_\gamma(z_n)| = \frac{1}{2\pi} \left| \int_\gamma f_n(\zeta) d\zeta \right| \leq \frac{1}{2\pi} \|f_n\|_{L^\infty(\gamma([a, b]))} L(\gamma) \xrightarrow{z_n \rightarrow \infty} 0 \Rightarrow \lim_{z \rightarrow \infty} \delta_\gamma(z) = 0 \Rightarrow$

$$\Rightarrow \boxed{\delta_\gamma(z) = 0 \quad \forall z \in \text{μη φραγμένη συνεκτ. συνιστώσα}}$$

σε όλο το $\mathbb{C} \setminus \bar{D}(a, r)$
 η δ_γ έχει για σταθερή ακέραια τιμή

Παράδειγμα: SOSAPA (βλ. Α.69)

$$\int_{\partial D(a,r)} (z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\partial D(a,r)} \frac{d\zeta}{\zeta - z} = \begin{cases} 1, & z \in D(a,r) \\ 0, & z \in \mathbb{C} \setminus \bar{D}(a,r) \end{cases}$$

[για $a=z$ αυτό το έχουμε δει. Εδώ το point είναι $z \neq a$],
 όπου $\partial D(a,r)$ θεωρείται θετικά προσανατολισμένος

Απόδειξη: $\sum_{n=0}^{\infty} z^n = \frac{1}{1-z}, z \in D(0,1) \Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{z-a}{\zeta-a}\right)^n = \frac{\zeta-a}{\zeta-z} = \frac{1}{1-\frac{\zeta-a}{z-a}}, \zeta \in \partial D(a,r)$

$$\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{\zeta-a}{z-a}\right)^n = \frac{1}{1-\frac{\zeta-a}{z-a}} = \frac{z-a}{z-\zeta}, \quad \begin{matrix} z \in \mathbb{C} \setminus \bar{D}(a,r) \\ \Leftrightarrow |z-a| > r \\ \zeta \in \partial D(a,r) \\ \Leftrightarrow |\zeta-a| = r \end{matrix}$$

όπου η σύγκλιση είναι ομοιόμορφη ως προς $\zeta \in \partial D(a,r)$ σύμφωνα με το κριτήριο Weierstrass αφού

$$\max_{\zeta \in \partial D(a,r)} \frac{|z-a|}{|\zeta-a|} = \frac{|z-a|}{r} < 1, \quad z \in \mathbb{C} \setminus \bar{D}(a,r), \quad \max_{\zeta \in \partial D(a,r)} \frac{|\zeta-a|}{|z-a|} = \frac{r}{|z-a|} < 1, \quad z \in \mathbb{C} \setminus \bar{D}(a,r)$$

[επειδή οι σειρές $\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{|z-a|}{r}\right)^n < \infty, \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{r}{|z-a|}\right)^n < \infty$, αντίστοιχα]

Πρόταση: $\gamma: [a,b] \rightarrow \mathbb{C}$ για C^1 καμπύλη, $f_n: \gamma([a,b]) \rightarrow \mathbb{C}, n \in \mathbb{N}$ συνεχής και $f: \gamma([a,b]) \rightarrow \mathbb{C}$ με $f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα $\Rightarrow$

$$\Rightarrow \int_{\gamma} f_n(s) ds \rightarrow \int_{\gamma} f(s) ds$$

Απόδειξη: f συνεχής και $\left| \int_{\gamma} (f_n(s) - f(s)) ds \right| \leq L(\gamma) \|f_n - f\| \rightarrow 0$

$$\Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} (z-a)^n \int_{\partial D(a,r)} \frac{d\zeta}{(\zeta-a)^{n+1}} = \int_{\partial D(a,r)} \frac{d\zeta}{\zeta-z}, \quad z \in D(a,r),$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(z-a)^{n+1}} \int_{\partial D(a,r)} (\zeta-a)^n d\zeta = - \int_{\partial D(a,r)} \frac{d\zeta}{\zeta-z}, \quad z \in \mathbb{C} \setminus \bar{D}(a,r)$$

$$\left[\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(\zeta-a)^n}{(z-a)^{n+1}} = \frac{1}{z-\zeta} = -\frac{1}{\zeta-z} \right], \quad \left[\text{Αντίστοιχα, } \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(z-a)^n}{(\zeta-a)^{n+1}} = \frac{1}{\zeta-z} \right], \quad \left[\int_{\partial D(a,r)} \frac{d\zeta}{\zeta-a} = 2\pi i \right]$$

και αφού $\int_{\partial D(a,r)} (\zeta-a)^n d\zeta = \begin{cases} 0, & n \neq -1 \\ 1, & n = -1 \end{cases}$

Παρασκευή 10/05/19 Μιγαδικές Συνάρτησεις 3^ο ώρα

Αποτέλεσμα $2\pi i = \int_{\partial D(a,r)} \frac{dz}{z-2}$, $z \in D(a,r)$

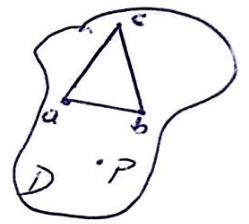
$0 = \int_{\partial D(a,r)} \frac{dz}{z-2}$, $z \in \mathbb{C} \setminus \overline{D(a,r)}$

Λήμμα: (Ολοκλ. Λήμμα Goursat)

Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $p \in \mathbb{C}$, $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής και στο $D \setminus \{p\}$ ολόκληρη

Τότε $\int_{\partial \Delta} f(z) dz = 0$ για κάθε συμπαγές τρίγωνο $\Delta \subset D$

Απόδειξη: ① Έστω ένα συμπαγές τρίγωνο $\Delta \subset D \setminus \{p\}$

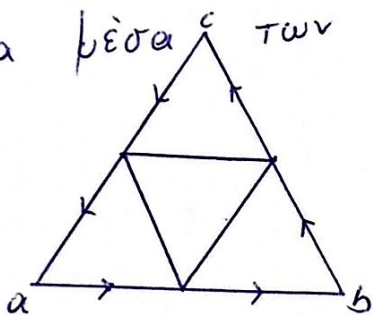
$\Delta [a,b,c] = \{z \in \mathbb{C} : z = a + s(b-a) + t(c-a) : s,t \geq 0, s+t \leq 1\}$

$\partial \Delta = [a,b] \oplus [b,c] \oplus [c,a]$

$\text{diam } \Delta = \sup_{z,w \in \Delta} |z-w| \leq L(\partial \Delta) = |a-b| + |b-c| + |c-a|$

[για $z_i = a + s_i(b-a) + t_i(c-a)$, $i=1,2 \Rightarrow |z_1 - z_2| \leq |s_1 - s_2||b-a| + |t_1 - t_2||c-a| \leq |b-a| + |c-a| \leq L(\partial \Delta)$

Έστω Δ' τα 4 ίσα υποτρίγωνα που σχημ. κάνοντας με ευθ. τη. τα βέσα των 3 πλευρών των Δ .

Τότε $L(\partial \Delta') = \frac{1}{2} L(\partial \Delta)$

Έστω συμβολισμός $\alpha(\Delta) = \int_{\partial \Delta} f(z) dz$

Τότε $\alpha(\Delta) = \sum_{i=1}^n \alpha(\Delta_i)$, αν διατρέξουμε τα $\Delta_1, \dots, \Delta_n$ κατά την ίδια θετική φορά.

Από τα 4 υποτρίγωνα, έστω Δ^1 για το οποίο η τιμή $|\alpha(\Delta^1)|$ είναι η μεγαλύτερη από τις 4 τιμές για τα υποτρίγωνα. Τότε $|\alpha(\Delta)| \leq 4|\alpha(\Delta^1)|$. Τα ίδια για το Δ^1 . Τότε προκύπτει υποτρίγωνο $\Delta^2 \subset \Delta^1 \subset \Delta$ έτσι ώστε: $|\alpha(\Delta)| \leq 4|\alpha(\Delta^1)| \leq 4^2|\alpha(\Delta^2)|$

Συνεχίζοντας έτσι, (επαγωγικά) προκύπτει «φθίνουσα» ακολουθία
συμπαγών τριγώνων $\Delta \supset \Delta^1 \supset \Delta^2 \supset \dots (0)$ με

$$|\alpha(\Delta)| \leq 4^n |\alpha(\Delta^n)| \quad (1)$$

$$\text{diam}(\Delta^n) \leq L(\partial\Delta^n) = \frac{1}{2^n} L(\partial\Delta) \quad (2)$$

$\Rightarrow$ Αφού τα τρίγωνα είναι μη κενά και κλειστά και το $\mathbb{C}$
πλήρες από τις (0), (1), (2) ότι υπάρχει $c \in \Delta$ με

$$\bigcap_{n=1}^{\infty} \Delta^n = \{c\} \quad (3)$$

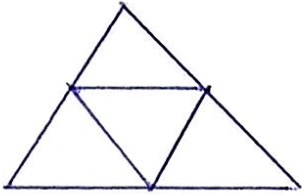
Ολοκληρωτική Λήμμα Goursat

$D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $D \in \mathbb{C}$, $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής, ολόμορφη στο $D \setminus \{P\} \Rightarrow \int_{\partial \Delta} f(z) dz = 0$

$\forall$ ομογενές τρίγωνο Δ (1)

Απόδειξη (1): $\Delta \subset D \setminus \{P\}$

Διαφερίσουμε το Δ ενώνοντας τα μέσα των
 τριών πλευρών του $\Rightarrow$ προκύπτουν 4 υποτρίγωνα
 Δ' με $L(\partial \Delta') = \frac{1}{2} L(\partial \Delta)$
 $a(\Delta) = \int_{\partial \Delta} f(z) dz = \sum_{i=1}^4 a(\Delta_i) \Rightarrow |a(\Delta)| \leq 4 |a(\Delta')|$
 (έχει δώ προηγούμε)

$f: D \setminus \{P\} \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη $\Rightarrow \exists g: D \setminus \{P\} \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής με $g(c) = 0$ και

$$f(z) = f(c) + f'(c)(z-c) + (z-c)g(z) \quad \forall z \in D \setminus \{P\}$$

$$\text{Θέτω } g(z) = \frac{f(z) - f(c)}{z-c} - f'(c) \quad \forall z \in D \setminus \{P, c\}, \quad g(c) = 0$$

Αφού $\int_{\partial \Delta^n} f(z) dz = 0$, $\int_{\partial \Delta^n} f'(c)(z-c) dz = 0$ [αφού είναι ολόμορφη στο Δ^n , δηλ. έχει αντιπαράρτη $\Theta. 5.2.1.$ ή $h_1(z) = f(c)$, $h_2(z) = f'(c)(z-c)$]

$$\Rightarrow a(\Delta^n) = \int_{\partial \Delta^n} f(z) dz = \int_{\partial \Delta^n} (z-c)g(z) dz \Rightarrow |a(\Delta^n)| \leq \underbrace{\left(\max_{z \in \partial \Delta^n} |z-c| |g(z)| \right)}_{\leq \|g\|_{L^\infty(\partial \Delta^n)}} \cdot L(\partial \Delta^n)$$

$$\leq L(\partial \Delta^n)^2 \|g\|_{L^\infty(\partial \Delta^n)} \Rightarrow |a(\Delta)| \leq 4^n L(\partial \Delta^n)^2 \|g\| = 4^n \left(\frac{1}{2^n}\right)^2 L(\partial \Delta)^2 \|g\|_{L^\infty(\partial \Delta^n)}$$

Όπως $g: D \setminus \{P\} \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής με $g(c) = 0 \Leftrightarrow$

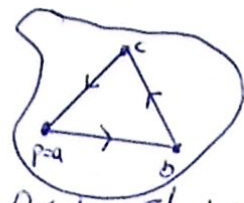
$$\Leftrightarrow \forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall z \in D(c, \delta): |g(z)| < \epsilon$$

Συνεπώς, έστω $\epsilon > 0$, τότε υπάρχει ένα $n \in \mathbb{N}$
 $\forall n \geq n_0 \quad \Delta^n \subset D(c, \delta) \Rightarrow \forall n \geq n_0 \quad \|g\|_{L^\infty(\partial \Delta^n)} \leq \|g\|_{L^\infty(\partial \Delta^n)} \leq$

$\leq \|g\|_{L^\infty(\bar{D}(c, \delta))}$. Άρα $\forall \epsilon > 0: |a(\Delta)| \leq L(\partial \Delta)^2 \epsilon \Rightarrow$
 $\Rightarrow a(\Delta) = 0$, το αποδεικτέο στην περίπτωση (1), δηλ. $P \notin \Delta$

2) Έστω p μια κορυφή του Δ

π.χ. $p=a$. Έστω $\xi \in [a,b]$, $\eta \in [a,c]$ με $0 < |a-\xi|, |a-\eta| < \epsilon$

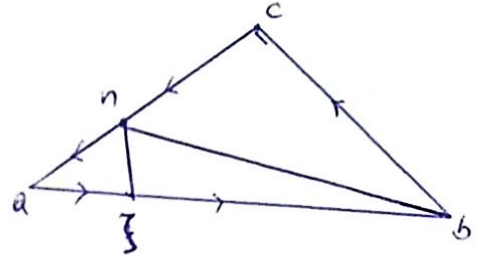
Διατρέχοντας τα σύνορα των $\Delta = \Delta[a,b,c]$, $\Delta_a := [a,\xi,\eta]$,

$\Delta_b := [\eta,\xi,b]$, $\Delta_c := [\eta,b,c]$ (κατά τη θετ. κατ.) έχουμε

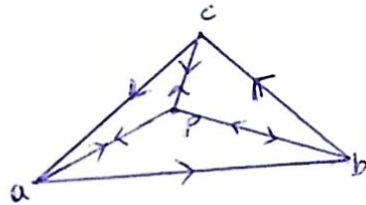
$$a(\Delta) = a(\Delta_a) + a(\Delta_b) + a(\Delta_c) = a(\Delta_a)$$

$$\Rightarrow |a(\Delta)| = |a(\Delta_a)| \leq \|f\|_{\infty} L(\partial\Delta_a) \leq$$

$$\leq \|f\|_{\infty} L(\Delta) (|\xi-a| + |\eta-a| + |\eta-\xi|) \leq \|f\|_{\infty} 2(|\xi-a| + |\eta-a|) \leq \|f\|_{\infty} 2(|\xi-a| + |\eta-a|)$$

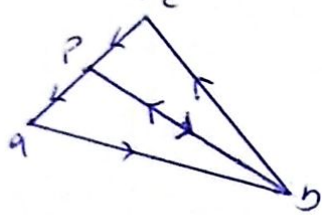

3) Έστω $p \in \overset{\circ}{\Delta}$.

$$\Rightarrow a(\Delta) = a(\Delta[p,a,b]) + a(\Delta[p,b,c]) + a(\Delta[p,c,a]) \stackrel{(2)}{=} 0$$

4) Έστω $p \in$ πλευρά του Δ χωρίς κορυφές

$$p \in [a,c] \setminus \{\xi, \eta\} \stackrel{(2)}{\Rightarrow} a(\Delta) = 0$$

Θεώρημα 5.4.1. (Θεώρημα και γενικός τύπος Cauchy για αστερόμορφους τόπους)
 Έστω $D \subset \mathbb{C}$ αστερόμορφος τόπος με κέντρο a και $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής και ολόμορφη στο $D \setminus \{\xi, p\}$, $p \in \mathbb{C}$. Τότε:

- 1) Η f είναι ολοκληρώσιμη έχει ως παράγωγο της $F(z) = \int_{[a,z]} f(\zeta) d\zeta$
- 2) $\forall$ κλειστή κ.τ. C^1 κομψή $K \subset D : \int_K f(\zeta) d\zeta = 0$
- 3) Αν $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη και $\gamma: [a,b] \rightarrow \mathbb{C}$ κλειστή κ.τ. C^1 με $\gamma([a,b]) = K \subset D$, τότε ισχύει ο γενικός τύπος του Cauchy: $\int_{\gamma} \frac{f(\zeta)}{\zeta-z} d\zeta = 2\pi i \delta_{\gamma}(z) f(z) \quad \forall z \in D \setminus K$

Απόδειξη (1)+(2): Ολοκλ. Δίπλα Goursat + η πολυ. προτ.

(3) Έστω $z \in D \setminus \gamma(Ca, B, z)$ σταθερό. Θεωρούμε τμ

$$g(\zeta) = \frac{f(\zeta) - f(z)}{\zeta - z}, \quad \zeta \in D \setminus \{z\}, \quad g(z) := f'(z)$$

$\Rightarrow g: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής και ολόμορφη στο $D \setminus \{z\}$

$$\Rightarrow 0 \stackrel{(2)}{=} \int_{\gamma} g(\zeta) d\zeta = \int_{\gamma} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta - f(z) \int_{\gamma} \frac{d\zeta}{\zeta - z}$$

$= 2\pi i g(z)$ ορισμός του δείκτη στροφής

Πόρισμα 5.4.1 (Τύπος Cauchy) SOS

Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη και $\bar{D}(a, r) \subset D, r > 0$. Τότε

$$f(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\partial D(a, r)} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta, \quad z \in D(a, r)$$

όπου $\partial D(a, r)$ διατρέχει κατά τη θετική φορά

Απόδειξη: Αφού $D(a, r) \subset \bar{D}(a, r) \subset D, r > 0$ προκύπτει (A.79) $r < R = \text{dist}(a, \partial D)$

Θεωρώντας τον περιορισμό της f στο $D(a, r) \subset D$ και αφού αυτό το $D(a, r)$ είναι κωπτό $\Rightarrow$ αστερόμορφο και ανοικτό εφαρμόζουμε τον γενικό τύπο του Cauchy για την κωπτήλη $\partial D(a, r) \subset D(a, R)$

Παρατήρηση: Τύπος του Cauchy:

Η τιμή μιας ολόμορφης f σε ένα σημείο του z ενός ανοικτού δίσκου καθορίζεται μόνο από τις τιμές της συνάρτησης στο σύνορο του δίσκου και τη θέση του z στο δίσκο αυτόν

Δηλ. οι τιμές της f στον κώλο καθορίζουν όλες τις τιμές στο εσωτερικό του

Πόρισμα 5.4.2 (Θεώρημα Μέσης Τιμής)

$D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη, $\bar{D}(a, r) \subset D, r > 0$

$$\Rightarrow f(z) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} f(a + re^{it}) d\phi$$

SUPER SOS

Θεώρημα: (Αναπαριστάσις Cauchy - Taylor - Αναλυτικότητα ολόμορφων συναρτήσεων)

Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό και $f: D \rightarrow \mathbb{C}$

f ολόμορφη $\Rightarrow f$ αναλυτική
 Ειδικότερα, η f έχει ολόμορφες μηχ. παραγωγισείς $f^{(k)}: D \rightarrow \mathbb{C}$
 οσοδήποτε $k \in \mathbb{N}_0$, ισχύει $f \in C^\infty(D)$ [δηλ. ύπειρες φορές παραγφ.
 διαφορισίτη] και για κάθε $a \in D$ η f αναπτύσσεται σε

σειρά Taylor γύρω από το a

$$f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(a)}{n!} (z-a)^n, \quad z \in D(a, R), \quad R = \text{dist}(a, \partial D)$$

όπου $\frac{f^{(n)}(a)}{n!} = \frac{1}{2\pi i} \int_{\partial D(a, r)} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-a)^{n+1}} d\zeta, \quad r \in (0, R)$

και γενικότερα

$$\frac{f^{(n)}(z)}{n!} = \frac{1}{2\pi i} \int_{\partial D(a, r)} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-z)^{n+1}} d\zeta, \quad z \in D(a, r), \quad r \in (0, R) \quad (**)$$

Απόδειξη: [με επιχειρήματα που έχασε ήδη δει $\rightarrow$ επανάληψη]

Έστω $a \in D, D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό $\Rightarrow \exists r(a) > 0: \bar{D}(a, r(a)) \subset D$.

Έστω $z \in D(a, r(a))$ και $\zeta \in \partial D(a, r(a)) \Rightarrow$

$$\Rightarrow \frac{|z-a|}{|\zeta-a|} < 1 \Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{z-a}{\zeta-a}\right)^n = \frac{1}{1 - \frac{z-a}{\zeta-a}} = \frac{\zeta-a}{\zeta-z} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-a)^{n+1}} (z-a)^n = \frac{f(\zeta)}{\zeta-z}$$

Η σειρά αυτή συγκλίνει γιατί πολλ/σω τω πάνω γεωμ. σειρά που συγκλίνει με έναν σταθερό αριθμό, άρα δεν επηρεάζεται η σύγκλιση

και πράγματι η σύγκλιση είναι ομοιόμορφη στο $\partial D(a, r(a))$
 (δηλ. αν τα κερικά αθροίσματα ως συναρτήσεις του $\zeta \in \partial D(a, r(a))$

σύμφωνα με το κριτήριο του Weierstrass, αφού:

$$\max_{\zeta \in \partial D(a, r)} \left| \frac{f(\zeta)}{(\zeta-a)^{n+1}} (z-a)^n \right| \leq \frac{\|f\|_{\infty}(\partial D(a, r(a)))}{r(a)} \underbrace{\left(\frac{|z-a|}{r(a)}\right)^n}_{< 1}$$

Συνεπώς, (βλ. ~~πρωτ.~~ Πρωτ. 5.3.1 γ κ.τ. C^1 $f_n: \gamma([a, b]) \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχείς,
 $f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα $(f: \gamma([a, b]) \rightarrow \mathbb{C}) \Rightarrow \int_{\gamma} f_n d\zeta \rightarrow \int_{\gamma} f d\zeta$ και

με χρήση του τύπου Cauchy* προκύπτει:

$$f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} c_n(a) (z-a)^n, \quad z \in D(a, r(a)) \quad \text{με} \quad c_n(a) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\partial D(a, r(a))} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-a)^{n+1}} d\zeta, \quad n \in \mathbb{N}_0 \quad (2)$$

* Τύπος Cauchy: $f(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\partial D(a, r)} \frac{f(\zeta)}{\zeta-z} d\zeta, \quad z \in D(a, r)$

Αν η f είναι αναλυτική. Από αυτή προκύπτουν οι ιδιότητες που έχει κάθε αναλυτική συνάρτηση (βλ. θ. 4.2.2. και Πρόταση 4.2.1). Ειδικότερα, $c_n(a) = \frac{f^{(n)}(a)}{n!}, \quad n \in \mathbb{N}_0 \quad (3)$

Αφού το μοναδικό κριτήριο επιλογής του $r(a) > 0$ στην προηγούμενη ανάλυση ήταν να ισχύει:

$\bar{D}(a, r(a)) \subset D$ και αφού $D(a, R) \subset D$, προκύπτει ότι για κάθε $z \in D(a, R)$ υπάρχει κάποιο $r \in (|z-a|, R)$ έτσι ώστε $z \in D(a, r) \subset \bar{D}(a, r) \subset D(a, R) \subset D$ για το οποίο ισχύει η (1) με τους

συντελεστές (2), οι οποίοι λόγω της (3) είναι ανεξάρτητα του $0 < r < R \Rightarrow (**)$

$$\Rightarrow f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(a)}{n!} (z-a)^n, \quad z \in D(a, R)$$

Η προέλευση από την γενίκευση σε κάθε $k \in \mathbb{N}_0$ της μεθόδου που χρηστώ για $k=0$ για να εξαγάγετε την τελευταία ισότητα

[Συγκεκριμένα, Παράδειγμα 4.4.2:

$$\frac{1}{(\zeta-z)^{k+1}} = \sum_{n=k}^{\infty} \binom{n}{k} \frac{1}{(\zeta-a)^{n+1}} (z-a)^{n-k} \Rightarrow \frac{f(\zeta)}{(\zeta-z)^{k+1}} = \sum_{n=k}^{\infty} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-a)^{n+1}} (z-a)^{n-k} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{f(\zeta)}{(\zeta-a)^{k+1}} = \lim_{m \rightarrow \infty} \sum_{n=k}^m \frac{f(\zeta)}{(\zeta-a)^{n+1}} (z-a)^{n-k} \xrightarrow{\text{πρωτ. 5.3.1}} \int_{\partial D(a, r(a))} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-z)^{k+1}} d\zeta = \lim_{m \rightarrow \infty} \int_{\partial D(a, r(a))} \sum_{n=k}^m \frac{f(\zeta)}{(\zeta-a)^{n+1}} (z-a)^{n-k} d\zeta$$

$$= \lim_{m \rightarrow \infty} \sum_{n=k}^m \int_{\partial D(a, r(a))} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-a)^{n+1}} d\zeta = \sum_{n=k}^{\infty} \binom{n}{k} (z-a)^{n-k} \int_{\partial D(a, r(a))} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-a)^{n+1}} d\zeta \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{k!}{2\pi i \partial D(a, r(a))} \int_{\partial D(a, r(a))} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-z)^{k+1}} d\zeta = \sum_{n=k}^{\infty} k! \binom{n}{k} \frac{1}{2\pi i} \int_{\partial D(a, r(a))} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-a)^{n+1}} d\zeta (z-a)^{n-k} \frac{1}{(\zeta-z)^{k+1}} = \dots =$$

$$= \sum_{n=k}^{\infty} \frac{n!}{(n-k)!} c_n(a) (z-a)^{n-k} \stackrel{4.30}{=} f^{(k)}(z) \Rightarrow f^{(k)}(z) = c_k(z) k! \quad \text{και άρα το οδοκλ. στα υψότερα είναι ανεξ. του } r$$

Παρασκευή 17/05/19 Μιγαδικές Συνάρτησεις 2η ώρα

Εφαρμογές: A.73 ~~Υπόδειξη~~: Υπάρχει ολοκληρωτικός τύπος για $f^{(n)}(0)$

A.76.

Λύση

Θεώρ. Αναπ. Cauchy - Taylor: (**)

$$\frac{f^{(n)}(z)}{n!} = \frac{1}{2\pi i} \int_{\partial D(a,r)} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-z)^{n+1}} d\zeta, \quad z \in D(a,r) \Rightarrow$$

$r \in (0, R)$
 $z = \text{dist}(a, \partial D)$

$$\Rightarrow \left| \frac{f^{(n)}(z)}{n!} \right| = \frac{1}{2\pi} \left| \int_{\partial D(a,r)} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-z)^{n+1}} d\zeta \right|, \quad z \in D(a,r), \dots \leq$$

$$\leq \max_{\zeta \in \partial D(a,r)} \frac{|f(\zeta)|}{|\zeta-z|^{n+1}} L(\partial D(a,r)) \leq \max_{\zeta \in \partial D(a,r)} \frac{\|f\|_{L^\infty(\partial D(a,r))}}{|\zeta-z|^{n+1}} \leq$$

$$\leq \|f\| \max \frac{1}{\dots} = \frac{1}{\min(\dots)} = \frac{1}{(\dots)^{n+1}}$$

$$\text{dist}(z, \partial D(a,r)) = \inf \{ |\zeta-z| : \zeta \in \partial D(a,r) \} = \min(\dots)$$

Θεώρημα Liouville: Κάθε ακέραια και φραγμένη μιγαδική συνάρτηση

είναι σταθερή.

Απόδειξη:

$$f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C} \text{ ολόμορφη} \xrightarrow{\text{θ. αναπ. Cauchy}} f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(0)}{n!} z^n, \quad z \in \mathbb{C} \Rightarrow$$

ανισ. Cauchy

$$\Rightarrow \mu \epsilon \ z=a=0$$

και ορίζουμε $D(0,r) \subset \mathbb{C}, r>0$

$$\left| \frac{f^{(n)}(0)}{n!} \right| \leq \frac{r \|f\|_{L^\infty(\partial D(0,r))}}{(\text{dist}(0, \partial D(0,r)))^{n+1}} = \frac{r \|f\|_{L^\infty(\partial D(0,r))}}{r^{n+1}} \leq \frac{a}{r^n} \xrightarrow{r \rightarrow \infty} 0 \quad \forall n \in \mathbb{N}$$

$$\Rightarrow \frac{f^{(n)}(0)}{n!} = 0 \Leftrightarrow f^{(n)}(0) = 0 \quad \forall n \in \mathbb{N} \Rightarrow f(z) = \frac{f^{(0)}(0)}{0!} z^0 = f(0)$$

$\forall z \in \mathbb{C}$.

Πρόταση: Ορισμένες Θεωρήματα Άλγεβρας [→ Άσκηση]

Αχαινήνο του
Καρακώστα

Θεώρημα Morera: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $f: D \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής και

$$\int_{\partial \Delta} f(z) dz = 0 \quad \text{για κάθε σύμπλεξο τρίγωνο } \Delta \subset D \Rightarrow f \text{ ολόμορφη}$$

Απόδειξη: Έστω $a \in D$, $D(a, r) \subset D$, $r > 0$. Η f είναι συνεχής στο $D(a, r)$
 $D(a, r)$ κωτό $\Rightarrow$ αστερόμορφο. Επίσης, $\forall \Delta = \Delta[a, b, c] \subset D(a, r)$

$$\int_{\partial \Delta} f(z) dz = 0 \xrightarrow[\text{για αστερ. τόπους}]{\text{κρίτ. ολόμ.}} \exists F: D(a, r) \rightarrow \mathbb{C} \text{ με } F' = f \text{ και άρα}$$

F ολόμορφη $\Rightarrow F' = f$ ολόμορφη σύμφωνα με το θεώρημα 5.5.1 (Αναπ. (-))

Θεώρημα 5.6.3 (Θεώρημα επέκτασης του Riemann)

Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $A \subset D$ διακριτό και κλειστό και $f: D \setminus A$ ολόμορφη.

Τότε τα ακόλουθα είναι ισοδύναμα:

α) η f είναι ολόμορφη επέκτασιμη πάνω από το A , δηλ. $\exists F: D \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη με $F|_{D \setminus A} = f$ συνεχής

β) η f είναι συνεχής επέκτασιμη πάνω από το A

γ) $\forall c \in A \exists$ περιοχή του c στην οποία η f είναι φραγμένη

$$\delta) \forall c \in A: \lim_{z \rightarrow c} (z-c) \cdot f(z) = 0$$

Απόδειξη

$$(\rightarrow) \quad (a) \Rightarrow (b) \Rightarrow (\gamma) \Rightarrow (\delta)$$

$(\leftarrow) \quad (\delta) \Rightarrow (a)$: $A \subset \mathbb{C}$ διακριτό: $\Leftrightarrow$ κάθε σημείο $c \in A$ είναι

μειονώμενο, δηλ. $\forall c \in A \exists$ περιοχή U του c : $A \cap U = \{c\}$

Άρα, έστω $c \in A$. θεωρούμε τον περιορισμό της f στην τμήση της U με το $\mathbb{D}_A$

δηλ. θα εξετάσουμε μόνο τι συμβαίνει στο c (θα θεωρήσουμε ότι το A

έχει μόνο ένα σημείο). το οποίο για γ.β.γ. ας είναι το $c=0$

Παρασκευή 17/05/19 Μιγαδικές Συναρτήσεις 3η ώρα

Θεωρούμε $g(z) = z f(z)$, $z \in D \setminus \{0\}$, $g(0) = 0$, $h(z) = z g(z)$, $z \in D$

$\Rightarrow g: D \rightarrow \mathbb{C}$ είναι συνεχής, $h: D \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη
($h(z) = h(0) + z g(z) \forall z \in D \setminus \{0\}$, $\Leftrightarrow \frac{h(z) - h(0)}{z - 0} = g(z) \xrightarrow{z \rightarrow 0} 0 = h'(0)$)

Θεωρ. Αναπαρ. C-T: η h αναπτύσσεται σε σειρά Taylor γύρω από το 0, όπου $h(0) = h'(0) = 0 \Rightarrow h(z) = \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$, $z \in D(0, r) = z^2 \underbrace{\sum_{k=0}^{\infty} a_{k+2} z^k}_{= F(z)}$

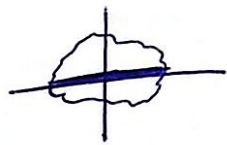
και άρα $h(z) = z^2 f(z) \forall z \in D \setminus \{0\}$

Τρίτη 21/05/19 αμνημόνιση 10:00-12:00

Βλέπε παρατηρήσεις σελίδα 150

β) Αν δύο ολόμ. f, g ταυτίζεται σε ένα τόπο D σε μια σχεδινούσα ακολουθία στο D με όριο στο D , τότε $f \equiv g$ σε όλο το D

δ) Θεώρημα μοναδικότητας: Μια $f: D \rightarrow \mathbb{C}$, D τόπος καθορίζεται μοναδικά από τις τιμές της σε ένα πολύ λεπτό σύνολο κεντρικού είδους.

Αντ. εστω f γνωστή μόνο στο $(-)$. Τότε υπάρχει το πολύ μια ολόμορφη επέκταση της f σε περιοχή του $(-)$ στο $\mathbb{C}$.

Μεμονωμένες Ανωμαλίες

Ορισμός: $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό. Ένα σημείο $c \in D$ ονομάζεται μεμονωμένη ανωμαλία (isolated singularity) μιας f αν η $f: D \setminus \{c\} \rightarrow \mathbb{C}$ είναι ολόμορφη. Μια κεντρ. ανωμ. ονομάζεται επουσιώδης, αν η f είναι ολόμορφη επέκτασή της πάνω από το $\mathbb{C}$.

Παρατήρηση SOS (βλέπε Θέματα Επέκτασης Riemann)

Για ισοδύναμους χαρακτηρισμούς με $A = \{c\}$, α.χ. για βελ. αν είναι επουσιώδης, αν η f είναι φραγμένη σε περιοχή του c έχει επουσιώδη αναπαράσταση.

Παράδειγμα: 1) Η $f(z) = \frac{z^2-1}{z-1}$ έχει επουσιώδη αναπαράσταση στο $z=1$ $\left[\forall z \in \mathbb{C} \setminus \{1\} : f(z) = \frac{(z-1)(z+1)}{z-1} = z+1 \xrightarrow{z \rightarrow 1} 2 \right]$

δηλ. η $f: D \setminus \{1\} \rightarrow \mathbb{C}$ είναι επέκταση συνεχώς (πάνω από το $\{1\}$) στην $F(z) = \begin{cases} f(z), & z \neq 1 \\ 2, & z = 1 \end{cases}$

2) Η $g(z) = \frac{z}{e^z-1}$ έχει στο $z=0$ επουσιώδη αναπαράσταση. $\left[\begin{array}{l} \text{όλες οι κενωμένες αναπαράσεις είναι οι } z_k = 2k\pi i, k \in \mathbb{Z} \\ \text{αφού } e^z = 1 \Leftrightarrow z = 2k\pi i, k \in \mathbb{Z} \end{array} \right]$

Θεωρούμε την $f(z) = \frac{e^z-1}{z} (= g(z))$, όπου ορίζεται και είναι $\neq 0, z \neq 0$

$$= \frac{\sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{n!} - 1}{z} = \frac{\sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^n}{n!}}{z} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^{n-1}}{n!} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{(n+1)!}$$

Άρα $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{(n+1)!}, z \neq 0$ $\left[\text{δηλ. η σειρά } \forall z \neq 0 \xrightarrow{\text{Πρόταση για σύγκλιση Σ.Σ.}} \right]$
 η σειρά συγκλίνει $\forall z \in \mathbb{C}$

$\Rightarrow$ Η $f: \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{C}$ επεκτείνεται στην $F: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$, ~~...~~
 $F(z) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{(n+1)!}, z \in \mathbb{C}$ η οποία ως Σ.Σ. είναι ολόγραφη σε

όλο το δίσκο σύγκλισης της (εδώ $\mathbb{C}$)
 $\Rightarrow$ η F είναι συνεχής $\Rightarrow F(0) = 1$

Άρα η $g(z) = \frac{z}{e^z-1} = \frac{1}{F(z)} \forall z \in D(0, \varepsilon) \setminus \{0\}, \varepsilon > 0 \Rightarrow$

$\Rightarrow$ η g επεκτείνεται συνεχώς πάνω από το $z_0 = 0$ και είναι (Θ.Ε.Ρ.) ολόγραφη στο $D(0, \varepsilon)$

Τρίτη 21/05/19

Μαθητικές Διαρτήσεις

2^η ώρα

Σύμφωνα με την προηγούμενη πρόταση (επουσιώδης $\Rightarrow$ f φραγμένο σε περιοχή) αν μια μ.φ. αν. δεν είναι επουσιώδης, θα είναι η f μη φραγμένη σε κάθε περιοχή ~~μ.φ.~~ U του c (καλύτερα $\exists U \ni c$ μη φραγμένη $\forall U$ περιοχή του c)
 π.χ. $f(z) = \frac{1}{z}, z \neq 0$

Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $c \in D, f: D \setminus \{c\} \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη. Το c ονομάζεται πόλος της f αν $\exists m := \min \{n \in \mathbb{N} : \eta (z-c)^n f(z) \text{ είναι φραγμένη γύρω από το } c\}$.
 Το m ονομάζεται τάξη του πόλου και για $m=1$ ο πόλος ονομάζεται απλός.
 π.χ. το $c=0$ είναι απλός πόλος της $f(z) = \frac{1}{z}, z \neq 0$

Παράδειγμα: Η $f(z) = \frac{1}{(z-c)^m}, m \in \mathbb{N}, z \neq c$, έχει πόλο τάξης m στο c .

Κριτήρια για πόλους: Πρόταση 5.7.1

Πόρισμα 5.7.1: SOS Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $c \in D, f: D \setminus \{c\} \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη. Τότε η f έχει πόλο στο $c \iff \lim_{z \rightarrow c} f(z) = \infty$

Ορισμός: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό, $c \in D$. Το c ονομάζεται ουσιώδης αναφαλία (essential singularity) αν το c δεν είναι ούτε επουσιώδης αναφαλία, ούτε πόλος.

Παρατήρηση: Σύμφωνα με τα προηγούμενα, αν το c είναι ουσιώδης αναφαλία, τότε: 1) όλες οι $(z-c)^m f(z), z \in D \setminus \{c\}, m \in \mathbb{N}_0$, είναι μη φραγμένες γύρω από το c και 2) $\exists$ τουλάχιστον μια ακολουθία $(z_n) \subset D \setminus \{c\}$ με $z_n \rightarrow c$ και $f(z_n) \rightarrow a \in \mathbb{C}$ [Το (1) προφ., το (2) Bolzano Weierstrass]

Θεώρημα Casorati - Weierstrass:

- α) f έχει ουσιαστική αναπαλία $\Leftrightarrow$
β) $\forall U \subset D$ περιοχή του c $f(U \setminus \{c\})$ πυκνή στο $\mathbb{C}$ $\Leftrightarrow$
γ) $\exists (z_n) \subset D \setminus \{c\}$ με $z_n \rightarrow c$ και $f(z_n)$ δε συγκλίνει στο $\mathbb{C} \cup \{\infty\}$

Παράδειγμα: Η $f(z) = e^{\frac{1}{z}}$, $z \in \mathbb{C}^* = \mathbb{C} \setminus \{0\}$ έχει ουσιαστική αναπαλία στο c .

Απόδειξη: Με Casorati - Weierstrass.

$$z_n = \frac{1}{\pi i n} \rightarrow 0, \quad \frac{1}{z_n} = i\pi n \Rightarrow f(z_n) = e^{i\pi n} = \cos(\pi n) + i \sin(\pi n) = (-1)^n \text{ δε συγκλίνει}$$

Παρατήρηση: $\tilde{z}_n = \frac{1}{2\pi i n} \rightarrow 0, \quad f(\tilde{z}_n) = e^{2i\pi n} = 1 \rightarrow 1 \in \mathbb{C}$

Ορισμός: Έστω $D \subset \mathbb{C}$ ανοικτό. Μια μιγαδική συνάρτηση f ονομάζεται μερόμορφη στο D αν υπάρχει $\mathcal{D}$, διακριτό υποσύνολο $\neq \emptyset$ $\subset \mathbb{C} \cap \rho(f)$ $\mathcal{D}(f) \subset D$ ή $f: \mathcal{D}(f) \rightarrow \mathbb{C}$ ολόμορφη και πόλος.

Παράδειγμα: Όλες οι ριζές είναι μερόμορφες στο $\mathbb{C}$.

Να δω Α.81